

Llei de procediment laboral

Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de procediment laboral (BOE núm. 86, d'11 d'abril)

Llei publicada en la col·lecció Textos Legals, núm. 3, del BOE (Madrid, octubre de 2003). Aquesta edició ha estat anotada pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial. Està actualitzada fins a la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social ((BOE núm. 313, de 31 de desembre, i suplement en català núm. 3, de 31 de gener de 2004). Properament s'hi incorporaran les darreres modificacions, fetes per la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (BOE núm. 71, de 23 de març), i la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom (BOE núm. 166, de 12 de juliol), textos que encara no han estat publicats en el suplement del BOE en català. Recull literalment el text en català de les reformes publicades a partir de 1998 en els suplementos en llengua catalana del BOE.

Aquesta informació no substitueix la publicada en els diaris oficials, únics instruments que donen fe de la seva autenticitat.

La Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, va autoritzar el Govern, en la disposició final sisena, perquè, en el termini de tres mesos des de la seva entrada en vigor, elabori un text refós del Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, pel qual s'aprova el text articulat de la Llei de procediment laboral, que incorpori les modificacions introduïdes per la mateixa Llei esmentada; per la Llei 11/1994, de 19 de maig, per la qual es modifiquen determinats articles de l'Estatut dels treballadors, del text articulat de la Llei de procediment laboral i de la Llei sobre infraccions i sancions d'ordre social; per la Llei 14/1994, d'1 de juny, per la qual es regulen les empreses de treball temporal, i per la Llei 18/1994, de 30 de juny, per la qual es modifica la normativa d'eleccions als òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques, de la Llei 9/1987, de 12 de juny, modificada per la Llei 7/1990, de 19 de juliol.

A aquesta finalitat respon aquest Reial decret legislatiu, al qual s'incorpora, segons el mandat rebut, un text refós de la Llei de procediment laboral que recull les modificacions que es detallen a l'apartat anterior.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Justícia i Interior, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 31 de març de 1995, dispenso:

Article únic

S'aprova el text refós de la Llei de procediment laboral, que s'insereix a continuació.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única

Queden derogats el text articulat de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril; el capítol II de la Llei 11/1994, de 19 de maig, sobre modificació de determinats articles de l'Estatut dels treballadors, del text articulat de la Llei de procediment laboral i de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social; la disposició addicional segona de la Llei 14/1994, d'1 de juny, per la qual es regulen les empreses de treball temporal; la disposició addicional única de la Llei 18/1994, de 30 de juny, per la qual es modifica la normativa d'eleccions als òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques de la Llei 9/1987, de 12 de juny, modificada per la Llei 7/1990,

de 19 de juliol, i el capítol V de la Llei 42/1994, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social.

DISPOSICIÓ FINAL

Única

Aquest Reial decret legislatiu i el text refós que aprova entren en vigor el dia 1 de maig de 1995.

TEXT REFÓS DE LA LLEI DE PROCEDIMENT LABORAL

LLIBRE I

Part general

TÍTOL I

De l'exercici de la potestat jurisdiccional

CAPÍTOL I

De la jurisdicció

Article 1

Els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social coneixen de les pretensions que es promouen dins de la branca social del dret en conflictes tant individuals com col·lectius.

Article 2

Els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social coneixen de les qüestions litigioses que es promouen:

- a) Entre empresaris i treballadors com a conseqüència del contracte de treball, llevat del que disposa la Llei concursal.¹
- b) En matèria de Seguretat Social, inclosa la protecció per desocupació.
- c) En l'aplicació dels sistemes de millores de l'acció protectora de la Seguretat Social inclosos els plans de pensions i contractes d'assegurança, sempre que la seva causa derivi d'un contracte de treball o conveni col·lectiu.
- d) Entre els associats i les mutualitats, llevat de les establertes pels col·legis professionals, en els termes que preveuen els articles 64 i següents i la disposició addicional quinzena de la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, així com entre les fundacions laborals o entre aquestes i els seus beneficiaris, sobre el compliment, l'existència o la declaració de les seves obligacions específiques i dels drets de caràcter patrimonial, relacionats amb les finalitats i les obligacions pròpies d'aquelles entitats.²
- e) Contra l'Estat quan li atribueixi responsabilitat la legislació laboral.
- f) Contra el Fons de Garantia Salarial, en els casos en què li atribueixi responsabilitat la legislació laboral.
- g) Sobre constitució i reconeixement de la personalitat jurídica dels sindicats, impugnació dels seus estatuts i la seva modificació.
- h) En matèria de règim jurídic específic dels sindicats, tant legal com estatutari, pel que fa al seu funcionament intern i a les relacions amb els seus afiliats.
- i) Sobre constitució i reconeixement de la personalitat jurídica de les associacions empresarials en els termes esmentats a la disposició derogatòria de la Llei orgànica

11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, impugnació dels seus estatuts i la seva modificació.

j) Sobre la responsabilitat dels sindicats i de les associacions empresarials per infracció de normes de la branca social del dret.

k) Sobre tutela dels drets de llibertat sindical.

l) En processos de conflictes col·lectius.

m) Sobre impugnació de convenis col·lectius.

n) En processos sobre matèries electorals, inclosa la denegació de registre d'actes electorals, també quan es refereixin a eleccions a òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques.

ñ) Entre les societats cooperatives de treball associat o anònimes laborals i els seus socis treballadors, per la seva condició de tals.

o) Entre els empresaris i treballadors com a conseqüència del contracte de posada a disposició.

p) *Respecte de qualssevol altres qüestions que els siguin atribuïdes per normes amb rang de llei.*³

q)⁴

¹ Lletra a) redactada de conformitat amb la DF 15.1 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

² Lletra d) redactada de conformitat amb la DF 11.1 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

³ La DA 1a.1 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom, que entrarà en vigor el 12 d'octubre, modifica aquest apartat p) de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 166, de 12 de juliol.

⁴ La DA 1a.2 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom, que entrarà en vigor el 12 d'octubre, afegeix aquest apartat q) a l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 166, de 12 de juliol.

Article 3⁵

1. Els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social no coneixen:

a) De la tutela dels drets de llibertat sindical i del dret a vaga relativa als funcionaris públics i al personal al qual es refereix l'article 1.3.a) del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

b) De les resolucions i actes dictats en matèria d'inscripció d'empreses, formalització de la protecció davant riscos professionals, tarifació, cobertura de la prestació d'incapacitat temporal, afiliació, alta, baixa i variacions de dades de treballadors, així com en matèria de liquidació i gestió recaptadora i altres actes administratius diferents dels de la gestió de prestacions de la Seguretat Social.

Així mateix, queden excloses del seu coneixement les resolucions en matèria de gestió recaptadora dictades per la seva respectiva entitat gestora en el cas de quotes de recaptació conjunta amb les quotes de Seguretat Social, així com les relatives a les actes de liquidació i d'infracció.⁶

c) De les pretensions que versin sobre la impugnació de les disposicions generals i dels actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu en matèria laboral, llevat dels que s'esmenten en l'apartat següent.

d) De les pretensions el coneixement i la decisió de les quals estigui reservat per la Llei concursal a la jurisdicció exclusiva i excoent del jutge del concurs.⁷

2. Els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social coneixen de les pretensions sobre:

a) Les resolucions administratives relatives a la imposició de qualsevol sanció per tota mena d'infraccions d'ordre social, amb les excepcions previstes en la lletra b) de l'apartat 1 d'aquest article.

b) Les resolucions administratives relatives a regulació d'ocupació i actuació administrativa en matèria de trasllats col·lectius.

3. En el termini de nou mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha de trametre a les Corts Generals un projecte de Llei per incorporar a la Llei de procediment laboral les modalitats i les especialitats processals corresponents als supòsits de l'anterior número 2. Aquesta Llei ha de determinar la data d'entrada en vigor de l'atribució a la jurisdicció de l'ordre social de les matèries compreses en el número 2 d'aquest article.

⁵ Article redactat de conformitat amb la DA 24.2 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE núm. 313, de 31 de desembre, i suplement en català núm. 2, de 28 de gener de 1999).

⁶ Apartat 1.b) redactat de conformitat amb l'article 23 de la Llei 52/2003, de 10 de desembre, de disposicions específiques en matèria de Seguretat Social (BOE núm. 296, d'11 de desembre, i suplement en català núm. 25, de 16 de desembre).

⁷ Apartat 1.d) redactat de conformitat amb la DF 15.2 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

CAPÍTOL II

De la competència

Article 4

1. La competència dels òrgans judicials de l'ordre social s'estén al coneixement i la decisió de les qüestions prèvies i prejudicials no pertanyents a l'ordre esmentat, que estiguin directament relacionades amb les atribuïdes a aquest, llevat del que preveuen l'apartat 3 d'aquest article i la Llei concursal.⁸

2. Les qüestions prèvies i prejudicials s'han de decidir en la resolució judicial que posi fi al procés. La decisió que es pronunciï no produeix efecte fora del procés en el qual es dicti.

3. Fins que les resolgui l'òrgan judicial competent, les qüestions prejudicials penals suspenen el termini per adoptar la decisió deguda només quan es basin en falsedat documental i la seva solució sigui completament indispensable per dictar-la.

4. La suspensió de l'execució perquè hi ha una qüestió prejudicial penal només és procedent si la falsedat documental en la qual es basa s'ha produït després de constituït el títol executiu i s'ha de limitar a les actuacions executives condicionades directament per la resolució d'aquella.

⁸ Apartat 1 redactat de conformitat amb la DF 15.3 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 5

1. Si els òrgans jurisdiccionals es consideren incompetents per conèixer de la demanda per raó de la matèria o de la funció, tan bon punt es presenti han de dictar una interlocutòria que ho declari i que previngui el demandant davant de qui i com pot fer ús del seu dret.

2. Han de fer la mateixa declaració en dictar sentència, si es consideren incompetents, i s'han d'abstenir d'entrar en el coneixement del fons de l'assumpte.

3. La declaració d'ofici de la incompetència en els casos dels dos paràgrafs anteriors requereix l'audiència prèvia de les parts i del ministeri fiscal en el termini comú de tres dies.

4. Contra la interlocutòria de declaració d'incompetència es poden exercir els recursos que preveu aquesta Llei.

Article 6⁹

Els jutjats socials coneixen en única instància de tots els processos atribuïts a l'ordre jurisdiccional social, llevat del que disposen els articles 7 i 8 d'aquesta Llei i la Llei concursal.

⁹ Redactat de conformitat amb la DF 15.4 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 7

Les sales socials dels tribunals superiors de justícia coneixen:

- a) En única instància dels processos sobre les qüestions a què es refereixen els paràgrafs g), h), i), k), l) i m) de l'article 2 quan estenguin els seus efectes a un àmbit territorial superior al de la circumscripció d'un jutjat social i no superior al de la comunitat autònoma, així com de tots els que expressament els atribueixin les lleis.
- b) Dels recursos de suplicació que estableix aquesta Llei contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seva circumscripció.
- c) De les qüestions de competència que se suscitin entre els jutjats socials de la seva circumscripció.

Article 8

La Sala Social de l'Audiència Nacional coneix en única instància dels processos als quals es refereixen els paràgrafs g), h), i), k), l) i m) de l'article 2, quan estenguin els seus efectes a un àmbit territorial superior al d'una comunitat autònoma.

Article 9

La Sala Social del Tribunal Suprem coneix:

- a) Dels recursos de cassació que estableix la Llei.
- b) Del recurs de revisió contra sentències fermes dictades pels òrgans jurisdiccionals de l'ordre social.
- c) De les qüestions de competència suscitées entre òrgans de l'ordre jurisdiccional social que no tinguin un altre superior jeràrquic comú.

Article 10

La competència dels jutjats socials es determina d'acord amb les regles següents:

1. Amb caràcter general és jutjat competent el del lloc de prestació dels serveis o el del domicili del demandat, a elecció del demandant.

Si els serveis es presten en llocs de circumscripcions territorials diferents, el treballador pot elegir entre aquell on tingui el seu domicili, el del contracte, si sent-hi el demandat pot ser citat, o el del domicili del demandat.

En el cas que siguin diversos els demandats, i s'opti pel fur del domicili, l'actor pot elegir el de qualsevol dels demandats.

En les demandes contra les administracions públiques el jutjat competent és el del lloc de prestació dels serveis o el del domicili del demandant, a elecció d'aquest.

2. En els processos que s'indiquen en els paràgrafs següents és jutjat competent en cada cas:

- a) En els que versin sobre la matèria a què fa referència el paràgraf b) de l'article 2, aquell en la circumscripció del qual s'hagi produït la resolució, expressa o presumpta, impugnada en el procés, o el del domicili del demandant, a elecció d'aquest.
- b) En els que versin sobre les matèries a què fan referència els paràgrafs c) i d) de l'article 2, el del domicili del demandat o el del demandant, a elecció d'aquest, excepte en els processos entre mutualitats de previsió, en els quals regeix el fur de la demandada.
- c) En els de reclamació de salaris de tramitació davant l'Estat, el que va dictar la sentència d'acomiadament.
- d) En els que versin sobre les matèries a què fan referència els paràgrafs g) i i) de l'article 2, el de la seu del sindicat o de l'associació empresarial.
- e) En els que versin sobre la matèria a què fan referència els paràgrafs h) i j) de l'article 2, el del lloc en el qual es produeixin els efectes de l'acte o actes que van donar lloc al procés.
- f) En els que versin sobre la matèria a què fa referència el paràgraf k) de l'article 2, el del lloc on es va produir la lesió respecte de la qual es demana la tutela.
- g) En els processos electorals regulats a la secció 2a, capítol V, títol II del llibre II d'aquesta Llei, el del lloc en la circumscripció del qual estigui situada l'empresa o el centre de treball; i si els centres estan situats en municipis diferents, en què exerceixin jurisdicció jutjats diferents, amb unitat de comitè d'empresa o d'òrgan de representació del personal al servei de les administracions públiques, el del lloc en el qual inicialment s'hagi constituït la mesa electoral.
- h) En els d'impugnació de convenis col·lectius i en els de conflictes col·lectius, el de la circumscripció a què es refereixi l'àmbit d'aplicació del conveni impugnat o en què es produeixin els efectes del conflicte, respectivament.

Article 11

1. La competència territorial per al coneixement dels processos atribuïts en instància a les sales socials dels tribunals superiors de justícia correspon:

- a) En els de conflicte col·lectiu o en els d'impugnació de convenis col·lectius, a la del tribunal en el qual es produeixin els efectes del conflicte o a la d'aquell a la circumscripció del qual s'estengui l'àmbit d'aplicació de les clàusules del conveni impugnat, respectivament.
- b) En els que versin sobre la matèria esmentada en els paràgrafs g) i i) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual tinguin la seu el sindicat i l'associació empresarial.
- c) En els que versin sobre la matèria esmentada en el paràgraf h) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual es produeixin els efectes de l'acte o actes a què van donar lloc al procés.
- d) En els que versin sobre la matèria esmentada en el paràgraf k) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual es produeixi la lesió respecte de la qual es demana la tutela.

2. Quan hi hagi diverses sales socials en un mateix tribunal superior, la competència territorial de cada una de les sales s'ha de determinar per aplicació de les regles que estableix l'apartat anterior, referida a la circumscripció territorial de la sala.

3. En el cas que els efectes de la qüestió litigiosa s'estenguin a les circumscripcions de diverses sales, sense passar de l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, coneix la que correspongui segons les regles de repartiment que hagi aprovat la sala de govern del tribunal superior de justícia a aquest efecte.

CAPÍTOL III

Dels conflictes de competència i de les qüestions de competència

Article 12

Els conflictes de competència entre els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social i els d'altres ordres de la jurisdicció es regeixen pel que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

Article 13

1. No es poden suscitar qüestions de competència entre jutges i tribunals subordinats entre si, i sobre això cal atènyer-se al que disposa l'article 52 de la Llei orgànica del poder judicial.

2. Les qüestions de competència que se suscitin entre òrgans de l'ordre social de la jurisdicció les ha de decidir el superior comú immediat.

Article 14

Les qüestions de competència se substancien i es decideixen amb subjecció al que disposa la Llei d'enjudiciament civil, llevat del que disposen les regles següents:

a) Les declinatòries es proposen com a excepcions peremptòries i es resolen prèviament en la sentència, sense suspendre el curs de les actuacions.

Si s'estima la declinatòria, el demandant pot deduir la seva demanda davant l'òrgan territorialment competent, i si l'acció està sotmesa a termini de caducitat, s'entén suspesa des de la presentació de la demanda fins que la sentència que estimi la declinatòria quedi ferma.

b) Formulada inhibidora, l'òrgan davant del qual es plantegi ho ha de comunicar pel mitjà més ràpid possible a l'òrgan del qual està pendent el procés, que n'ha de suspendre la tramitació fins que es resolgui aquella.

Una vegada que hagi quedat ferma la interlocutòria en què es declara que no escau el requeriment d'inhibició s'ha de comunicar pel mitjà més ràpid possible a l'òrgan que conegui del procés, que ha d'aixecar la suspensió i continuar-ne el tràmit.

Si les actuacions permeten apreciar que el plantejament de la qüestió té exclusivament una finalitat dilatòria, en la resolució en la qual es declara que el requeriment d'inhibició no és procedent s'ha d'imposar motivadament a qui la va formular la multa que preveu l'article 97.3.

CAPÍTOL IV

De l'abstenció i de la recusació

Article 15¹⁰

1. L'abstenció i la recusació es regeixen, pel que fa a les seves causes, per la Llei orgànica del poder judicial, i respecte dels procediments, pel que disposa la Llei d'enjudiciament civil.

No obstant això, la recusació s'ha de proposar en una instància abans de la celebració dels actes de conciliació i judici i, en recursos, abans del dia assenyalat per a la votació i la decisió o, si s'escau, per a la vista.

En qualsevol cas, la proposició de la recusació no suspèn l'execució.

2. Instrueixen els incidents de recusació:

a) Quan el recusat sigui el president o un o més magistrats de la Sala Social del Tribunal Suprem, de la sala social dels tribunals superiors de justícia, o de la Sala Social de l'Audiència Nacional, un magistrat de la sala a la qual pertanyi el recusat, designat en virtut d'un torn establert per ordre d'antiguitat.

b) Quan es recusin tots els magistrats d'una sala de justícia, el magistrat que correspongui per torn d'antiguitat dels que integrin el tribunal corresponent, sempre que no estigui afectat per la recusació, i si es recusen tots els magistrats que integren la sala social del tribunal corresponent, un magistrat de la Sala Contenciosa Administrativa designat per sorteig entre tots els seus integrants.

c) Quan el recusat sigui un jutge social, un magistrat de la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia, designat en virtut d'un torn establert per ordre d'antiguitat.

L'antiguitat es regeix per l'ordre d'escalafó en la carrera judicial.

En els casos en què no sigui possible complir el que preveuen els paràgrafs anteriors, la Sala de Govern del Tribunal corresponent ha de designar l'instructor, i procurar que sigui de més categoria o, com a mínim, que tingui més antiguitat que el recusat o els recusats.

3. Decideixen els incidents de recusació:

a) La sala que preveu l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial quan el recusat sigui el president de la sala social o dos o més dels magistrats de la sala esmentada.

b) La Sala Social del Tribunal Suprem, quan es recusi un dels magistrats que la integren.

c) La sala a què es refereix l'article 77 de la Llei orgànica del poder judicial, quan s'hagi recusat el president de la Sala Social del Tribunal Superior esmentat.

d) La sala a què es refereix l'article 69 de la Llei orgànica del poder judicial, quan s'hagi recusat el president de la Sala Social de l'Audiència Nacional o més de dos magistrats d'una secció de la sala esmentada.

e) Quan es recusin un o dos magistrats de la sala del Social de l'Audiència Nacional, la secció en la qual no estigui integrat el recusat o la secció que segueixi en ordre numèric aquella de la qual el recusat formi part.

f) Quan es recusin un o dos magistrats de la sala social dels tribunals superiors de justícia, el ple de la sala si no està dividida en seccions o, altrament, la secció en què no estigui integrat el recusat o la secció que segueixi en ordre numèric aquella de la qual formi part el recusat.

g) Quan el recusat sigui un jutge social, el ple de la sala social del tribunal superior de justícia corresponent, si no està dividida en seccions o, en cas contrari, la secció primera.

¹⁰ Article redactat de conformitat amb la DF 11.2 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

TÍTOL II

De les parts processals

CAPÍTOL I

De la capacitat i legitimació processal

Article 16

1. Poden comparèixer en judici en defensa dels seus drets i interessos legítims els qui estan en el ple exercici dels seus drets civils.

2. *Tenen capacitat processal respecte dels drets i interessos legítims derivats dels seus contractes de treball i de la relació de Seguretat Social els treballadors més grans de setze anys i més petits de divuit, quan legalment no necessitin per formalitzar el contracte de treball autorització dels seus pares, tutors o de la persona o institució que els tingui al seu càrrec, o conforme a la legislació laboral hagin obtingut autorització per contractar dels seus pares, tutors o de la persona o institució que els tingui al seu càrrec.*¹¹

3. En els supòsits que preveu l'apartat anterior, els treballadors més grans de setze anys i més petits de divuit també tenen capacitat processal respecte dels drets de naturalesa sindical i de representació.

4. Per qui no estigui en el ple exercici dels seus drets civils han de comparèixer els seus representants legítims o els que hagin de suplir la seva incapacitat conforme a dret.

5. Per les persones jurídiques ha de comparèixer qui legalment les representi. Per les comunitats de béns i grups han de comparèixer els qui apareguin com els seus organitzadors, directors o gestors.

¹¹ La DA 1a.3 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom, que entrarà en vigor el 12 d'octubre, modifica aquest apartat 2. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 166, de 12 de juliol.

Article 17

1. Els titulars d'un dret subjectiu o un interès legítim poden exercir accions davant els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social, en els termes que estableixen les lleis.

2. Els sindicats de treballadors i les associacions empresarials tenen legitimació per defensar els interessos econòmics i socials que els són propis.

3.¹²

¹² La DA 1a.4 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom, que entrarà en vigor el 12 d'octubre, afegeix aquest apartat 3. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 166, de 12 de juliol.

CAPÍTOL II

De la representació i defensa processals

Article 18

1. Les parts poden comparèixer per si mateixes o conferir la seva representació a un procurador, un graduat social col·legiat o a qualsevol persona que estigui en el ple exercici dels seus drets civils. La representació es pot conferir mitjançant un poder atorgat per compareixença davant un secretari judicial o per escriptura pública.

2. En cas que la representació s'atorgui a un advocat, s'han de seguir els tràmits que preveu l'article 21.3 d'aquesta Llei.

Article 19

1. En els processos en els quals demandin de manera conjunta més de deu actors, aquests han de designar un representant comú, amb el qual s'han d'entendre les successives diligències del litigi. Aquest representant ha de ser necessàriament advocat, procurador, graduat social col·legiat, un dels demandants o un sindicat. La representació es pot conferir mitjançant un poder atorgat per compareixença davant un secretari judicial, per escriptura pública o mitjançant compareixença davant el servei administratiu que tingui atribuïdes les competències de conciliació, mediació o arbitratge o l'òrgan que assumeixi aquestes funcions. Juntament amb la demanda s'ha d'aportar el document corresponent d'atorgament d'aquesta representació.

2. Quan el jutjat o el tribunal, de conformitat amb l'article 29, acordi d'ofici o a instància de part l'acumulació d'actuacions corresponents a diverses demandes presentades contra un mateix demandat, i afecti així el procés més de deu actors, els ha de requerir perquè designin un representant comú, designació que pot recaure en qualsevol dels subjectes esmentats a l'apartat anterior. A aquest efecte, juntament amb la comunicació als actors de la resolució d'acumulació, els ha de citar a dia cert davant el secretari judicial dins dels quatre dies següents per nomenar el representant comú; si el dia de la compareixença no assisteix algun dels citats en la forma escaient, s'ha de procedir a designar el representant comú, i s'entén que qui no comparegui accepta el nomenament que hagi fet la resta.

3. En tot cas, qualsevol dels demandants pot expressar la seva voluntat justificada de comparèixer per si mateix o de designar un representant propi, diferenciat del que hagin designat de manera conjunta la resta d'actors.

Article 20

1. Els sindicats poden actuar en un procés en nom i interès dels treballadors que hi estan afiliats que ho hagin autoritzat, defensant els seus drets individuals, i els efectes de l'actuació han de recaure en aquests treballadors.

2. En la demanda, el sindicat ha d'acreditar la condició d'afiliat del treballador i l'existència de la comunicació al treballador de la seva voluntat d'iniciar el procés. L'autorització es considera concedida llevat que hi hagi una declaració en contra del treballador afiliat. En cas que no s'hagi atorgat aquesta autorització, el treballador pot exigir al sindicat la responsabilitat que escaigui, que s'ha de decidir en un procés laboral independent.

3. Si en qualsevol fase del procés el treballador expressa, en presència judicial, que no ha rebut la comunicació del sindicat o que, havent-la rebut, ha negat l'autorització d'actuar en nom seu, el jutge o el tribunal, amb l'audiència prèvia del sindicat, han d'acordar l'arxivament de les actuacions sense cap més tràmit.

Article 21¹³

1. La defensa per advocat té caràcter facultatiu en la instància, a excepció del que preveu l'article següent, però la pot utilitzar qualsevol dels litigants. En aquest cas és a compte seu el pagament dels honoraris o drets respectius, amb les excepcions que fixa l'article 2.d) de la Llei d'assistència jurídica gratuïta.

2. Si el demandant vol comparèixer en el judici assistit d'un advocat o representat per un procurador o un graduat social col·legiat, ho ha de fer constar en la demanda. Així mateix, el demandat ha de posar aquesta circumstància en coneixement del jutjat o del tribunal per escrit, dins dels dos dies següents al de la seva citació per al judici, per tal que, traslladada la intenció a l'actor, aquest pugui ser representat per un procurador o un graduat social col·legiat, designar un advocat en un altre termini igual o sol·licitar-ne la designació a través del torn d'ofici. La manca de compliment d'aquests requisits suposa la renúncia de la part al dret de valer-se en l'acte de judici d'un advocat, un procurador o un graduat social col·legiat.

3. Si en qualsevol altra actuació, diferent de l'acte de judici, qualsevol de les parts vol actuar assistida d'un lletrat, el jutge o el tribunal han d'adoptar les mesures oportunes per garantir la igualtat de les parts.

4. La sol·licitud de designació d'advocat pel torn d'ofici pels treballadors i els beneficiaris del sistema de Seguretat Social comporta la suspensió dels terminis de caducitat o la interrupció de la prescripció d'accions.

¹³ Article modificat d'acord amb la DA 5a de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (BOE núm. 11, de 12 de gener).

Article 22

1. La representació i defensa de l'Estat i dels seus organismes autònoms, dels òrgans constitucionals, de les comunitats autònomes, de les entitats locals i altres entitats públiques es regeix pel que disposen l'article 447 de la Llei orgànica del poder judicial i altres normes aplicables.

2. La representació i defensa de les entitats gestores i de la Tresoreria General de la Seguretat Social correspon als lletrats de l'Administració de la Seguretat Social, sense perjudici que per a supòsits determinats es pugui conferir la representació de conformitat amb les regles generals de l'article 18 o es pugui designar un advocat a aquest efecte.

CAPÍTOL III

De la intervenció i crida a judici del Fons de Garantia Salarial

Article 23

1. El Fons de Garantia Salarial pot comparèixer com a part en qualsevol fase o moment de la seva tramitació, en els processos dels quals es pugui derivar posteriorment una responsabilitat d'abonament de salaris o indemnitzacions als treballadors litigants, sense que aquesta intervenció faci retrocedir ni aturar el curs de les actuacions.

2. En supòsits d'empreses incurses en procediments concursals, així com de les ja declarades insolvents o desaparegudes, el jutge, d'ofici o a instància de part, ha de citar com a part el Fons de Garantia Salarial, i li ha de traslladar la demanda a fi que aquest pugui assumir les seves obligacions legals i instar el que convingui en dret.

3. En els procediments seguits contra el Fons de Garantia Salarial a l'empara de la legislació laboral, les afirmacions de fet contingudes en l'expedient i en les quals s'hagi fonamentat la seva resolució fan fe, llevat que hi hagi una prova en contra.

Article 24

1. Si el pagament de les prestacions legalment a càrrec del Fons de Garantia Salarial s'ha produït abans de l'inici de l'execució, en instar-se aquesta, en subrogació dels drets i les accions dels treballadors que figurin en el títol executiu, s'ha d'acreditar fefaentment l'abonament de les quantitats satisfetes i que aquestes corresponen, en tot o en part, a les que reconeix el títol.

2. Despatxada l'execució, s'ha de fer constar a la interlocutòria la subrogació produïda, i s'ha de notificar als treballadors afectats o als seus representants, a qui, si poden conservar crèdits derivats del propi títol davant l'empresa executada per la part no satisfeta pel Fons, se'ls ha d'oferir la possibilitat de constituir-se com a executants en el termini de quinze dies com a màxim fins al moment en què s'abonin les quantitats obtingudes si, en cas que siguin insuficients, pretenen l'abonament o la prorrata amb el Fons dels imports respectius dels seus crèdits.

CAPÍTOL IV

Del benefici de justícia gratuïta

Article 25¹⁴

Derogat

¹⁴ Article derogat per la DD única c) de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (BOE núm. 11, de 12 de gener).

Article 26¹⁵

Derogat

¹⁵ Article derogat per la DD única c) de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (BOE núm. 11, de 12 de gener).

TÍTOL III

De les acumulacions

CAPÍTOL I

De l'acumulació d'accions, actuacions i recursos

SECCIÓ 1A

Acumulació d'accions

Article 27

1. L'actor pot acumular en la seva demanda totes les accions que li competeixin contra el demandat, encara que procedeixin de diferents títols.

2. Tanmateix, i sense perjudici del que disposen els articles 32 i 33 d'aquesta Llei, no es poden acumular a altres en un mateix judici, ni tan sols per via de reconvecció, les accions d'acomiadament, les d'extinció del contracte de treball dels articles 50 i 52 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, les que versin sobre matèria electoral, les d'impugnació de convenis col·lectius, les d'impugnació d'estatuts dels sindicats i les de tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals.¹⁶

3. Tampoc no són acumulables entre si les reclamacions en matèria de Seguretat Social, llevat que tinguin la mateixa raó petitòria.

¹⁶ La DA 13a.1 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha afegit un nou paràgraf segon a aquest apartat 2 de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 28

1. Si s'exerceixen accions acumulades indegudament, el jutge o el tribunal han de requerir el demandant perquè en el termini de quatre dies repari el defecte i elegeixi l'acció que pretén mantenir. En cas que no ho faci, s'ha d'acordar l'arxivament de la demanda i notificar la resolució.

2. Això no obstant, si es tracta d'una demanda d'acomiadament a la qual indegudament s'ha acumulat una altra acció, encara que l'actor no opti, s'ha de seguir la tramitació del judici

d'acomiadament i s'ha de considerar no formulada l'altra acció acumulada, amb l'advertiment al demandant del seu dret a exercir-la separatament.

SECCIÓ 2A

Acumulació d'actuacions

Article 29

Si al mateix jutjat o tribunal es tramiten diverses demandes contra un mateix demandat, encara que els actors siguin diferents, i s'hi exerceixen les mateixes accions, es pot acordar, d'ofici o a instància de part, l'acumulació de les actuacions.

Article 30

Si en el cas de l'article anterior les demandes estan pendents de dos o més jutjats socials d'una mateixa circumscripció, també es pot acordar l'acumulació de totes aquestes, d'ofici o a petició de part. Aquesta petició s'ha de formular davant el jutge que conegui de la demanda que hagi entrat abans al registre.

Article 31

Als processos d'ofici iniciats en virtut d'una comunicació de l'autoritat laboral regulats en l'article 146 d'aquesta Llei, s'han d'acumular, d'acord amb les regles anteriors, les demandes individuals en les quals concorrin identitat de persones i de raó petitòria respecte de la demanda d'ofici, encara que estiguin pendents de diferents jutjats de la mateixa circumscripció.

Article 32

Quan el treballador formuli demandes per alguna de les causes que preveu l'article 50 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i per acomiadament, la demanda que es promogui posteriorment s'ha d'acumular a la primera d'ofici o a petició de qualsevol de les parts, i s'han de debatre totes les qüestions plantejades en un sol judici. A aquests efectes, el treballador ha de fer constar en la segona demanda la litispendència del primer procés i el jutjat que coneix de l'assumpte.

SECCIÓ 3A

Acumulació de recursos

Article 33

En les sales socials dels tribunals superiors de justícia i del Tribunal Suprem es pot acordar d'ofici o a instància de part l'acumulació de recursos pendents, quan entre aquests hi hagi identitat d'objecte i d'alguna de les parts, amb l'audiència prèvia dels compareguts en tot cas i del ministeri fiscal en els recursos de cassació.

SECCIÓ 4A

Disposicions comunes

Article 34

1. L'acumulació d'accions i actuacions s'ha de formular i acordar abans que se celebrin els actes de conciliació, si s'escau, i de judici, llevat que es proposi per via de reconvenició.
2. L'acumulació de recursos es pot acordar en qualsevol moment anterior a l'assenyalament per a votació i decisió i, si s'escau, vista.
3. Acordada l'acumulació d'actuacions, es pot deixar sense efecte respecte d'una o diverses d'aquestes, si concorren causes que en justifiquin la tramitació separada.

Article 35

L'acumulació d'accions, actuacions i recursos quan sigui procedent produeix l'efecte de discutir-se conjuntament i resoldre's en una sola resolució totes les qüestions plantejades.

CAPÍTOL II

De l'acumulació d'execucions

Article 36

1. En les execucions de sentències i altres títols executius contra un mateix deutor i davant d'un mateix òrgan se'n pot disposar l'acumulació d'ofici o a instància de part, en els termes que estableix aquesta Llei.
2. La mateixa regla regeix en les execucions seguides contra un mateix deutor i davant jutjats socials diferents de la mateixa o de diversa circumscripció.

Article 37

1. Quan les accions exercides tendeixin a obtenir el lliurament d'una quantitat de diners i hi ha indicis que els béns del deutor o deutors poden ser insuficients per satisfer tots els crèdits que s'executin, s'ha d'acordar l'acumulació d'execucions, d'ofici o a instància de part, si se segueixen davant un mateix jutjat, o a instància de part, si en coneixen jutjats diferents.
2. En els altres supòsits, l'òrgan judicial pot acordar l'acumulació, d'ofici o a instància de part, si és procedent, atenent els criteris d'economia i de connexió entre les diverses obligacions l'execució de les quals es pretén.

Article 38

1. L'acumulació és decretada, si s'escau, per l'òrgan judicial que hagi iniciat anteriorment l'execució, al qual també correspon, en els termes que estableix aquesta Llei, adoptar totes les mesures que siguin necessàries per a l'efectivitat de les execucions acumulades.
2. Si les execucions que es pretén acumular es tramiten davant òrgans judicials de diverses circumscripcions, i en la iniciada anteriorment no està inclosa la major part dels treballadors i crèdits afectats ni embargada amb prioritat la major part dels béns del deutor comú, correspon de decretar l'acumulació, si s'escau, a l'òrgan judicial que va embargar amb prioritat tots o la major part dels béns esmentats.

Article 39

1. L'incident d'acumulació el pot plantejar l'òrgan judicial competent per decretar l'acumulació de les execucions, o es pot plantejar davant seu, en els termes que indica l'article anterior, d'ofici o a instància de qualsevol de les parts.
2. Si es considera procedent l'acumulació, l'òrgan judicial ha de dictar una interlocutòria, oïdes les parts, en què reclami la remissió de les execucions a acumular als òrgans judicials en els quals es tramitin.
3. Si el jutge requerit considera procedent el requeriment, ha de dictar una interlocutòria en què hi accedeixi i acordi la remissió de les actuacions.
4. En el supòsit d'acumulació preceptiva que estableix l'article 37.1 d'aquesta Llei, si el jutge competent per decretar l'acumulació la considera improcedent o si el jutge requerit no hi accedeix, després de dictar la interlocutòria corresponent, ha d'elevat seguidament a la sala social del tribunal superior immediat comú testimoni suficient de les seves actuacions i, si s'escau, de totes les que s'hagin dut a terme en l'incident d'acumulació, i ho ha de comunicar a l'altre jutge afectat perquè aquest faci el que correspongui i remeti, si encara no hi ha intervingut, l'informe oportú. La sala ha de resoldre sobre la procedència de l'acumulació i ha de determinar el jutjat competent per conèixer de les execucions.

Article 40

L'incident d'acumulació no suspèn la tramitació de les execucions afectades llevat de les actuacions relatives al pagament als executants de les quantitats obtingudes després que s'hagi plantejat l'incident.

Article 41

1. L'acumulació es pot instar o acordar mentre no quedi acomplerta l'obligació que s'executi o fins que, si s'escau, es declari la insolvència de l'executat.
2. L'acumulació no altera les preferències que puguin tenir legalment els diversos creditors per cobrar els seus crèdits.

TÍTOL IV

Dels actes processals

CAPÍTOL I

De les actuacions processals

Article 42

Les actuacions judicials les ha d'autoritzar el secretari o l'oficial de l'Administració de justícia habilitat pel secretari o que legalment el substitueixi.

Article 43

1. Les actuacions judicials s'han de practicar en dies i hores hàbils.
2. Les actuacions s'han de fer en el terme o dins el termini fixat per a la seva pràctica. Transcorreguts aquests, s'ha de donar d'ofici al procés el curs que correspongui.

3. Llevat dels terminis assenyalats per dictar resolució judicial, tots els terminis i termes són peremptoris i improrrogables, i només es poden suspendre i obrir-se de nou en els casos que les lleis estableixen taxativament.

4. Els dies del mes d'agost són inhàbils, excepte per a les modalitats processals d'acomiadament, extinció del contracte de treball dels articles 50 i 52 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, vacances, matèria electoral, conflictes col·lectius, impugnació de convenis col·lectius i tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals.

Aquests dies tampoc no són inhàbils per a les actuacions que tendeixen directament a assegurar l'efectivitat dels drets reclamats o per a les d'aquelles que, si no s'adopten, poden produir un perjudici difícil d'esmenar.

5. El jutge o el tribunal poden habilitar dies i hores inhàbils per a la pràctica d'actuacions quan no sigui possible practicar-les en temps hàbil, o siguin necessàries per assegurar l'efectivitat d'una resolució judicial. Iniciada una actuació en temps hàbil pot continuar fins a l'acabament sense necessitat d'habilitació.

6. Als efectes del termini per interposar recursos, quan durant les actuacions hi hagi una festa oficial de caràcter local o autonòmic s'ha de fer constar per diligència.

Article 44

Les parts han de presentar tots els escrits i documents als registres dels jutjats i sales socials.

Article 45

1. La presentació d'escrits o documents l'últim dia d'un termini es pot fer davant el jutjat de guàrdia de la seu del jutjat o sala social competent, si té lloc en hores en les quals el registre d'entrada dels òrgans esmentats no és obert. A aquest efecte, s'ha de fer constar l'hora en l'oportuna diligència de presentació al jutjat de guàrdia, i l'interessat n'ha de deixar constància al jutjat o sala social el dia hàbil següent, pel mitjà de comunicació més ràpid.

2. A les illes on els jutjats socials no tinguin seu, la presentació d'escrits i documents es pot fer, en les mateixes condicions de l'apartat anterior, en qualsevol dels jutjats de l'illa que assumeixi les funcions de jutjat de guàrdia.

Article 46

1. El secretari, o qui exerceixi les seves funcions, ha de posar una diligència per fer constar el dia i l'hora de la presentació dels escrits i documents i, en tot cas, ha de donar a l'interessat un rebut amb aquesta indicació. El rebut pot consistir en una diligència estesa en la còpia que la part presenti a aquest efecte.

2. El mateix dia o el següent dia hàbil, el secretari o qui exerceixi les seves funcions n'ha de donar compte al jutge o president o, si s'escau, ha de fer la diligència d'ordenació o proposta de resolució oportuna.

Article 47

1. Les actuacions han de romandre als jutjats i sales socials sota la custòdia del secretari, on poden ser examinades pels interessats que hi acreditin un interès legítim, als quals s'han de lliurar testimonis, certificacions o còpies simples quan ho sol·licitin.

2. Qualsevol interessat pot tenir accés al llibre de sentències a què es refereix l'article 213 de la Llei d'enjudiciament civil.¹⁷

¹⁷ Apartat 2 redactat de conformitat amb la DF 11.3 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

Article 48

1. Només s'han de lliurar les actuacions quan la Llei ho ordena expressament i pel termini assenyalat. S'entén que el termini comença a transcórrer des que es notifica a l'interessat que les actuacions estan a la seva disposició.

2. Si un cop transcorregut el termini concedit per examinar-les les actuacions no són retornades, el responsable incorre, llevat que el lliurament s'hagi fet per testimoni, en una multa de 2.000 a 20.000 pessetes diàries. Passats dos dies sense que s'hagin retornat, el secretari ha de procedir a recollir-les; si en intentar-ho no li són lliurades a l'acte, n'ha de donar compte al jutge perquè disposi el que sigui procedent per retard en la devolució.

CAPÍTOL II

De les resolucions i diligències d'ordenació

Article 49

1. Els jutjats i els tribunals socials adopten les seves decisions per mitjà de provisions, interlocutòries i sentències en els casos i amb les formalitats legalment previstos.

2. També dicten resolucions verbals durant la celebració del judici o altres actes a presència judicial, i s'han de ressenyar en l'acta.

Article 50

1. El jutge, en el moment d'acabar el judici, pot pronunciar sentència de viva veu, que s'ha de consignar en l'acta amb el contingut i els requisits que estableix la Llei d'enjudiciament civil. També es pot limitar a pronunciar la decisió, que s'ha de documentar en l'acta mitjançant la fe del secretari judicial, sens perjudici de la redacció posterior de la sentència dins el termini i en la forma previstos legalment.¹⁸

2. No es poden pronunciar sentències de viva veu en els processos per acomiadament disciplinari i d'extinció del contracte de treball dels articles 50 i 52 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, en els que tractin de reconeixement o denegació del dret a obtenir prestacions de Seguretat Social, incloses les de desocupació, en els de conflicte col·lectiu, en els d'impugnació de convenis col·lectius, en els d'impugnació d'estatuts dels sindicats i en els de tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals.

3. Les parts queden notificades de les sentències dictades oralment mitjançant la seva lectura i la signatura de l'acta. Si, coneguda la decisió, les parts expressen la seva decisió de no recórrer, el jutge, en el mateix acte, ha de declarar la fermesa de la sentència.

4. Si alguna de les parts no ha comparegut se li ha de fer la notificació oportuna.

5. En els mateixos supòsits i condicions que estableix aquest article el jutge pot dictar verbalment interlocutòries al final de la compareixença celebrada en qualsevol incident que s'hagi suscitat durant el procés.

¹⁸ Apartat 1 redactat de conformitat amb la DF 11.4 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

Article 51

1. Correspon als secretaris proposar al jutge o a la sala social les resolucions que hagin de tenir la forma de provisió o interlocutòria. Se n'exceptuen les provisions que revisin les diligències d'ordenació i les interlocutòries decisòries de qüestions incidentals sobre recursos o sobre assumptes en els quals s'hagi suscitat contesa, així com els limitadors de drets.

2. Les propostes s'han d'adoptar en el temps i amb la forma previstos legalment per a la resolució de què es tracti. Han de ser subscrietes pel secretari proposant i el jutge o la sala les pot acceptar amb l'expressió de «conformes» o dictar la resolució que sigui procedent.

Article 52

1. Correspon als secretaris dictar diligències d'ordenació que tinguin per objecte donar a les actuacions el curs ordenat per la llei, així com impulsar formalment el procediment en els diferents tràmits.

2. La seva forma s'ha de limitar a l'expressió del que es disposi, amb el nom del secretari, la data i la seva signatura.

3. Les diligències d'ordenació les poden revisar d'ofici el jutge o el magistrat ponent de la sala social.

4. Les parts poden demanar la revisió de les diligències d'ordenació l'endemà que s'hagin notificat, en un escrit motivat dirigit al jutge o al ponent, els quals han de resoldre per complet, llevat que considerin necessari traslladar-ho a la part contrària perquè en el termini de dos dies, comuns si són diverses, al·leguin el que sigui convenient. En aquest cas s'ha de dictar la provisió resolutòria en el termini d'una audiència.

CAPÍTOL III

Dels actes de comunicació

Article 53

1. Els actes de comunicació s'han de fer de manera que es garanteixin el dret a la defensa i els principis d'igualtat i de contradicció. S'han de dur a terme pels mitjans més ràpids i eficaços que permetin la seva adequada constància i les seves circumstàncies essencials.

2. En el primer escrit o compareixença davant de l'òrgan judicial, les parts han d'assenyalar un domicili per a la pràctica d'actes de comunicació.

3. Si les parts compareixen amb representació o assistència de professionals, el domicili d'aquests és l'indicat per a la pràctica dels actes de comunicació, llevat que n'assenyalin un altre.

Article 54

1. Les provisions, interlocutòries, sentències i diligències d'ordenació del secretari s'han de notificar en el mateix dia de la data, o de la publicació, si s'escau, a tots els que siguin part en el judici, i si no és possible, el dia hàbil següent.
2. També s'han de notificar, quan es mani així, a les persones i les entitats a les quals es refereixin, en puguin resultar perjudicades o tinguin un interès legítim en l'assumpte debatut.
3. Si durant el procés s'han d'adoptar mesures tendents a garantir els drets que puguin correspondre a les parts o a assegurar l'efectivitat de la resolució judicial, i la notificació immediata a l'afectat de les actuacions processals o de la mesura cautelar, preventiva o executiva adoptada en pot posar en perill l'efectivitat, l'òrgan judicial pot acordar motivadament la demora en la pràctica de la notificació durant el temps indispensable per aconseguir l'efectivitat esmentada.

Article 55

Les citacions, notificacions, citacions a termini i requeriments els fa el secretari o qui exerceixi les seves funcions en el local del jutjat o del tribunal o en el servei comú, si hi compareixen per iniciativa pròpia els interessats i, si passa altrament, en el domicili assenyalat a aquests efectes.

Article 56

1. Les citacions, notificacions i citacions a termini que es facin fora de la seu del jutjat o tribunal s'han de fer, sigui qui sigui el destinatari, per correu certificat amb justificant de recepció, i el secretari ha de donar fe en les actuacions del contingut del sobre remès i hi ha d'afegir el justificant de recepció.
2. A l'exterior del sobre han de constar els advertiments que conté l'article 57.3 d'aquesta Llei adreçats al receptor per al cas que no sigui l'interessat.
3. En el document de justificant de recepció s'ha de fer constar la data del lliurament, i ha de ser signat pel funcionari de correus i el receptor. En el cas que aquest no sigui l'interessat, se n'ha de consignar el nom, el document d'identificació, el domicili i la seva relació amb el destinatari.
4. Es pot disposar que la comunicació es faci pel servei de telègraf o per qualsevol altre mitjà idoni de comunicació o de transmissió de textos si els interessats faciliten les dades indicatives per utilitzar-los. S'han d'adoptar les mesures oportunes per assegurar la recepció de l'acte comunicat, del qual ha de quedar constància en les actuacions.

Article 57

1. Si les diligències de comunicació no es poden fer en la forma indicada, s'han de fer mitjançant el lliurament d'una cèdula al destinatari; si no es troba, s'ha de lliurar al parent més proper o familiar o empleat, més grans de setze anys, que es trobin al domicili i, si no, al veí més pròxim o al porter o conserge de la finca.

2. Sense necessitat de constituir-se al domicili de l'interessat es pot lliurar la cèdula a qualsevol de les persones esmentades i a qui per la seva relació amb el destinatari pugui garantir el compliment eficaç de l'acte de comunicació.

3. S'ha de fer saber al receptor: que ha de complir el deure públic que se li encomana; que pot ser sancionat amb una multa de 2.000 a 20.000 pessetes si es nega a la recepció, o no fa el lliurament com més aviat millor; que ha de comunicar a l'òrgan judicial la impossibilitat de lliurar la comunicació a l'interessat, i que té dret al rescabament de les despeses que se li ocasionin.

Article 58

1. Les cèdules, a les quals s'ha d'adjuntar una còpia literal de l'acord, han de contenir els requisits següents:

- a) El jutjat o el tribunal que hagi dictat l'acord, la data d'aquest i l'assumpte en què s'ha dictat.
- b) El nom de la persona a qui s'adreça.
- c) Data d'expedició de la cèdula i signatura del secretari.

2. En les cèdules de citació a les parts per prestar confessió judicial, en les de testimonis, perits i assessors, s'han de consignar, a més dels requisits esmentats a l'apartat anterior, els següents:

- a) L'objecte de la citació.
- b) El lloc, el dia i l'hora en què ha de comparèixer el citat.
- c) La prevenció que si no compareix en resultarà el perjudici que escaigui en dret. En aquesta cèdula no s'ha d'inserir cap còpia de la resolució que hagi acordat la citació.

3. Per a constància de les diligències de citació, notificació, citació a termini i requeriment s'ha d'adjuntar a les actuacions un duplicat de la cèdula, que ha de contenir els punts següents:

- a) Data de la diligència.
- b) Signatura de la persona a qui s'hagi lliurat la cèdula i, si no és l'interessat, el seu nom, document d'identificació, domicili i relació amb el destinatari.
- c) Signatura del secretari, fent constar, si s'escau, si el notificat no vol o no pot signar.

Article 59

Quan una vegada intentada la comunicació utilitzant els mitjans raonables, no consti el domicili de l'interessat, o se n'ignori el parador, s'ha de consignar per diligència i el jutjat o el tribunal han de manar que es faci la notificació, citació o citació a termini, per mitjà d'edictes, inserint un extracte suficient de la cèdula en el butlletí oficial corresponent, amb l'avertiment que les comunicacions següents s'han de fer en estrades, llevat les que hagin de tenir forma d'interlocutòria o sentència, o es tracti d'una citació a termini.

Article 60

1. En les notificacions, citacions i citacions a termini no s'ha d'admetre ni consignar cap resposta de l'interessat, tret que s'hagi manat en la resolució. En els requeriments s'admet la resposta que doni el requerit, i s'ha de consignar succintament en la diligència.

2. Quan aquestes diligències s'hagin d'entendre amb una persona jurídica, s'han de practicar, si s'escau, a les delegacions, sucursals, representacions o agències establertes a

la població on hi hagi el jutjat o el tribunal que conegui de l'assumpte, encara que no tinguin poder per comparèixer en judici les persones que n'estiguin al capdavant.

3. Els actes de comunicació amb l'advocat de l'Estat, així com amb els lletrats de l'Administració de la Seguretat Social, s'han de practicar al seu despatx oficial.

Aquestes diligències s'entenen, respecte de les comunitats autònomes, amb qui estableixi la seva legislació pròpia.

4. Quan es tracti de comitès d'empresa, les diligències avantdites s'han d'entendre amb el seu president o secretari i, si no, amb qualsevol dels seus membres.

5. Quan la citació o citació a termini s'hagi de fer mitjançant un exhort, s'ha d'adjuntar la cèdula corresponent.

Article 61

Són nul·les les notificacions, les citacions i les citacions a termini que no es practiquin d'acord amb el que disposa aquest capítol. Això no obstant, si l'interessat n'ha pres coneixement, la diligència té efecte des d'aquell moment.

Article 62

1. El secretari ha d'expedir oficis, exhortos, manaments i recordatoris que demanin la pràctica d'actuacions que dimanin del seu àmbit de competència.

2. En qualsevol cas, el jutge o la sala poden encomanar al secretari que faci aquests actes de cooperació judicial.

TÍTOL V

De l'evitació del procés

CAPÍTOL I

De la conciliació prèvia

Article 63¹⁹

És requisit previ per a la tramitació del procés l'intent de conciliació davant el servei administratiu corresponent o davant l'òrgan que assumeixi aquestes funcions, que es pot constituir mitjançant els acords interprofessionals o els convenis col·lectius als quals es refereix l'article 83 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

¹⁹ La DA 1a.5 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'estatut del treball autònom, que entrarà en vigor el 12 d'octubre, modifica aquest article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 166, de 12 de juliol.

Article 64

1. S'exceptuen d'aquest requisit els processos que exigeixin la reclamació prèvia en via administrativa, els que versin sobre Seguretat Social, els relatius al gaudi de vacances i a matèria electoral, els iniciats d'ofici, els d'impugnació de convenis col·lectius, els d'impugnació dels estatuts dels sindicats o de la seva modificació i els de tutela de la llibertat sindical.

2. Igualment, se n'exceptuen:

- a) Els processos en els quals sent part demandada l'Estat o un altre ens públic també ho siguin persones privades, sempre que la pretensió s'hagi de sotmetre al tràmit de reclamació prèvia i en aquest es pugui decidir l'assumpte litigiós.
- b) Els supòsits en els quals, iniciat el procés, sigui necessari dirigir la demanda davant persones diferents de les demandades inicialment.

Article 65

1. La presentació de la sol·licitud de conciliació suspèn els terminis de caducitat i interromp els de prescripció. El còmput de la caducitat es reprèn l'endemà d'haver-se intentat la conciliació o transcorreguts quinze dies des de la seva presentació sense que s'hagi produït.

2. En tot cas, transcorreguts trenta dies sense que es produeixi l'acte de conciliació, s'ha de considerar acabat el procediment i complert el tràmit.

3. També se suspelen els terminis de caducitat i s'interrompen els de prescripció per la subscripció d'un compromís arbitral, subscrit en virtut dels acords interprofessionals i els convenis col·lectius als quals es refereix l'article 83 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors. En aquests casos, el còmput de la caducitat es reprèn l'endemà que adquireixi fermesa el laude arbitral; si s'interposa un recurs judicial d'anul·lació del laude, la represa té lloc des de l'endemà de la fermesa de la sentència que es dicti.

Article 66

1. L'assistència a l'acte de conciliació és obligatòria per als litigants.

2. Quan estant degudament citades les parts per a l'acte de conciliació el sol·licitant no comparegui ni al·legui una causa justa, s'ha de considerar no presentada la papereta i s'han d'arxivar les actuacions.

3. Si no compareix l'altra part, s'ha de considerar intentada sense efecte la conciliació, i el jutge o el tribunal han d'apreciar temeritat o mala fe si la incompareixença és injustificada, i han d'imposar la multa que assenyala l'article 97.3 si la sentència que al seu dia dicti coincideix essencialment amb la pretensió continguda en la papereta de conciliació.

Article 67

1. L'acord de conciliació pot ser impugnat per les parts i pels qui en puguin sofrir perjudici davant el jutjat o el tribunal competent per conèixer de l'assumpte objecte de la conciliació, mitjançant l'exercici de l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes.

2. L'acció caduca al cap de trenta dies d'aquell en el qual es va adoptar l'acord. Per als possibles perjudicats el termini compta des que el coneguin.

Article 68

El que s'acordi en conciliació té força executiva entre les parts intervinents sense necessitat de ratificació davant el jutge o el tribunal, i es pot dur a efecte pel tràmit d'execució de sentències.

CAPÍTOL II

De la reclamació prèvia a la via judicial

Article 69

1. Per poder demandar l'Estat, les comunitats autònomes, les entitats locals o els organismes autònoms que en depenen és requisit previ haver reclamat en via administrativa en la forma que estableixen les lleis.
2. Denegada la reclamació o transcorregut un mes sense que s'hagi notificat la resolució, l'interessat pot formalitzar la demanda davant el jutjat o la sala competent, a la qual ha d'adjuntar una còpia de la resolució denegatòria o del document acreditatiu de la presentació de la reclamació i una còpia de tot això per a l'entitat demandada.
3. La reclamació no té efecte si la resolució és denegatòria i l'interessat no presenta la demanda davant el jutjat en el termini de dos mesos, a comptar de la notificació o des del transcurs del termini en el qual s'ha de considerar desestimada, excepte en les accions derivades d'acomiadament, en les quals el termini d'interposició de la demanda és de vint dies.

Article 70

S'exceptuen d'aquest requisit els processos relatius al gaudi de vacances i a matèria electoral, els iniciats d'ofici, els de conflicte col·lectiu, els d'impugnació de convenis col·lectius, els d'impugnació d'estatuts dels sindicats o de la seva modificació, els de tutela de la llibertat sindical i les reclamacions contra el Fons de Garantia Salarial, a l'empara del que preveu l'article 33 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

Article 71²⁰

1. Per formular una demanda en matèria de Seguretat Social és requisit necessari que els interessats interposin una reclamació prèvia davant de l'entitat gestora o la Tresoreria General de la Seguretat Social corresponent.
2. La reclamació prèvia s'ha d'interposar, davant de l'òrgan que va dictar la resolució, en el termini de trenta dies des que es va notificar, si és expressa, o des de la data en què, de conformitat amb la normativa reguladora del procediment de què es tracti, s'hagi de considerar produït el silenci administratiu.
Si la resolució, expressa o presumpta, l'ha dictada una entitat col·laboradora, la reclamació prèvia s'interposa, en el mateix termini, davant de l'òrgan corresponent de l'entitat gestora o el servei comú quan sigui competent.
3. Quan en el reconeixement inicial o la modificació d'un acte o dret en matèria de Seguretat Social l'entitat corresponent estigui obligada a procedir-hi d'ofici, en el cas que no es produeixi un acord o una resolució, l'interessat pot sol·licitar que es dicti, i aquesta sol·licitud té valor de reclamació prèvia.
4. Formulada la reclamació prèvia en qualsevol dels casos esmentats en aquest article, l'entitat ha de contestar-hi expressament en el termini de quaranta-cinc dies. En cas contrari s'entén denegada la reclamació per silenci administratiu.

5. La demanda s'ha de formular en el termini de trenta dies, a comptar des de la data en què es notifiqui la denegació de la reclamació prèvia o des del dia en què es consideri denegada per silenci administratiu.

6. Les entitats gestores i la Tresoreria General de la Seguretat Social expedeixen un rebut de presentació o segellen degudament, amb indicació de la data, les còpies de les reclamacions que s'hi adrecin en compliment del que disposa aquesta Llei. Aquest rebut o còpia segellada ha d'acompanyar la demanda inexcusablement.

²⁰ Article redactat de conformitat amb l'article 42 de la Llei 24/2001, de 27 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE núm. 313, de 31 de desembre, i suplement en català núm. 2, de 16 de gener de 2002).

Article 72

1. En el procés les parts no poden introduir variacions substancials de temps, quantitats o conceptes en relació amb els formulats en la reclamació prèvia i en la seva contestació.

2. La part demandada que no hagi contestat la reclamació prèvia no pot fundar la seva oposició en fets diferents dels adduïts en l'expedient administratiu, si n'hi ha, llevat que s'hagin produït posteriorment.

Article 73

La reclamació prèvia interromp els terminis de prescripció i suspèn els de caducitat, que s'han de reprendre aquests últims l'endemà de la notificació de la resolució o del transcurs del termini en què s'hagi d'entendre desestimada.

TÍTOL VI

Dels principis del procés i dels deures processals

Article 74

1. Els jutges i els tribunals de l'ordre jurisdiccional social interpreten i apliquen les normes reguladores del procés laboral ordinari segons els principis d'immediatesa, oralitat, concentració i celeritat.

2. Els principis indicats al número anterior orienten la interpretació i l'aplicació de les normes processals pròpies de les modalitats processals que regula aquesta Llei.

Article 75

1. Els òrgans judicials han de rebutjar d'ofici en una resolució fundada les peticions, els incidents i les excepcions formulades amb finalitat dilatòria o que comportin un abús de dret. Així mateix, han de corregir els actes que, a l'empara del text d'una norma, persegueixin un resultat contrari al que preveuen la Constitució i les lleis per a l'equilibri processal, la tutela judicial i l'efectivitat de les resolucions.

2. Els qui no són part en el procés han de complir les obligacions que els imposin els jutges i els tribunals ordenades a garantir els drets que puguin correspondre a les parts i a assegurar l'efectivitat de les resolucions judicials.

3. Si es produeix un dany avaluable econòmicament, el perjudicat pot reclamar la indemnització oportuna davant el jutjat o el tribunal que conegui o hagi conegut l'assumpte principal.

LLIBRE II

Del procés ordinari i de les modalitats processals

TÍTOL I

Del procés ordinari

CAPÍTOL I

Dels actes preparatoris i mesures precautòries

SECCIÓ 1A

Actes preparatoris

Article 76

1. Qui pretengui demandar, pot sol·licitar de l'òrgan judicial que aquell contra qui es proposa dirigir la demanda presti declaració sobre algun fet relatiu a la personalitat d'aquest i sense el coneixement del qual no es pugui entrar en judici.

2. Així mateix, qui pretengui demandar o presumeixi que serà demandat pot sol·licitar prèviament l'examen de testimonis quan per l'edat avançada d'alguns d'aquests, perill imminent de la seva vida, proximitat d'una absència a un lloc amb el qual siguin impossibles o difícils les comunicacions, o qualsevol altre motiu greu i justificat, sigui presumible que no serà possible mantenir el seu dret per manca de justificació.

3. Contra la resolució judicial que denegui la pràctica d'aquestes diligències no es pot interposar cap recurs, sense perjudici del que al seu dia es pugui interposar contra la sentència.

Article 77

1. En tots els supòsits en els quals l'examen de llibres i comptes o la consulta de qualsevol altre document es demostrï imprescindible per fonamentar la seva demanda, qui pretengui demandar pot sol·licitar de l'òrgan judicial la comunicació d'aquests documents. Quan es tracti de documents comptables, aquell hi pot acudir assessorat per un expert en la matèria, que ha d'estar sotmès als deures que li puguin incumbir professionalment en relació amb la salvaguarda del secret de la comptabilitat. Les costes originades per l'assessorament de l'expert són a càrrec de qui en sol·liciti els serveis.

2. L'òrgan judicial ha de resoldre per interlocutòria, dins del segon dia, el que consideri procedent, i ha d'adoptar, si s'escau, les mesures necessàries perquè l'examen es porti a efecte sense que la documentació surti del poder del seu titular.

SECCIÓ 2A

Mesures precautòries

Article 78

Si les parts sol·liciten la pràctica anticipada de proves que no puguin ser fetes en l'acte del judici, o la realització de les quals presenti greus dificultats en el dit moment, el jutge o el tribunal han de decidir el que sigui pertinent perquè es practiquin en els termes previstos en la norma que reguli el mitjà de prova corresponent. Contra la resolució denegatòria no es pot interposar cap recurs, sense perjudici del que, per aquest motiu, es pugui interposar al seu dia contra la sentència.

Article 79

1. L'òrgan judicial, d'ofici o a instància de part interessada o del Fons de Garantia Salarial, en els casos en què es pugui derivar la seva responsabilitat, pot decretar l'embargament preventiu de béns del demandat en una quantia suficient per cobrir el que es reclama en la demanda i el que es calculi per a les costes d'execució, quan aquell faci qualssevol actes dels quals es pugui presumir que pretén situar-se en estat d'insolvència o impedir l'efectivitat de la sentència.

2. L'òrgan judicial pot requerir el sol·licitant de l'embargament, en el termini d'una audiència, perquè presenti documents, informació testifical o qualsevol altra prova que justifiqui la situació al·legada. En els casos en què es pugui derivar responsabilitat del Fons de Garantia Salarial, aquest ha de ser citat per tal d'assenyalar béns.

3. La sol·licitud d'embargament preventiu es pot presentar en qualsevol moment del procés abans de la sentència, sense que per això se suspengui el curs de les actuacions.

CAPÍTOL II

Del procés ordinari

SECCIÓ 1A

Demanda

Article 80

1. La demanda es formula per escrit i ha de contenir els requisits generals següents:

- a) La designació de l'òrgan davant el qual es presenta.
- b) La designació del demandant, amb expressió del número del document nacional d'identitat, i d'aquells altres interessats que hagin de ser cridats al procés i els seus domicilis, indicant el nom i els cognoms de les persones físiques i la denominació social de les persones jurídiques. Si la demanda s'adreça contra un grup mancat de personalitat, s'ha de fer constar el nom i els cognoms dels qui apareguin com a organitzadors, directors o gestors del grup, i els seus domicilis.
- c) L'enumeració clara i concreta dels fets sobre els quals tracti la pretensió i de tots els que, segons la legislació substantiva, siguin imprescindibles per resoldre les qüestions plantejades. En cap cas no es poden al·legar fets diferents dels adduïts en conciliació o en la reclamació administrativa prèvia, llevat que s'hagin produït posteriorment a la substanciació d'aquelles.
- d) La súplica corresponent, en els termes adequats al contingut de la pretensió exercida.
- e) Si el demandant litiga per si mateix ha de designar un domicili a la localitat on resideixi el jutjat o el tribunal en el qual s'han de dur a terme totes les diligències que s'hagin d'entendre amb ell.
- f) Data i signatura.

2. De la demanda i els documents que s'hi adjuntin, l'actor n'ha de presentar tantes còpies com demandats i altres interessats en el procés hi hagi, així com per al ministeri fiscal, en els casos en què legalment hagi d'intervenir.

Article 81

1. L'òrgan judicial ha d'advertir la part dels defectes, les omissions o les imprecisions en què hagi incorregut en redactar la demanda, a fi que els repari dins el termini de quatre dies, amb l'advertiment que, si no ho fa, se n'ordenarà l'arxivament.

2. El jutge ha d'admetre provisionalment tota demanda encara que no s'adjunti la certificació de l'acte de conciliació prèvia. Això no obstant, ha d'advertir el demandant que ha d'acreditar la celebració o l'intent de l'acte en el termini de quinze dies, comptats a partir de l'endemà de la recepció de la notificació, amb l'advertència que, si no ho fa així, s'arxivarà la demanda sense cap altre tràmit.

Article 82

1. Si la demanda és admesa, el jutge o el tribunal han d'assenyalar, dins dels deu dies següents al de la presentació, el dia i l'hora en què han de tenir lloc els actes de conciliació i judici, i ha d'haver-hi, en tot cas, un mínim de quatre dies entre la citació i la celebració efectiva dels actes esmentats.

2. La celebració dels actes de conciliació i judici té lloc en una única convocatòria, i a aquest efecte s'ha de fer la citació en forma, amb lliurament als demandats, als interessats i, si s'escau, al ministeri fiscal, d'una còpia de la demanda i la resta de documents. A les cèdules de citació s'ha de fer constar que els actes de conciliació i judici no es poden suspendre per incompareixença del demandat, així com que els litigants han de concórrer al judici amb tots els mitjans de prova de què intentin valer-se.

3. S'ha d'assenyalar un termini més llarg al que estableix l'apartat 1 d'aquest article:

a) Quan la citació es faci amb una persona jurídica, pública o privada, o amb un grup sense personalitat, cas en què s'ha de fer amb quinze dies d'antelació a la data assenyalada per dur a terme els actes de conciliació i judici.

b) Quan la representació i la defensa en judici sigui atribuïda a l'advocat de l'Estat, cas en què se li concedeix un termini de vint-i-dos dies per a la consulta a la Direcció *General* del Servei Jurídic de l'Estat. L'assenyalament del judici s'ha de fer de manera que tingui lloc en una data posterior al termini esmentat.

SECCIÓ 2A

Conciliació i judici

Article 83

1. Només a petició d'ambdues parts o per motius justificats, acreditats davant l'òrgan judicial, es poden suspendre per una sola vegada els actes de conciliació i judici, i s'han d'assenyalar novament dins els deu dies següents a la data de la suspensió. Excepcionalment i per circumstàncies greus adequadament provades se'n pot acordar una segona suspensió.

2. Si l'actor, citat en forma, no compareix ni al·lega una causa justa que motivi la suspensió del judici, es considera que desisteix de la demanda.

3. La incompareixença injustificada del demandat no impedeix la celebració del judici, que continua sense necessitat de declarar la seva rebel·lia.

Article 84

1. L'òrgan judicial, constituït en audiència pública, ha d'intentar la conciliació, amb l'advertiment a les parts dels drets i les obligacions que els puguin correspondre, sense prejudicar el contingut de l'eventual sentència. Si l'òrgan judicial considera que el que s'ha convingut és constitutiu de lesió greu per a alguna de les parts, de frau de llei o d'abús de dret, no ha d'aprovar l'acord.

2. Es pot aprovar l'avinença en qualsevol moment abans de dictar sentència.

3. De l'acte de conciliació, se n'ha d'estendre l'acta corresponent.

4. L'acord es porta a efecte pels tràmits de l'execució de sentències.

5. L'acció per impugnar la validesa de l'avinença s'exerceix davant el mateix jutjat o tribunal, pels tràmits i amb els recursos que estableix aquesta Llei. L'acció caduca al cap de quinze dies de la data de la celebració.

Article 85

1. Si no hi ha avinença en conciliació, es passa seguidament a judici, i es dóna compte de les actuacions al secretari. Tot seguit, el demandant ha de ratificar o ampliar la seva demanda, encara que en cap cas hi pot fer cap variació substancial.

2. El demandat ha de contestar afirmant o negant concretament els fets de la demanda, i al·legant totes les excepcions que consideri procedents. En cap cas no pot formular reconvecció, llevat que l'hagi anunciat en la conciliació prèvia al procés o en la contestació a la reclamació prèvia, i hagi expressat en essència els fets en què es funda i la petició en la qual es concreta. Formulada la reconvecció, s'ha d'obrir el tràmit per contestar-la en els termes que estableix la demanda. El mateix tràmit de contestació s'obre per a les excepcions processals, en cas de ser al·legades.

3. Les parts han de fer ús de la paraula tantes vegades com el jutge o el tribunal ho considerin necessari.

4. Així mateix, en aquest acte les parts poden al·legar tot el que considerin convenient a efectes del que disposa l'article 189.1.b) d'aquesta Llei, i han d'oferir, per al moment processal oportú, els elements de judici necessaris per fonamentar les seves al·legacions. No cal aportar cap prova sobre aquesta qüestió concreta quan el fet que el procés afecta molts treballadors o beneficiaris sigui notori per la seva pròpia naturalesa.

Article 86

1. En cap cas no se suspèn el procediment perquè se segueixi una causa criminal sobre els fets debatuts.

2. En el supòsit que una de les parts al·legui la falsedat d'un document que pugui ser de notòria influència en el plet, perquè no es pugui prescindir de la resolució de la causa

criminal per a la deguda decisió o en condicioni directament el contingut, ha de continuar l'acte de judici, fins al final, i amb suspensió de les actuacions posteriors, l'òrgan judicial ha de concedir un termini de vuit dies a l'interessat perquè aporti el document que acrediti haver presentat la querella. La suspensió dura fins que es dicti sentència o interlocutòria de sobreseïment en la causa criminal, fet que ha de posar en coneixement del jutge o el tribunal qualsevol de les parts.

3. Si qualsevol altra qüestió prejudicial penal dóna lloc a sentència absolutòria per inexistència del fet o perquè el subjecte no hi ha participat, queda oberta contra la sentència dictada pel jutge o la sala social la via del recurs de revisió que regula la Llei d'enjudiciament civil.

Article 87

1. S'admeten les proves que es formulin i es puguin practicar en l'acte, respecte dels fets sobre els quals no hi hagi conformitat. També es poden admetre les que requereixin la translació del jutge o el tribunal fora del local de l'audiència, si es consideren imprescindibles. En aquest cas, se suspèn el judici pel temps estrictament necessari.

2. La pertinència de les proves i de les preguntes que puguin formular les parts la resol el jutge o el tribunal, i si l'interessat protesta en l'acte contra la inadmissió, s'ha de consignar a l'acta la pregunta o la prova sol·licitada, la resolució denegatòria, la fonamentació raonada de la denegació i la protesta, tot a efectes del recurs corresponent contra la sentència. Una vegada començada la pràctica d'una prova admesa, si hi renuncia la part que la va proposar, l'òrgan judicial, sense recurs ulterior, pot acordar que continuï.

3. L'òrgan judicial pot fer, tant a les parts com als perits i testimonis, les preguntes que consideri necessàries per esclarir els fets.
Els litigants i els defensors poden exercir el mateix dret.

4. Practicada la prova, les parts o els seus defensors, si s'escau, han de formular oralment les seves conclusions d'una manera concreta i precisa, i han de determinar en virtut del resultat de la prova, de manera líquida i sense alterar els punts fonamentals i els motius petitoris invocats en la demanda o en la reconveïció, si n'hi ha, les quantitats que per qualsevol concepte siguin objecte de petició de condemna principal o subsidiària, o bé, si s'escau, la sol·licitud concreta i precisa de les mesures amb les quals pot ser satisfeta la pretensió exercida. Si les parts no ho fan en aquest tràmit, el jutge o el tribunal les han de requerir perquè ho facin, sense que en cap cas aquesta determinació es pugui reservar per a l'execució de sentència.

5. Si l'òrgan judicial no es considera prou il·lustrat sobre les qüestions de qualsevol gènere objecte del debat, ha de concedir a ambdues parts el temps que consideri convenient perquè informin o donin explicacions sobre els particulars que els designi.

Article 88

1. Acabat el judici, i dins el termini per dictar sentència, el jutge o el tribunal poden acordar la pràctica de totes les proves que considerin necessàries, per proveir millor, amb intervenció de les parts. En la mateixa provisió s'ha de fixar el termini dins del qual s'ha de practicar la prova, durant el qual s'ha de posar de manifest a les parts el resultat de les diligències per tal que puguin al·legar per escrit tot el que considerin convenient sobre el seu abast o la seva importància. Transcorregut el termini sense haver-se pogut dur a efecte, l'òrgan judicial

ha de dictar una nova provisió i fixar un altre termini per a l'execució de l'acord, i ha de lliurar les comunicacions oportunes. Si dins d'aquest termini tampoc no s'ha pogut practicar la prova, el jutge o el tribunal, amb l'audiència prèvia de les parts, han d'acordar que les actuacions quedin definitivament concloses per a sentència.

2. Si la diligència consisteix en la confessió judicial o a demanar algun document a una part i aquesta no compareix o no el presenta sense una causa justificada en el termini que s'hagi fixat, es poden considerar provades les al·legacions fetes per la contrària en relació amb la prova acordada.

Article 89

1. Durant la celebració del judici se n'ha d'anar estenent l'acta corresponent, en la qual s'ha de fer constar:

a) Lloc, data, jutge o tribunal que presideix l'acte, parts que compareixen, representants i defensors que les assisteixen, i breu referència a l'acte de conciliació.

b) Breu resum de les al·legacions de les parts, mitjans de prova proposats per aquestes, declaració expressa de la seva pertinència o impertinència, raons de la negació i protesta, si s'escau.

c) Quant a les proves admeses i practicades:

1r. Resum suficient de les de confessió i testifical.

2n. Relació circumstanciada dels documents presentats, o dades suficients que permetin identificar-los, en cas que el seu nombre excessiu faci desaconsellable aquesta relació.

3r. Relació de les incidències plantejades en el judici respecte a la prova documental.

4t. Resum suficient dels informes pericials, com també de la resolució del jutge o el tribunal sobre les recusacions proposades dels perits.

5è. Resum de les declaracions dels assessors, en cas que el seu dictamen no hagi estat elaborat per escrit i incorporat a les actuacions.

d) Conclusions i peticions concretes formulades per les parts; en cas que siguin de condemna a una quantitat, s'han d'esmentar a l'acta les quantitats que en són objecte.

e) Declaració feta pel jutge o el tribunal de conclusió de les actuacions, amb el manament de portar-les a la vista per a sentència.

2. El jutge o el tribunal han de resoldre, sense recurs ulterior, qualsevol observació que es faci sobre el contingut de l'acta, seguidament l'han de signar en unió de les parts o dels seus representants o defensors i dels perits, hi han de fer constar si algun d'ells no signa perquè no pot, no ho vol fer o perquè no hi és present, i finalment l'ha de signar el secretari, que en dóna fe.

3. L'acta del judici també es pot estendre a través de mitjans mecànics de reproducció. En aquest cas, s'exigeixen els mateixos requisits esmentats al número anterior.

4. S'ha de lliurar una còpia de l'acta del judici als qui hagin estat part en el procés, si ho sol·liciten.

SECCIÓ 3A

Proves

Article 90

1. Les parts es poden valer de tots els mitjans de prova que estiguin regulats a la Llei i s'admeten com a tals els mitjans mecànics de reproducció de la paraula, de la imatge i del

so, llevat que s'hagin obtingut, directament o indirectament, mitjançant procediments que suposin violació de drets fonamentals o llibertats públiques.

2. Així mateix, poden sol·licitar, almenys amb tres dies d'antelació a la data del judici, les proves que s'hagin de practicar en el judici i requereixin diligències de citació o requeriment.

Article 91

1. Les posicions per a la prova de confessió s'han de proposar verbalment, sense admissió de plecs.

2. Si el cridat a confessar no compareix sense una causa justa a la primera citació, refusa declarar o persisteix a no respondre afirmativament o negativament, malgrat l'advertència que se li hagi fet, pot ser considerat confés en la sentència.

3. La confessió de les persones jurídiques privades l'ha de fer qui legalment les representi i tingui facultats per absoldre posicions.

4. En cas que la confessió no es refereixi a fets personals, s'admet l'absolució de posicions per un tercer que conegui personalment els fets, si la part ho sol·licita així i accepta la responsabilitat de la declaració.

Article 92

1. No s'admeten escrits de preguntes i repreguntes per a la prova testifical. Quan el nombre de testimonis sigui excessiu i, a criteri de l'òrgan judicial, les seves manifestacions puguin constituir una reiteració inútil del testimoni sobre fets suficientment aclarits, l'òrgan judicial els pot limitar discrecionalment.

2. Els testimonis no poden ser rebutjats, i només en conclusions, les parts poden fer les observacions que siguin oportunes respecte de les seves circumstàncies personals i de la veracitat de les seves manifestacions.

Article 93

1. En la pràctica de la prova pericial no són aplicables les regles generals sobre insaculació de perits.

2. L'òrgan judicial, d'ofici o a petició de part, pot requerir la intervenció d'un metge forense en els casos en què sigui necessari el seu informe.

Article 94

1. De la prova documental que es presenti, se n'ha de donar trasllat a les parts en l'acte del judici perquè l'examinin.

2. Els documents que pertanyen a les parts s'han d'aportar al procés, si han estat proposats com a mitjà de prova per la part contrària i admesa aquesta pel jutge o el tribunal. Si no es presenten sense una causa justificada, es poden considerar provades les al·legacions fetes per la contrària en relació amb la prova acordada.

Article 95

1. El jutge o el tribunal, si ho consideren procedent, poden oir el dictamen d'una o diverses persones expertes en la qüestió objecte del plet, en el moment de l'acte del judici o un cop acabat, per proveir millor.
2. Quan en un procés es discuteixi sobre la interpretació d'un conveni col·lectiu, l'òrgan judicial pot oir la comissió paritària del conveni o demanar-li'n un informe.
3. Quan en el procés s'hagi suscitat una qüestió de discriminació per raó de sexe, el jutge o el tribunal poden demanar el dictamen dels organismes públics competents.

Article 96²¹

En els processos en què de les al·legacions de la part actora es dedueixi l'existència d'indicis fundats de discriminació per raó de sexe, origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual, correspon al demandat l'aportació d'una justificació objectiva i raonable, prou provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat.

²¹ Article redactat de conformitat amb l'article 40.1 de la Llei 62/2003, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE núm. 313, de 31 de desembre, i suplement en català núm. 3, de 31 de gener de 2004).

SECCIÓ 4A *Sentència*

Article 97

1. El jutge o el tribunal han de dictar sentència en el termini de cinc dies, la qual s'ha de publicar immediatament i s'ha de notificar a les parts o als seus representants dins dels dos dies següents.
2. La sentència ha d'expressar, dins dels antecedents de fet, un resum suficient dels que hagin estat objecte de debat en el procés. Així mateix, i apreciand els elements de convicció, ha de declarar expressament els fets que consideri provats, fent referència en els fonaments de dret als raonaments que l'han portat a aquesta conclusió. Finalment, ha de fonamentar d'una manera suficient els pronunciaments de la decisió.
3. La sentència, motivadament, pot imposar al litigant que va obrar de mala fe o amb notòria temeritat una sanció pecuniària la quantia màxima de la qual, en la instància, no pot passar de 100.000 pessetes. En aquests casos, i quan el condemnat sigui l'empresari, també ha d'abonar els honoraris dels advocats.

Article 98

1. Si el jutge que ha presidit l'acte del judici no pot dictar sentència, s'ha de celebrar el judici novament.
2. Pel que fa a les sales socials, cal atènr-se al que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

Article 99

En les sentències en les quals es condemni a l'abonament d'una quantitat, el jutge o el tribunal l'han de determinar expressament, sense que en cap cas aquesta determinació es pugui reservar per a l'execució.

Article 100

En notificar-se la sentència a les parts, s'ha d'indicar si és ferma o no i, si s'escau, els recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han d'interposar i el termini i els requisits per fer-ho, així com els dipòsits i les consignacions que siguin necessaris i la forma d'efectuar-los.

Article 101

Si la sentència és condemnatòria per a l'empresari, aquest està obligat a abonar al demandant que personalment hagi comparegut l'import dels salaris corresponents als dies en els quals s'hagin dut a terme els actes de conciliació i judici davant el jutjat o el tribunal i, si s'escau, la conciliació prèvia davant l'òrgan corresponent.

TÍTOL II

De les modalitats processals

CAPÍTOL I

Disposició general

Article 102

En tot el que no estigui previst expressament en aquest títol regeixen les disposicions establertes per al procés ordinari.

CAPÍTOL II

Dels acomiadaments i les sancions

SECCIÓ 1A

Acomiadament disciplinari

Article 103

1. El treballador pot reclamar contra l'acomiadament, dins dels vint dies hàbils següents a aquell en el qual s'hagi produït. Aquest termini és de caducitat a tots els efectes.

2. Si es promou una demanda per acomiadament contra una persona a la qual erròniament s'ha atribuït la qualitat d'empresari, i en el judici s'acredita que ho era un tercer, el treballador pot promoure una nova demanda contra aquest, sense que comenci el còmput del termini de caducitat fins al moment en què consti qui és l'empresari.

Article 104

Les demandes per acomiadament, a més dels requisits generals previstos, han de contenir els següents:

- a) Lloc de treball; categoria professional; característiques particulars, si n'hi ha, de la feina que es feia abans de produir-se l'acomiadament; salari; temps i forma de pagament, i antiguitat de l'acomiadat.
- b) Data d'efectivitat de l'acomiadament i forma com es va produir i fets al·legats per l'empresari.
- c) Si el treballador té, o ha tingut durant l'any anterior a l'acomiadament, la qualitat de representant legal o sindical dels treballadors.
- d) Si el treballador està afiliat a algun sindicat, en el supòsit que al·legui la improcedència de l'acomiadament perquè s'ha fet sense l'audiència prèvia dels delegats sindicals, si n'hi ha.

Article 105

1. Ratificada, si s'escau, la demanda, tant en la fase d'al·legacions com en la pràctica de la prova, i en la fase de conclusions correspon al demandat exposar les seves posicions en primer lloc. Així mateix, li correspon la càrrega de provar la veracitat dels fets imputats en la carta d'acomiadament com a justificatius d'aquest.

2. Per justificar l'acomiadament, al demandat no se li admeten en el judici altres motius d'oposició a la demanda que els que conté la comunicació escrita de l'acomiadament.

Article 106

1. En els supòsits que preveu l'article 32 d'aquesta Llei s'han de respectar les garanties que, respecte de les al·legacions, la prova i les conclusions, s'estableixen per al procés d'acomiadament disciplinari.

2. En els acomiadaments de membres de comitè d'empresa, delegats de personal o delegats sindicals la demandada ha d'aportar l'expedient contradictori legalment exigít.

Article 107

En els fets que es considerin provats en la sentència s'han de fer constar les circumstàncies següents:

- a) Data d'acomiadament.
- b) Salari del treballador.
- c) Lloc de treball; categoria professional; antiguitat, concretant els períodes en els quals s'hagin prestat els serveis; característiques particulars, si n'hi ha, i la feina que feia el demandant abans de produir-se l'acomiadament.
- d) Si el treballador té o ha tingut l'any anterior a l'acomiadament la condició de delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical.

Article 108

1. En la decisió de la sentència, el jutge ha de qualificar l'acomiadament de procedent, improcedent o nul.

És qualificat de procedent quan quedi acreditat l'incompliment al·legat per l'empresari en l'escrit de comunicació. En cas contrari, o en el supòsit que s'hagin incomplert els requisits de forma, que estableix el número 1 de l'article 55 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, és qualificat d'improcedent.

2. *És nul l'acomiadament que tingui com a mòbil alguna de les causes de discriminació que*

preveuen la Constitució i la llei, o que es produeixi amb violació de drets fonamentals i llibertats públiques del treballador.

També és nul l'acomiadament en els supòsits següents:

a) El dels treballadors durant el període de suspensió del contracte de treball per maternitat, risc durant l'embaràs, adopció o acolliment a què es refereix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 45 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o el notificat en una data que faci que el termini de preavis concedit finalitzi dins del període esmentat.

b) El de les treballadores embarassades, des de la data d'inici de l'embaràs fins al començament del període de suspensió a què es refereix la lletra a), i el dels treballadors que hagin sol·licitat un dels permisos a què es refereixen els apartats 4 i 5 de l'article 37 de l'Estatut dels treballadors, o n'estiguin gaudint, o hagin sol·licitat l'excedència que preveu l'apartat 3 de l'article 46 de l'Estatut dels treballadors.

El que estableixen les lletres anteriors és aplicable, llevat que, en tots dos casos, es declari la procedència de l'acomiadament per motius no relacionats amb l'embaràs o amb l'exercici del dret als permisos i l'excedència assenyalats.²²

3. Si s'acredita que el mòbil de l'acomiadament obeeix a alguna de les causes del número anterior, el jutge s'ha de pronunciar sobre aquesta causa, amb independència de quina hagi estat la forma d'aquest.

²² La DA 13a.2 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha modificat aquest apartat 2 de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 109

Si l'acomiadament es considera procedent s'ha de declarar convalidada l'extinció del contracte de treball que ha produït l'acomiadament, sense dret a indemnització ni a salaris de tramitació.

Article 110

1. Si l'acomiadament es declara improcedent, es condemna l'empresari a la readmissió del treballador en les mateixes condicions que regien abans de produir-se l'acomiadament o, a elecció d'aquell, que li aboni una indemnització, la quantia de la qual es fixa d'acord amb el que preveu l'apartat 1, paràgraf a), de l'article 56 del text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors. La condemna comprèn, també, l'abonament de la quantitat a què es refereix el paràgraf b) del mateix apartat 1, amb les limitacions, si s'escau, que preveu l'apartat 2 de l'esmentat article i sense perjudici del que estableix l'article 57.

En els acomiadaments improcedents de treballadors la relació laboral dels quals sigui de caràcter especial, la quantia de la indemnització és la que estableix, si s'escau, la norma que reguli l'esmentada relació especial.²³

2. En cas que es declari improcedent l'acomiadament d'un representant legal o sindical dels treballadors, l'opció prevista en el número anterior correspon al treballador.

3. L'opció s'ha d'exercir mitjançant un escrit o compareixença davant la secretaria del jutjat social, dins el termini de cinc dies des de la notificació de la sentència que declari l'acomiadament improcedent, sense esperar que sigui ferma, si és la d'instància.

4. Quan l'acomiadament es declari improcedent per incompliment dels requisits de forma establerts i s'hagi optat per la readmissió, es pot fer un nou acomiadament dins el termini de set dies des de la notificació de la sentència. Aquest acomiadament no constitueix una

esmena del primitiu acte extintiu, sinó un nou acomiadament, que té efectes des de la seva data.

²³ Apartat 1 redactat de conformitat amb l'article 6.1 de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, de mesures urgents per a la reforma del sistema de protecció per desocupació i millora de l'ocupabilitat (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 1, d'1 de gener de 2003).

Article 111

1. Si es recorre contra la sentència que declara la improcedència de l'acomiadament, l'opció exercida per l'empresari té els efectes següents:

a) Si s'ha optat per la readmissió, independentment de qui sigui el recurrent, aquesta s'ha de dur a efecte de forma provisional en els termes que estableix l'article 295 d'aquesta Llei.

b) Quan l'opció de l'empresari hagi estat la indemnització, tant en el supòsit que el recurs sigui interposat per aquest com pel treballador, no és procedent l'execució provisional de la sentència, si bé durant la tramitació del recurs el treballador es considera en situació legal de desocupació involuntària. Si la sentència que resol el recurs interposat pel treballador eleva la quantia de la indemnització, l'empresari, dins dels cinc dies següents al de la notificació, pot canviar el sentit de la seva opció i, en aquest supòsit, la readmissió ha de retrotreure els seus efectes econòmics a la data en la qual va tenir lloc la primera elecció i s'han de deduir de les quantitats que s'abonin per aquest concepte les que, si s'escau, hagi percebut el treballador en concepte de prestació per desocupació. Aquesta quantitat, així com la corresponent a l'aportació empresarial a la Seguretat Social pel treballador, l'ha d'ingressar l'empresari a l'entitat gestora.

A l'efecte del reconeixement d'un futur dret a la protecció per desocupació, el període al qual es refereix el paràgraf anterior es considera d'ocupació cotitzada.

2. Sigui quin sigui el sentit de l'opció exercida, aquesta s'ha de considerar no feta si el tribunal superior, en resoldre el recurs, declara nul l'acomiadament. Quan es confirmi la sentència objecte de recurs, el sentit de l'opció no es pot alterar.

Article 112

1. Quan es recorri contra la sentència que declari la improcedència de l'acomiadament d'un representant legal o sindical dels treballadors, l'opció exercida pels representants té les conseqüències següents:

a) Quan el treballador hagi optat per la readmissió, independentment de qui sigui la part que recorre, s'ha d'atènyer al que disposa l'article 295 d'aquesta Llei.

b) Si s'ha optat per la indemnització, tant si recorre el treballador com l'empresari, no és procedent l'execució provisional de la sentència, si bé durant la substanciació del recurs el treballador es considera en situació legal de desocupació involuntària. Si la sentència que resol el recurs interposat per l'empresari redueix la quantia de la indemnització, el treballador, dins dels cinc dies següents al de la notificació, pot canviar el sentit de la seva opció i, en aquest cas, la readmissió ha de retrotreure els seus efectes econòmics a la data en la qual va tenir lloc la primera elecció, i s'han de deduir de les quantitats que s'abonin per aquest concepte les que, si s'escau, hagi percebut el treballador en concepte de prestació per desocupació. Aquesta quantitat, així com la corresponent a l'aportació empresarial a la Seguretat Social pel treballador, ha de ser ingressada per l'empresari a l'entitat gestora.

A l'efecte del reconeixement d'un futur dret a la protecció per desocupació, el període al qual es refereix el paràgraf anterior es considera d'ocupació cotitzada.

2. Sigui quin sigui el sentit de l'opció exercida, aquesta s'ha de considerar no feta si el tribunal superior, en resoldre el recurs, declara nul l'acomiadament. Quan es confirmi la sentència objecte de recurs, el sentit de l'opció no pot ser alterat.

Article 113

Si l'acomiadament és declarat nul s'ha de condemnar a la readmissió immediata del treballador amb abonament dels salaris deixats de percebre. La sentència s'ha d'executar de forma provisional en els termes que estableix l'article 295, tant si és objecte de recurs per l'empresari com pel treballador.

SECCIÓ 2A

Procés d'impugnació de sancions

Article 114

1. El treballador pot impugnar la sanció que li hagi estat imposada mitjançant una demanda que s'ha de presentar dins el termini que assenyala l'article 103 d'aquesta Llei.

2. En els processos d'impugnació de sancions per faltes greus o molt greus als treballadors que tinguin la condició de representant legal o sindical, la part demandada ha d'aportar l'expedient contradictori legalment establert.

3. Correspon a l'empresari provar la realitat dels fets imputats al treballador, i la seva entitat, sense que puguin ser admesos altres motius d'oposició a la demanda que els al·legats en el seu moment per justificar la sanció. Les al·legacions, les proves i les conclusions les han de fer les parts en l'ordre que s'estableix per als acomiadaments disciplinaris.

Article 115

1. La sentència ha de contenir algun dels pronunciaments següents:

a) Confirmar la sanció, quan s'hagi acreditat el compliment de les exigències de forma i la realitat de l'incompliment imputat al treballador, així com la seva entitat, valorada segons la graduació de faltes i sancions que preveuen les disposicions legals o el conveni col·lectiu aplicable.

b) Revocar-la totalment quan no s'hagi provat la realitat dels fets imputats al treballador o no siguin constitutius de falta.

c) Revocar-la en part, quan la falta comesa no hagi estat qualificada adequadament. En aquest cas el jutge pot autoritzar la imposició d'una sanció adequada a la gravetat de la falta.

d) Declarar-la nul·la, si s'ha imposat sense observar els requisits formals establerts legalment o convencionalment, o quan aquests presentin defectes de tal gravetat que no permetin assolir la finalitat per a la qual van ser requerits.

2. Als efectes del que preveu l'apartat anterior, són nul·les les sancions imposades als representants legals dels treballadors o als delegats sindicals per faltes greus o molt greus, sense l'audiència prèvia de la resta d'integrants de la representació a la qual el treballador pertany, així com als treballadors afiliats a un sindicat, sense donar audiència als delegats sindicals. La sanció també és nul·la quan consisteixi en alguna de les prohibides legalment o no estigui tipificada en les disposicions legals o en el conveni col·lectiu aplicable.

3. Contra les sentències dictades en aquests processos no es pot interposar cap recurs, excepte en els casos de sancions per faltes molt greus, apreciades judicialment.

CAPÍTOL III

De la reclamació a l'Estat del pagament de salaris de tramitació en judicis per acomiadament

Article 116

1. Si, des de la data en la qual es va considerar presentada la demanda per acomiadament fins a la sentència del jutjat o del tribunal que per primera vegada en declari la improcedència, han transcorregut més de seixanta dies hàbils, l'empresari, una vegada ferma la sentència, pot reclamar a l'Estat els salaris pagats al treballador que excedeixin d'aquest termini.

2. En el supòsit d'insolvència provisional de l'empresari, el treballador pot reclamar directament a l'Estat els salaris als quals es refereix l'apartat anterior que aquell no li hagi abonat.

Article 117

1. Per demandar l'Estat pels salaris de tramitació, és requisit previ haver reclamat en via administrativa en la forma i els terminis establerts, contra la denegació dels quals l'empresari o, si s'escau, el treballador, pot promoure l'acció oportuna davant el jutjat que va conèixer en la instància del procés d'acomiadament.

2. S'ha d'adjuntar a la demanda una còpia de la resolució administrativa denegatòria o de la instància de sol·licitud de pagament.

Article 118

1. Admesa la demanda, s'ha d'assenyalar dia per al judici en els cinc següents, i s'ha de citar a aquest efecte el treballador, l'empresari i l'advocat de l'Estat, sense que se suspengui el procediment perquè aquest pugui elevar una consulta a la Direcció General del Servei Jurídic de l'Estat.

2. El judici ha de versar tan sols sobre la procedència i la quantia de la reclamació, i no s'admeten proves encaminades a revisar les declaracions provades en la sentència d'acomiadament.

Article 119

1. A l'efecte del còmput de temps que passi dels seixanta dies hàbils a què es refereix l'article 116, se n'exclouen els períodes següents:

a) El temps invertit en l'esmena de la demanda, pel fet de no haver acreditat la celebració de la conciliació o de la reclamació administrativa prèvia, o per defectes, omissions o imprecisions en la demanda.

b) El període en què estiguin suspeses les actuacions, a petició de part, per suspensió de l'acte del judici en els termes que preveu l'article 83 d'aquesta Llei.

c) El temps que duri la suspensió per acreditar la presentació de la querella, en els casos en què qualsevol de les parts al·legui la falsedat d'un document que pugui ser de notòria influència en el plet.

2. En els supòsits enunciats anteriorment, el jutge, apreciament les proves aportades, ha de decidir si els salaris corresponents al temps invertit han de ser a càrrec de l'Estat o de l'empresari. Excepcionalment, pot privar el treballador de percebre'ls, si aprecia que en la seva actuació processal ha incorregut en abús manifest de dret.

CAPÍTOL IV

De l'extinció del contracte per causes objectives i altres causes d'extinció

SECCIÓ 1A

Extinció per causes objectives

Article 120

Els processos derivats de l'extinció del contracte de treball per causes objectives s'han d'ajustar a les normes que conté el capítol relatiu als processos per acomiadaments i sancions sense perjudici de les especialitats que s'enuncien en els articles següents.

Article 121

1. El termini per exercir l'acció d'impugnació de la decisió extintiva és de vint dies, que en tot cas comença a comptar a partir de l'endemà de la data d'extinció del contracte de treball. El treballador pot anticipar l'exercici de la seva acció a partir del moment en què rebí la comunicació empresarial de preavís.

2. La percepció pel treballador de la indemnització oferta per l'empresari o l'ús del permís per buscar un nou lloc de treball no enerven l'exercici de l'acció ni suposen conformitat amb la decisió empresarial.

Article 122

1. Es declara procedent la decisió extintiva quan l'empresari, havent complert els requisits formals exigibles, acrediti la concurrència de la causa legal indicada en la comunicació escrita. Si no l'acredita, es qualifica d'improcedent.

2. *La decisió extintiva és nul·la quan:*

a) *No s'hagin complert les formalitats legals de la comunicació escrita, amb menció de causa.*

b) *No s'hagi posat a disposició del treballador la indemnització corresponent, tret dels supòsits en què aquest requisit no sigui exigit legalment.*

c) *Sigui discriminatòria o contrària als drets fonamentals i les llibertats públiques del treballador.*

d) *S'hagi efectuat en frau de llei eludint les normes establertes per als acomiadaments col·lectius, en els casos a què es refereix l'últim paràgraf de l'article 51.1 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.*

També és nul·la la decisió extintiva en els supòsits següents:

a) *La dels treballadors durant el període de suspensió del contracte de treball per maternitat, risc durant l'embaràs, adopció o acolliment a què es refereix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 45 de l'Estatut dels treballadors, o la notificada en una data que faci que el termini de preavís finalitzi dins del període esmentat.*

b) *La de les treballadores embarassades, des de la data d'inici de l'embaràs fins a la del començament del període de suspensió a què es refereix la lletra a), i dels treballadors que hagin sol·licitat un dels permisos a què es refereixen els apartats 4 i 5 de l'article 37 de*

l'Estatut dels treballadors, o n'estiguin gaudint, o hagin sol·licitat l'excedència que preveu l'apartat 3 de l'article 46 de l'Estatut dels treballadors.

El que estableixen les lletres anteriors és aplicable, llevat que, en tots dos casos, es declari la procedència de la decisió extintiva per motius no relacionats amb l'embaràs o amb l'exercici del dret als permisos i l'excedència assenyalats.²⁴

3. No és procedent la declaració de nul·litat perquè s'hagi omès el termini de preavís, o perquè hi hagi un error excusable en el càlcul de la indemnització posada a disposició del treballador.

²⁴ La DA 13a.3 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha modificat aquest apartat 2 de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 123

1. Si la sentència considera procedent la decisió de l'empresari, s'ha de declarar extingit el contracte de treball i s'ha de condemnar l'empresari, si s'escau, a satisfer al treballador les diferències que hi pugui haver, tant entre la indemnització que ja hagi percebut i la que legalment li correspongui, com les relatives als salaris del període de preavís, en els supòsits en què aquest no s'hagi complert.

2. Quan es declari improcedent o nul·la la decisió extintiva, s'ha de condemnar l'empresari en els termes previstos per a l'acomiadament disciplinari sense que els salaris de tramitació es puguin deduir dels corresponents al període de preavís.

3. En els supòsits en què la readmissió sigui procedent, el treballador ha de reintegrar la indemnització rebuda.

4. El jutge ha d'acordar, si s'escau, la compensació entre la indemnització percebuda i la que fixa la sentència.

SECCIÓ 2A

Acomiadaments col·lectius per causes econòmiques, organitzatives, tècniques o de producció

Article 124

L'òrgan judicial ha de declarar nul, d'ofici o a instància de part, l'acord empresarial d'extinció col·lectiva de contractes de treball per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, força major o extinció de la personalitat jurídica de l'empresari si no se n'ha obtingut l'autorització administrativa prèvia, en els supòsits en què estigui prevista legalment. En aquest cas, la condemna a imposar és la que estableix l'article 113 d'aquesta Llei.

CAPÍTOL V

Vacances, matèria electoral, classificacions professionals, mobilitat geogràfica, modificacions substancials de condicions de treball, permisos per lactància i reducció de jornada per motius familiars²⁵

²⁵ Rúbrica redactada de conformitat amb l'article 9.1 de la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i BOE núm. 271, de 12 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

SECCIÓ 1A

Vacances

Article 125

El procediment per a la fixació individual o plural de la data de gaudi de les vacances es regeix per les regles següents:

- a) Quan la data estigui precisada en conveni col·lectiu, o per acord entre l'empresari i els representants dels treballadors, o hagi estat fixada unilateralment per l'empresari, el treballador disposa d'un termini de vint dies, a partir d'aquell en el qual tingui coneixement de la data, per presentar la demanda al jutjat social.
- b) Quan la data de gaudi de les vacances no estigui assenyalada, la demanda s'ha de presentar, almenys, amb dos mesos d'antelació a la data de gaudi pretesa pel treballador.
- c) Si una vegada iniciat el procés es fixen les dates de gaudi de conformitat amb el que preveu l'article 38 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, no s'ha d'interrompre la continuació del procediment.
- d) Quan l'objecte del debat versí sobre preferències atribuïdes a determinats treballadors, aquests també han de ser demandats.

Article 126

El procediment és urgent i se li ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins els cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. La sentència, que no té recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies.

SECCIÓ 2A

Matèria electoral

SUBSECCIÓ 1A

Impugnació dels laudes

Article 127

1. Els laudes arbitrals que preveu l'article 76 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors es poden impugnar a través del procés que preveuen els articles següents.

2. La impugnació la poden plantejar els qui hi tinguin un interès legítim, inclosa l'empresa quan hi concorri l'interès esmentat, en el termini de tres dies, comptats des que en van tenir coneixement.

Article 128

La demanda només es pot fundar en:

- a) Apreciació indeguda o no-apreciació de qualsevol de les causes que preveu l'article 76.2 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, sempre que aquesta hagi estat al·legada pel promotor en el curs de l'arbitratge.
- b) Haver resolt el laude aspectes no sotmesos a l'arbitratge o que, si ho han estat, no en puguin ser objecte; en aquests casos l'anul·lació afecta només els aspectes no sotmesos a decisió o no susceptibles d'arbitratge, sempre que aquests tinguin substantivitat pròpia i no apareguin indissolublement units a la qüestió principal.
- c) Promoure l'arbitratge fora dels terminis que estipula l'article 76 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

d) No haver concedit l'àrbitre a les parts l'oportunitat de ser oïdes o de presentar proves.

Article 129

1. La demanda s'ha de dirigir contra les persones i els sindicats que van ser parts en el procediment arbitral, així com davant qualssevol altres afectats pel laude objecte d'impugnació.

2. En cap cas tenen la consideració de demandats els comitès d'empresa, els delegats de personal o la mesa electoral.

Article 130

Si, examinada la demanda, el jutge considera que pot no haver estat dirigida contra tots els afectats, ha de citar les parts perquè compareguin, dins del dia següent, a una audiència preliminar en la qual, oïnt les parts sobre la possible situació de litisconsorci passiu necessari, ha de resoldre sobre aquesta situació a l'acte.

Article 131

En aquests processos poden comparèixer com a part, quan hi tinguin un interès legítim, els sindicats, l'empresari i els components de candidatures no presentades per sindicats.

Article 132

1. Aquest procés s'ha de tramitar amb urgència i té les especialitats següents:

a) En admetre la demanda, el jutge ha de demanar a l'oficina pública el text del laude arbitral, així com una còpia de l'expedient administratiu relatiu al procés electoral. Aquesta documentació l'ha d'enviar el requerit dins el dia següent.

b) L'acte del judici s'ha de celebrar dins els cinc dies següents a l'admissió de la demanda. La sentència, contra la qual no es pot interposar cap recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies i s'ha de comunicar a les parts i a l'oficina pública.

c) La substanciació d'aquest procés no suspèn el desenvolupament del procediment electoral, llevat que el jutge ho acordi motivadament, a petició de part, en cas que hi concorri una causa justificativa.

2. Quan el demandant hagi estat l'empresa i el jutge aprecii que la demanda tenia per objecte obstaculitzar o retardar el retrocés electoral, la sentència que resolgui la pretensió impugnatòria li pot imposar la sanció que preveu l'article 97.3.

SUBSECCIÓ 2A

Impugnació de la resolució administrativa que denegui el registre

Article 133

1. Davant el jutjat social en la circumscripció del qual hi hagi l'oficina pública es pot impugnar la denegació per aquesta oficina del registre de les actes relatives a eleccions de delegats de personal i membres de comitè d'empresa. Poden ser demandants els qui hagin obtingut algun representant en l'acta d'eleccions.

2. L'oficina pública sempre és part, i la demanda també s'ha de dirigir contra els qui hagin presentat candidats a les eleccions objecte de la resolució administrativa.

Article 134

El termini d'exercici de l'acció d'impugnació és de deu dies, comptats a partir del dia que es rebí la notificació.

Article 135

1. Aquest procés s'ha de tramitar amb urgència. Dins les quaranta-vuit hores següents a l'admissió de la demanda, el jutge ha de requerir a l'oficina pública competent la tramesa de l'expedient administratiu, que ha de ser remès en el termini de dos dies.

2. L'acte del judici s'ha de celebrar dins els cinc dies següents a la recepció de l'expedient.

Article 136

La sentència, contra la qual no es pot interposar cap recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies i s'ha de comunicar a les parts i a l'oficina pública. Si estima la demanda, la sentència ha d'ordenar immediatament que es registri l'acta electoral.

SECCIÓ 3A

Classificació professional

Article 137

1. La demanda que iniciï aquest procés ha d'anar acompanyada d'un informe emès pel comitè d'empresa o, si s'escau, pels delegats de personal. En cas que aquests òrgans no hagin emès l'informe en el termini de quinze dies, al demandant li basta acreditar que l'ha sol·licitat.

2. En la provisió en la qual es consideri presentada la demanda, el jutge ha d'ordenar demanar un informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i li ha de remetre una còpia de la demanda i dels documents que s'hi adjunten. L'informe ha de versar sobre els fets invocats i les circumstàncies concurrents relatives a l'activitat de l'actor i s'ha d'emetre en el termini de quinze dies.

3. Contra la sentència que es dicti no es pot interposar cap recurs.

SECCIÓ 4A

Mobilitat geogràfica i modificacions substancials de condicions de treball

Article 138

1. El procés s'inicia per demanda dels treballadors afectats per la decisió empresarial, que s'ha de presentar en el termini dels vint dies hàbils següents a la notificació de la decisió.

2. Quan l'objecte del debat versí sobre preferències atribuïdes a determinats treballadors, aquests també han de ser demandats. Igualment han de ser demandats els representants dels treballadors quan, tractant-se de trasllats o modificacions de caràcter col·lectiu, la mesura compti amb la conformitat d'aquells.

3. Si una vegada iniciat el procés es planteja demanda de conflicte col·lectiu contra la decisió empresarial, el procés se suspèn fins a la resolució de la demanda de conflicte col·lectiu.

Això no obstant, l'acord entre l'empresari i els representants legals dels treballadors una vegada iniciat el procés no interromp la continuació del procediment.

4. El procediment és urgent i se li ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins els cinc dies següents al de l'admissió de la demanda.

La sentència, que no pot ser objecte de recurs i és executiva immediatament, s'ha de dictar en el termini de deu dies.

5. La sentència ha de declarar justificada o injustificada la decisió empresarial, segons hagin quedat acreditades o no, respecte dels treballadors afectats, les raons invocades per l'empresa.

La sentència que declari injustificada la mesura ha de reconèixer el dret del treballador a ser reposat en les seves condicions de treball anteriors.

S'ha de declarar nul·la la decisió adoptada en frau de llei, eludint les normes establertes per a les de caràcter col·lectiu en l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 40 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, i en l'últim paràgraf de l'apartat 3 de l'article 41 del mateix text legal.

6. Quan l'empresari no reintegri el treballador en les seves condicions de treball anteriors o ho faci de forma irregular, el treballador pot sol·licitar l'execució de la decisió davant el jutjat social i l'extinció del contracte per la causa que preveu l'article 50.1.c) del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors de conformitat amb el que estableixen els articles 277, 278 i 279 d'aquesta Llei.

7. Si la sentència declara la nul·litat de la mesura empresarial, la seva execució s'ha de fer en els seus mateixos termes, llevat que el treballador insti l'execució que preveu l'apartat anterior. En tot cas són aplicables els terminis que s'hi estableixen.

SECCIÓ 5A²⁶

Permisos per lactància i reducció de jornada per motius familiars

²⁶ Secció redactada de conformitat amb l'article 9.2 de la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i BOE núm. 271, de 12 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

Article 138 bis²⁷

El procediment per a la concreció horària i la determinació del període de gaudi en els permisos per lactància i per reducció de jornada per motius familiars es regeixen per les regles següents:

a) El treballador disposa d'un termini de vint dies, a partir del moment que l'empresari li comuniqui la disconformitat amb la concreció horària i el període de gaudi que ell ha proposat, per presentar una demanda al jutjat social.

b) El procediment és urgent i se li ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins dels cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. La sentència, que és ferma, s'ha de dictar en el termini de tres dies.

²⁷ Article redactat de conformitat amb l'article 9.2 de la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i BOE núm. 271, de 12 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

CAPÍTOL VI

De la Seguretat Social

Article 139

En les demandes formulades en matèria de Seguretat Social contra les entitats gestores o serveis comuns, incloses aquelles en les quals s'invoqui la lesió d'un dret fonamental, s'ha d'acreditar que s'ha complert el tràmit de la reclamació prèvia que regula l'article 71 d'aquesta Llei. En cas d'ometre's, el jutge ha de disposar que es repari el defecte en el termini de quatre dies i, si transcorre aquest termini sense que es dugui a terme, ha d'ordenar que s'arxivi la demanda sense cap altre tràmit.

Article 140

Les entitats gestores i la Tresoreria General de la Seguretat Social es poden personar i poden ser tingudes per part en els plets en matèria de Seguretat Social en què tinguin interès, sense que aquesta intervenció faci retrocedir ni aturar el curs de les actuacions.

Article 141

1. Si en les demandes per accident de treball o malaltia professional no es consigna el nom de l'entitat gestora o, si s'escau, de la Mútua d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social, el jutge, abans de l'assenyalament del judici, ha de requerir l'empresari demandat perquè en el termini de quatre dies presenti el document acreditatiu de la cobertura de risc. Si transcorre aquest termini i no el presenta, vistes les circumstàncies que concorrin i oint la Tresoreria General de la Seguretat Social, ha d'acordar l'embargament de béns de l'empresari en una quantitat suficient per assegurar el resultat del judici.

2. En els processos per accidents de treball, el jutge, abans que se celebri el judici, ha de sol·licitar a la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social, si no figura ja a les actuacions, un informe relatiu a les circumstàncies en les quals va sobrevenir l'accident, la feina que feia l'accidentat, el salari que percebia i la base de cotització, que ha de ser expedit necessàriament en el termini màxim de deu dies.

Article 142

1. En admetre a tràmit la demanda, el jutge ha de reclamar d'ofici a l'entitat gestora o al servei comú la remissió de l'expedient original o una còpia d'aquest o de les actuacions i, si s'escau, un informe dels antecedents que tingui en relació amb el contingut de la demanda, en el termini de deu dies. Si es remet l'expedient original, s'ha de retornar a l'entitat de procedència, un cop sigui ferma la sentència, i se n'ha de deixar nota en les actuacions.

2. En el procés cap de les parts no pot adduir fets diferents dels al·legats en l'expedient administratiu.

Article 143

1. El judici s'ha de celebrar el dia assenyalat, encara que l'entitat corresponent no hagi remès l'expedient o la seva còpia, llevat que en justifiqui l'omissió d'una manera suficient.

2. Si al demandant li convé aportar l'expedient per a les seves pròpies finalitats, pot sol·licitar la suspensió del judici perquè es reiteri l'ordre de remissió de l'expedient en un nou termini de deu dies.

3. Si arriba la data del nou assenyalament i no s'ha remès l'expedient, es poden tenir per provats els fets al·legats pel demandant la prova dels quals sigui impossible o difícil de demostrar per altres mitjans diferents d'aquell.

Article 144

La manca de remissió de l'expedient s'ha de notificar al director de l'entitat gestora o del servei comú, a l'efecte de la possible exigència de responsabilitat disciplinària al funcionari.

Article 145

1. Les entitats gestores o els serveis comuns no poden revisar per si mateixos els seus actes declaratius de drets en perjudici dels seus beneficiaris, i si s'escau, n'han de sol·licitar la revisió davant el jutjat social competent, mitjançant la demanda oportuna, que s'ha d'adreçar contra el beneficiari del dret reconegut.

2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior la rectificació d'errors materials o de fet i els aritmètics, així com les revisions motivades per la constatació d'omissions o inexactituds en les declaracions del beneficiari.

3. L'acció de revisió a la qual es refereix l'apartat 1 prescriu al cap de cinc anys.

4. La sentència que declari la revisió de l'acte impugnat és executiva immediatament.

Article 145 bis²⁸

1. Quan l'entitat gestora de les prestacions per desocupació constati que, en els quatre anys immediatament anteriors a una sol·licitud de prestacions, el treballador hagi percebut prestacions per acabament de diversos contractes temporals amb una mateixa empresa, es pot adreçar d'ofici a l'autoritat judicial demandant que l'empresari sigui declarat responsable de l'abonament d'aquestes, llevat de la prestació corresponent a l'últim contracte temporal, si la reiterada contractació temporal és abusiva o fraudulenta, així com la condemna a l'empresari a la devolució a l'entitat gestora de les prestacions junt amb les cotitzacions corresponents.

A la comunicació, que té la consideració de demanda, s'hi ha d'adjuntar una còpia de l'expedient o expedients administratius en què es fonamenti, i s'hi han de consignar els requisits generals exigits per aquesta Llei per a les demandes dels processos ordinaris.

La comunicació es pot adreçar a l'autoritat judicial en el termini dels tres mesos següents a la data en què s'hagi formulat l'última sol·licitud de prestacions dins el termini i en la forma escaient.

El que disposa aquest apartat no comporta la revisió de les resolucions que hagin reconegut el dret a les prestacions per desocupació derivades de l'acabament dels reiterats contractes temporals, que es consideren degudes al treballador.

2. El jutge ha d'examinar la demanda abans de decretar-ne l'admissió, a l'efecte de comprovar si compleix tots els requisits exigits, i ha d'advertir a l'entitat gestora, si s'escau, els defectes o les omissions de què peca, a fi que siguin solucionats en el termini de deu dies.

3. Admesa a tràmit la demanda, continua el procediment d'acord amb les normes generals d'aquesta Llei, amb les especialitats següents:

a) L'empresari i el treballador que hagin fet els reiterats contractes temporals tenen la consideració de part en el procés, si bé no poden sol·licitar la suspensió del procés ni el treballador pot desistir. Fins i tot sense la seva assistència, el procediment s'ha de continuar d'ofici.

b) Les afirmacions de fets que contingui la comunicació base del procés han de donar fe, llevat que hi hagi una prova en contra, i la càrrega de la prova incumbeix a l'empresari demandat.

4. La sentència que consideri la demanda de l'entitat gestora és immediatament executiva.

5. Quan la sentència adquireixi fermesa s'ha de comunicar a la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

En el cas que amb base en la declaració de fets provats que figuri en la sentència s'estengui, si s'escau, una acta d'infracció per la Inspecció de Treball i Seguretat Social, no és aplicable el que disposa l'article 149.2 d'aquesta Llei.

²⁸ Article redactat de conformitat amb l'article 6.2 de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, de mesures urgents per a la reforma del sistema de protecció per desocupació i millora de l'ocupabilitat (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 1, d'1 de gener de 2003).

CAPÍTOL VII

Del procediment d'ofici

Article 146

El procés es pot iniciar d'ofici com a conseqüència:

a) De les certificacions de les resolucions fermes que dicti l'autoritat laboral derivades de les actes d'infracció de la Inspecció de Treball i de Seguretat Social en les quals s'apreciïn perjudicis econòmics per als treballadors afectats.

b) Dels acords de l'autoritat laboral competent, quan aquesta apreciï dol, coacció o abús de dret en la conclusió dels acords de suspensió o extinció a què es refereixen els articles 47 i 51.5 de l'Estatut dels treballadors.

c) De les comunicacions de l'autoritat laboral a la qual es refereix l'article 149 d'aquesta Llei.

d) ²⁹

²⁹ La DA 13a.4 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha afegit un apartat d) a aquest article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 147

1. En els documents per virtut dels quals s'inicia el procés, s'hi han de consignar els requisits generals que exigeix aquesta Llei per a les demandes dels processos ordinaris.

2. Sempre que les demandes esmentades afectin més de deu treballadors, l'òrgan judicial els ha de requerir perquè designin representants en la forma que preveu l'article 19 d'aquesta Llei.

Article 148

1. El jutge ha d'examinar la demanda abans de decretar-ne l'admissió, a l'efecte de comprovar si compleix tots els requisits exigits, i ha d'advertir a l'autoritat laboral, si s'escau, els defectes o les omissions que tingui perquè siguin reparats en el termini de deu dies.

2. Admesa a tràmit la demanda, continua el procediment d'acord amb les normes generals d'aquest text, amb les especialitats següents:

a) El procediment se segueix d'ofici, fins i tot sense l'assistència dels treballadors perjudicats, que tenen la consideració de part, si bé no poden desistir ni sol·licitar la suspensió del procés.

b) La conciliació tan sols la pot autoritzar l'òrgan judicial quan sigui satisfeta completament la totalitat dels perjudicis causats per la infracció.

c) Els pactes entre treballadors i empresaris posteriors a l'acta d'infracció tan sols tenen eficàcia en el supòsit que s'hagin subscrit en presència de l'inspector de Treball que va estendre l'acta, o de l'autoritat laboral.

d) Les afirmacions de fets que contingui la resolució o comunicació base del procés fan fe llevat que hi hagi una prova en contra, i tota la càrrega de la prova incumbeix a la part demandada.

e) Les sentències que es dictin en aquests processos s'han d'executar sempre d'ofici.

Article 149

1. També es pot iniciar el procés d'ofici en virtut d'una comunicació que ha de dirigir l'autoritat laboral al jutjat, quan qualsevol acta d'infracció estesa per la Inspecció de Treball i de Seguretat Social hagi estat impugnada pel subjecte responsable amb base en al·legacions i proves que puguin desvirtuar la naturalesa laboral de la relació jurídica objecte de l'actuació inspectora.

*2. Així mateix, en el cas que les actes d'infracció versin sobre alguna de les matèries que preveuen els apartats 5, 6 i 10 de l'article 95 i 2, 11 i 12 de l'article 96 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, i el subjecte responsable les hagi impugnat amb base en al·legacions i proves de les quals es dedueixi que el coneixement del fons de la qüestió està atribuït a l'ordre social de la jurisdicció segons l'article 9.5 de la Llei orgànica del poder judicial.*³⁰

³⁰ La DA 13a.5 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha modificat aquest apartat 2 de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 150

1. A la demanda d'ofici a la qual es refereix l'article anterior, l'autoritat laboral hi ha d'adjuntar una còpia de l'expedient administratiu.

2. L'admissió de la demanda produeix la suspensió de l'expedient administratiu.

3. Són aplicables a aquest procés d'ofici les regles dels paràgrafs a) i d) de l'article 148.2 d'aquesta Llei.

4. Quan s'entengui que les al·legacions del subjecte responsable pretenen la dilació de l'actuació administrativa, l'òrgan judicial ha d'imposar en la sentència la multa per temeritat que preveu l'article 97.3 en la quantia màxima.

5. La sentència ferma s'ha de comunicar a l'autoritat laboral.

CAPÍTOL VIII

Del procés de conflictes col·lectius

Article 151

1. Mitjançant aquest procés s'han de tramitar les demandes que afectin interessos generals d'un grup genèric de treballadors i que versin sobre l'aplicació i la interpretació d'una norma estatal, d'un conveni col·lectiu, independentment de la seva eficàcia, o d'una decisió o pràctica d'empresa.

2. També s'ha de tramitar en aquest procés la impugnació de convenis col·lectius de conformitat amb el que disposa el capítol IX d'aquest títol.

Article 152

Estan legitimats per promoure processos sobre conflictes col·lectius:

- a) Els sindicats l'àmbit d'actuació dels quals es correspon amb el del conflicte o és més ampli.
- b) Les associacions empresarials l'àmbit d'actuació de les quals es correspon amb el del conflicte o és més ampli, sempre que es tracti de conflictes d'àmbit superior a l'empresa.
- c) Els empresaris i els òrgans de representació legal o sindical dels treballadors, quan es tracti de conflictes d'empresa o d'àmbit inferior.

Article 153

En tot cas, els sindicats representatius, de conformitat amb els articles 6 i 7 de la Llei orgànica de llibertat sindical; les associacions empresarials representatives en els termes de l'article 87 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i els òrgans de representació legal o sindical es poden personar com a part en el procés, encara que no l'hagin promogut, sempre que el seu àmbit d'actuació es correspongui amb el del conflicte o sigui més ampli.

Article 154

1. És requisit necessari per a la tramitació del procés l'intent de conciliació davant el servei administratiu corresponent o davant els òrgans de conciliació que es puguin establir a través dels acords interprofessionals o els convenis col·lectius a què fa referència l'article 83 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

2. El que s'ha acordat en conciliació té la mateixa eficàcia atribuïda als convenis col·lectius per l'article 82 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, sempre que les parts que conciliïn tinguin la legitimació i adoptin l'acord de conformitat amb els requisits exigits per la norma esmentada. En aquest cas se n'ha d'enviar una còpia a l'autoritat laboral.

Article 155

1. El procés s'inicia mitjançant una demanda dirigida al jutjat o al tribunal competent que ha de contenir, a més dels requisits generals, la designació general dels treballadors i empreses afectats pel conflicte, així com una referència succinta als fonaments jurídics de la pretensió formulada.

2. S'ha d'adjuntar a la demanda una certificació d'haver-se intentat la conciliació prèvia a la qual es refereix l'article anterior o una alegació del fet que no és necessària.

Article 156

El procés també es pot iniciar mitjançant una comunicació de l'autoritat laboral, a instància de les representacions esmentades a l'article 152. La comunicació ha de contenir els mateixos requisits que els que s'exigeixen per a la demanda en l'article anterior. El jutge o la sala, si s'escau, han d'advertir l'autoritat laboral dels defectes, les omissions o les imprecisions que pugui contenir la comunicació, a fi que es reparin en el termini de deu dies.

Article 157

Aquest procés té caràcter urgent. La preferència per despatxar aquests assumptes és absoluta sobre tots els altres, llevat dels de tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals.

Article 158

1. Una vegada rebuda la demanda o la comunicació de l'autoritat laboral, el jutge o la sala han de citar les parts per dur a terme l'acte del judici, que ha de tenir lloc, en única convocatòria, dins dels cinc dies següents al de l'admissió a tràmit de la demanda.

2. La sentència s'ha de dictar dins els tres dies següents i s'ha de notificar, si s'escau, a l'autoritat laboral competent. La sentència és executiva des del moment en què es dicta, malgrat el recurs que s'hi pugui interposar en contra.

3. La sentència ferma produeix efectes de cosa jutjada sobre els processos individuals pendents de resolució o que es puguin plantejar, que versin sobre un objecte idèntic.

Article 159

Contra les provisions i les interlocutòries que es dictin en la seva tramitació no es pot interposar recurs, llevat del de declaració inicial d'incompetència.

Article 160

Si el jutjat o el tribunal reben una comunicació de les parts del fet que ha quedat resolt el conflicte, s'han d'arxivar les actuacions sense cap més tràmit independentment de l'estat de tramitació anterior a la sentència.

CAPÍTOL IX

De la impugnació de convenis col·lectius

Article 161

1. La impugnació d'un conveni col·lectiu dels que regula el títol III del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors pel fet de considerar que conculca la legalitat vigent o lesiona greument l'interès de tercers es pot promoure d'ofici davant el jutjat o la sala competent mitjançant una comunicació remesa per l'autoritat laboral corresponent.

2. Si el conveni col·lectiu encara no ha estat registrat, els representants legals o sindicals dels treballadors o els empresaris que sostinguin que és il·legal o els tercers lesionats que ho invoquin així han de sol·licitar prèviament a l'autoritat laboral que cursi la seva comunicació d'ofici al jutjat o la sala.

3. Si l'autoritat laboral no contesta la sol·licitud a la qual es refereix l'apartat anterior en el termini de quinze dies, la desestima o el conveni col·lectiu ja ha estat registrat, en poden instar la impugnació directament els legitimats per fer-ho pels tràmits del procés de conflicte col·lectiu.

Article 162

1. La comunicació d'ofici que sostingui la il·legalitat del conveni ha de contenir els requisits següents:

- a) La concreció de la legislació i els seus aspectes que es considerin conculcats pel conveni.
- b) Una referència succinta als fonaments jurídics de la il·legalitat.
- c) La relació de les representacions integrants de la comissió negociadora del conveni impugnat.

2. La comunicació d'ofici que sostingui la lesivitat del conveni ha de contenir, a més del requisit esmentat en el paràgraf c) de l'apartat anterior, la relació dels tercers reclamants, presumptament lesionats, i la indicació de l'interès d'aquests que es tracta de protegir.

3. El jutge o la sala han d'advertir l'autoritat laboral dels defectes, les omissions o les imprecisions que pugui contenir la comunicació, a fi que es reparin en el termini de deu dies.

4. El procés s'ha de seguir, amb les representacions integrants de la comissió negociadora del conveni, i a més amb els tercers reclamants presumptament lesionats, si s'escau i, si n'hi ha, amb els denunciants davant l'autoritat laboral de la il·legalitat o lesivitat del conveni.

5. Quan la impugnació procedeixi de l'autoritat laboral i no hi hagi denunciants, també s'ha de citar l'advocat de l'Estat.

6. El ministeri fiscal sempre és part en aquests processos.

7. S'ha d'adjuntar a la comunicació d'ofici el conveni impugnat i les còpies d'aquest conveni per a tots els que siguin part en el procés.

Article 163

1. La legitimació activa per impugnar un conveni col·lectiu, independentment de la seva eficàcia, pels tràmits del procés de conflicte col·lectiu correspon:

- a) Si la impugnació es fonamenta en la il·legalitat del conveni, als òrgans de representació legal o sindical dels treballadors, sindicats i associacions empresarials interessades.
- b) Si el motiu de la impugnació és la lesivitat del conveni, als tercers l'interès dels quals hagi resultat greument lesionat. No es té per tercers els treballadors i empresaris inclosos en l'àmbit d'aplicació del conveni.

2. Estan passivament legitimades totes les representacions integrants de la comissió negociadora del conveni.

3. La demanda ha de contenir, a més dels requisits generals, els particulars que preveu l'article anterior per a la comunicació d'ofici; així mateix, s'hi han d'adjuntar el conveni i les seves còpies.

4. El ministeri fiscal sempre és part en aquests processos.

Article 164

1. Un cop rebuda la comunicació d'ofici o la demanda, el jutge o la sala han d'assenyalar per a judici, amb citació del ministeri fiscal i, si s'escau, de les parts a les quals es refereix l'apartat 4 de l'article 162 d'aquesta Llei. En la seva compareixença a judici, les parts esmentades han d'al·legar en primer terme la posició processal que adoptin, de conformitat o oposició, respecte de la pretensió interposada.

2. La sentència, que s'ha de dictar dins els tres dies següents, s'ha de comunicar a l'autoritat laboral i és executiva des del moment en què es dicti, malgrat el recurs que s'hi pugui interposar en contra.

3. Quan la sentència sigui anul·lativa, en tot o en part, del conveni col·lectiu impugnat i aquest s'hagi publicat, també s'ha de publicar al butlletí oficial en què s'hagi inserit el conveni.

CAPÍTOL X

De la impugnació dels estatuts dels sindicats o de la seva modificació

SECCIÓ 1A

Impugnació de la resolució administrativa que denegui el dipòsit

Article 165

1. Els promotors dels sindicats de treballadors en fase de constitució, i els signants de l'acta de constitució d'aquests, poden impugnar les resolucions de les oficines públiques que rebutgin el dipòsit dels estatuts presentats per a la seva publicitat.

2. El ministeri fiscal sempre és part en aquests processos.

Article 166

El termini per exercir l'acció d'impugnació és de deu dies hàbils, comptats a partir del dia que es rebi la notificació de la resolució denegatòria expressa o transcorri un mes des de la presentació dels estatuts sense que hagin notificat als promotors defectes a esmenar.

Article 167

Cal adjuntar a la demanda còpies dels estatuts i de la resolució denegatòria, si aquesta s'ha dictat expressament, o bé una còpia acreditativa de la presentació dels estatuts.

Article 168

Dins del dia hàbil següent a l'admissió de la demanda, el jutge o la sala han de requerir a l'oficina pública competent la tramesa de l'expedient, que ha de ser remès en el termini de cinc dies.

Article 169

La sentència, si estima la demanda, ha d'ordenar immediatament el dipòsit de l'estatut sindical a l'oficina pública corresponent.

Article 170

1. Les regles que estableix aquesta secció són aplicables als processos d'impugnació de la resolució denegatòria del dipòsit dels estatuts dels sindicats, en els casos en què es modifiquin.

2. Estan legitimats per impugnar la resolució administrativa els representants del sindicat, i els seus afiliats hi poden comparèixer com a coadjuvants.

SECCIÓ 2A

Impugnació dels estatuts dels sindicats

Article 171

1. El ministeri fiscal i els qui hi acreditin un interès directe, personal i legítim poden sol·licitar la declaració judicial de no ser conformes a dret els estatuts dels sindicats que hagin estat objecte de dipòsit i publicació, tant si estan en fase de constitució com si han adquirit personalitat jurídica.

2. Estan passivament legitimats els promotors del sindicat i els signants de l'acta de constitució, com també qui legalment representi el sindicat, en cas que ja hagi adquirit personalitat jurídica.

3. El ministeri fiscal sempre és part en aquests processos.

Article 172

Admesa la demanda, l'òrgan judicial ha de requerir a l'oficina pública corresponent la tramesa de la còpia autoritzada de l'expedient i l'oficina l'ha d'enviar en el termini de cinc dies.

Article 173

1. Si és estimatòria, la sentència ha de declarar la nul·litat de les clàusules estatutàries que no siguin conformes a dret o dels estatuts en la seva integritat.

2. La sentència s'ha de comunicar a l'oficina pública corresponent.

Article 174

Les regles que estableix aquesta secció són aplicables als processos sobre modificacions dels estatuts dels sindicats que ja tinguin personalitat jurídica.

CAPÍTOL XI

De la tutela dels drets de llibertat sindical

Article 175

1. Qualsevol treballador o sindicat que, invocant un dret o un interès legítim, consideri lesionats els drets de llibertat sindical, pot demanar la seva tutela a través d'aquest procés quan la pretensió sigui de les atribuïdes a l'ordre jurisdiccional social.

2. En els casos en què correspongui al treballador com a subjecte lesionat la legitimació activa com a part principal, el sindicat al qual pertanyi, com també qualsevol altre sindicat que tingui la condició de més representatiu, es poden personar com a coadjuvants. Aquests no poden recórrer ni continuar el procés amb independència de les parts principals.

3. El ministeri fiscal sempre és part en aquests processos i, si s'escau, ha d'adoptar les mesures necessàries per depurar les conductes delictives.

Article 176

L'objecte d'aquest procés queda limitat al coneixement de la lesió de la llibertat sindical, sense que sigui possible l'acumulació amb accions d'una altra naturalesa o amb la mateixa pretensió basada en fonaments diversos a la tutela de la llibertat esmentada.

Article 177

1. La tramitació d'aquests processos té caràcter urgent a tots els efectes, i és preferent respecte de tots els que se segueixin al jutjat o al tribunal. Els recursos que s'interposin els ha de resoldre el tribunal amb la mateixa preferència.

2. La demanda s'ha d'interposar dins el termini general de prescripció o caducitat de l'acció previst per a les conductes o actes sobre els quals es concreti la lesió a la llibertat sindical.

3. La demanda, a més dels requisits generals que estableix aquesta Llei, ha d'expressar amb claredat els fets constitutius de la vulneració al·legada.

4. Sense perjudici del que disposa l'article 81.1 d'aquesta Llei, el jutge o la sala han de rebutjar totalment les demandes que no s'hagin de tramitar d'acord amb les disposicions d'aquest capítol, i han d'advertir el demandant del dret que l'assisteix a promoure l'acció pel curs processal corresponent. Això no obstant, el jutge o la sala poden donar a la demanda la tramitació ordinària o especial si són competents per a una o altra i la demanda compleix els requisits que exigeix la Llei.

Article 178

1. En el mateix escrit d'interposició de la demanda l'actor pot sol·licitar la suspensió dels efectes de l'acte impugnat. Només es pot deduir aquesta petició quan es tracti de presumptes lesions que impedeixin la participació de candidats en el procés electoral o l'exercici de la funció representativa o sindical respecte de la negociació col·lectiva, reestructuració de plantilles o altres qüestions d'importància transcendental que afectin l'interès general dels treballadors i que puguin causar danys impossibles de reparar.

2. L'endemà de l'admissió de la demanda, el jutjat o el tribunal han de citar les parts i el ministeri fiscal perquè, en el dia i l'hora que s'assenyali dins de les quaranta-vuit hores següents, compareguin a una audiència preliminar, en la qual només s'admeten les al·legacions i les proves sobre la suspensió sol·licitada.

3. L'òrgan judicial ha de resoldre a l'acte mitjançant una interlocutòria dictada de viva veu, i ha d'adoptar, si s'escau, les mesures oportunes per reparar la situació.

Article 179

1. Admesa a tràmit la demanda, el jutge o el tribunal han de citar les parts per als actes de conciliació i judici, que han de tenir lloc dins el termini improrrogable dels cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. En tot cas, hi ha d'haver com a mínim dos dies entre la citació i la celebració efectiva dels actes.

2. En l'acte del judici, un cop constatada la concurrència d'indicis del fet que s'ha produït violació de la llibertat sindical, correspon al demandat aportar una justificació objectiva i raonable, prou provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat.

3. El jutge o la sala han de dictar sentència en el termini de tres dies des de la celebració de l'acte del judici, la qual s'ha de publicar i notificar immediatament a les parts o als seus representants.

Article 180

1. *La sentència ha de declarar si existeix o no la vulneració denunciada. En cas afirmatiu i amb la declaració prèvia de nul·litat radical de la conducta de l'ocupador, associació patronal, Administració pública o qualsevol altra persona, entitat o corporació pública o privada, ha d'ordenar el cessament immediat del comportament antisindical i la reposició de la situació al moment anterior a produir-se, així com la reparació de les conseqüències derivades de l'acte, inclosa la indemnització que escaigui.*³¹

2. Si es considera que en la conducta del demandat no concorren les circumstàncies avantdites, el jutge o la sala han de resoldre en la mateixa sentència l'aixecament de la suspensió de la decisió o acte impugnat o de la mesura cautelar que, en el seu moment, puguin haver acordat.

³¹ La DA 13a.6 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha modificat aquest apartat 1 de l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 181³²

Les demandes de tutela dels altres drets fonamentals i llibertats públiques, inclosa la prohibició de tractament discriminatori i de l'assetjament, que se suscitin en l'àmbit de les relacions jurídiques atribuïdes al coneixement de l'ordre jurisdiccional social, s'han de tramitar conforme a les disposicions que estableix aquest capítol. En aquestes demandes s'expressen el dret o drets fonamentals que es considerin infringits.

³² La DA 13a.7 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ha modificat l'article. Mentre no es publiqui aquesta reforma en el suplement del BOE en llengua catalana, consulteu-ne el text en castellà en el BOE núm. 71, de 23 de març.

Article 182

No obstant el que disposen els articles anteriors, les demandes per acomiadament i per les altres causes d'extinció del contracte de treball, les de gaudi de vacances, les de matèria electoral, les d'impugnació d'estatuts dels sindicats o de la seva modificació i les

d'impugnació de convenis col·lectius en què s'invoqui lesió de la llibertat sindical o un altre dret fonamental s'han de tramitar inexcusablement, d'acord amb la modalitat processal corresponent.

TÍTOL III

De l'audiència al demandat rebel

Article 183

Als processos seguits sense que hi hagi comparegut el demandat, els són aplicables les normes que conté el títol V del llibre II de la Llei d'enjudiciament civil, amb les especialitats següents.³³

1a. No cal la declaració de rebel·lia del demandat que, citat en forma, no comparegui al judici.

2a. A petició del demandant es pot decretar l'embargament de béns mobles i immobles en el que sigui necessari per assegurar la pèta.

3a. El termini per sol·licitar l'audiència és de tres mesos des de la notificació de la sentència al butlletí oficial corresponent, en els casos i les condicions que preveu l'article 501 de la Llei d'enjudiciament civil.³⁴

4a. La petició s'ha de formular davant la sala social del tribunal superior de justícia corresponent o del Tribunal Suprem, si s'escau.

5a. L'audiència al demandat s'ha de substanciar davant l'òrgan que va conèixer del litigi en instància.

6a. En ambdós supòsits s'han de seguir els tràmits del procés ordinari.

³³ Paràgraf 1r redactat de conformitat amb la DF 11.5 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

³⁴ Regla 3a modificada per la DF 11.6 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

LLIBRE III

Dels mitjans d'impugnació

CAPÍTOL I

Dels recursos contra provisions i interlocutòries

Article 184

1. Contra les provisions i les interlocutòries que dictin els jutges socials es pot interposar recurs de reposició, sense perjudici del qual s'ha de dur a efecte la resolució impugnada.

2. Contra la interlocutòria resolutòria del recurs de reposició no es pot interposar cap nou recurs, excepte en els supòsits que estableix expressament aquesta Llei, sense perjudici de la responsabilitat civil que, si s'escau, sigui procedent.

3. No es pot interposar recurs de reposició contra les provisions i les interlocutòries que es dictin en els processos de conflictes col·lectius i en els d'impugnació de convenis col·lectius.

Article 185

1. Contra les provisions que no siguin de mera tramitació i les interlocutòries que dictin les sales socials es pot interposar recurs de súplica davant la mateixa sala, sense perjudici del qual s'ha de dur a efecte la resolució impugnada.

2. Contra la interlocutòria resolutòria del recurs de súplica no es pot interposar cap nou recurs, excepte en els supòsits que estableix expressament aquesta Llei, sense perjudici de la responsabilitat civil que, si s'escau, sigui procedent.

3. No es pot interposar el recurs de súplica contra les provisions i les interlocutòries que es dictin en els processos de conflictes col·lectius i en els d'impugnació de convenis.

Article 186³⁵

Els recursos de reposició i de súplica s'han de substanciar d'acord amb el que preveu la Llei d'enjudiciament civil per al recurs de reposició.

³⁵ Article redactat de conformitat amb la DF 11.7 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

Article 187

Els recursos de queixa que coneguin les sales socials dels tribunals superiors de justícia o la Sala Social del Tribunal Suprem, segons els casos, s'han de tramitar sempre de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil per recórrer en queixa davant el Tribunal Suprem.

CAPÍTOL II

Del recurs de suplicació

Article 188

1. Les sales socials dels tribunals superiors de justícia coneixen dels recursos de *suplicació*³⁶ que s'interposin contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seva circumscripció, així com contra les interlocutòries i les sentències que puguin dictar els jutges mercantils que estiguin en la seva circumscripció i que afectin el dret laboral.³⁷

2. Aquest recurs és procedent contra les resolucions que determina aquesta Llei i pels motius que estableix.

³⁶ *Súplica* en la versió del suplement en català del BOE.

³⁷ Apartat 1 redactat de conformitat amb la DF 15.5 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 189

Poden ser objecte de recurs de suplicació:

1. Les sentències que dictin els jutjats socials en els processos que es tramitin davant seu, sigui quina sigui la naturalesa de l'assumpte, llevat de les que es dictin en els processos relatius a la data de gaudi de les vacances, concreció horària i determinació del període de gaudi en permisos per lactància i reducció de la jornada per motius familiars, en els de matèria electoral, en els de classificació professional, en els d'impugnació de sanció per falta que no sigui molt greu, així com per falta molt greu no confirmada judicialment, i les dictades en reclamacions la quantia litigiosa de les quals no excedeixi les 300.000 pessetes (1.803 euros). En qualsevol cas és procedent la suplicació:³⁸

a) En els processos per acomiadament.

b) En els seguits per reclamacions, acumulades o no, en què la qüestió debatuda afecti tots o un gran nombre de treballadors o de beneficiaris de la Seguretat Social, sempre que la

circumstància d'afectació general sigui notòria o hagi estat al·legada i provada en judici o tingui clarament un contingut de generalitat no posat en dubte per cap de les parts.

c) En els processos que versin sobre reconeixement o denegació del dret a obtenir prestacions de la Seguretat Social, incloses les de desocupació, així com sobre el grau d'invalidesa aplicable.

d) Contra les sentències dictades per reclamacions que tinguin per objecte reparar una falta essencial del procediment o l'omissió de l'intent de conciliació obligatòria prèvia, sempre que s'hagi formulat la protesta en el termini i la forma escaients i hagin produït indefensió.

e) Contra les sentències que decideixin sobre la competència de jutjat per raó de la matèria. Si el fons de l'assumpte no està comprès dins dels límits de la suplicació, la sentència ha de resoldre només sobre la competència.

Contra les sentències que decideixin sobre la competència per raó del lloc només es pot recórrer en suplicació si la reclamació debatuda està compresa dins dels límits d'aquest article.

f) Contra les sentències dictades en matèries de conflictes col·lectius, impugnació de convenis col·lectius, impugnació dels estatuts dels sindicats i tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals i llibertats públiques.

2. Les interlocutòries que decideixin el recurs de reposició interposat contra les que dictin els jutjats socials en execució de sentència sempre que s'hagi pogut recórrer en suplicació contra la sentència executòria, quan resolguin punts substancials no controvertits en el plet, no decidits en la sentència o que contradiguin el que s'ha executat.

3. Les interlocutòries que declarin que el requeriment d'inhibició no és procedent, respecte d'un assumpte contra el qual, segons el que preveu aquest article, s'hagi pogut recórrer en suplicació.

4. Les interlocutòries que resolguin el recurs de reposició interposat contra la resolució en la qual el jutge, tot seguit de la presentació de la demanda, es declari incompetent per raó de la matèria.

5. Les interlocutòries i les sentències que dictin els jutjats mercantils en el procés concursal i que resolguin qüestions de caràcter laboral.³⁹

³⁸ Apartat 1 par. 1r redactat de conformitat amb l'article 9.3 de la Llei 39/1999, de 5 de novembre, per promoure la conciliació de la vida familiar i laboral de les persones treballadores (BOE núm. 266, de 6 de novembre, i BOE núm. 271, de 12 de novembre, i suplement en català núm. 15, de 19 de novembre).

³⁹ Apartat 5è redactat per la DF 15.6 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 190

1. Si els demandants són diversos o algun demandat reconvé, la quantia litigiosa, a l'efecte de la procedència o no del recurs, la determina la reclamació quantitativa més elevada.

2. Si l'actor formula diverses pretensions i reclama una quantitat per cada una, s'han de sumar totes per establir la quantia.

Article 191

El recurs de suplicació té per objecte:

a) Reposar les actuacions a l'estat en què es trobaven en el moment d'haver-se infringit normes o garanties del procediment que hagin produït indefensió.

b) Revisar els fets declarats provats, ateses les proves documentals i pericials practicades.

c) Examinar les infraccions de normes substantives o de la jurisprudència.

Article 192

1. El recurs de suplicació s'ha d'anunciar dins els cinc dies següents a la notificació de la sentència. Per fer-ho n'hi ha prou amb la mera manifestació de la part o del seu advocat o representant, en fer-li la notificació de la sentència, del seu propòsit d'entaular-lo. També es pot anunciar per compareixença o per escrit de les parts o del seu advocat o representant davant el jutjat que va dictar la resolució impugnada, dins el termini indicat.

2. En les sentències dictades en matèria de Seguretat Social que reconeixin al beneficiari el dret a percebre prestacions, perquè el condemnat pugui recórrer al pagament de la prestació cal que hagi ingressat a la Tresoreria General de la Seguretat Social corresponent el capital import de la prestació declarada en la decisió, per tal d'abonar-la als beneficiaris durant la substanciació del recurs, amb la presentació al jutjat del resguard oportú, que s'ha de testimoniar en les actuacions, i ha de quedar sota la custòdia del secretari.

3. En el supòsit esmentat al número anterior i un cop anunciat el recurs, el jutge ha de dictar una provisió que ordeni que se'n doni trasllat a l'entitat gestora o al servei comú perquè es fixi el capital import de la pensió a percebre. Rebuda aquesta comunicació, l'ha de notificar al recurrent perquè en el termini de cinc dies faci la consignació requerida a la Tresoreria General de la Seguretat Social, amb l'advertència que, si no ho fa així, es posarà fi al tràmit del recurs.

4. Si en la sentència es condemna l'entitat gestora, aquesta queda exempta de l'ingrés que preveu el número 2, però ha de presentar davant el jutjat, en anunciar el seu recurs, la certificació acreditativa que comença el pagament de la prestació de pagament periòdic i que el prosseguirà puntualment durant la tramitació del recurs. Si no es compleix efectivament aquest abonament s'ha de posar fi al tràmit del recurs.

Article 193

1. Si es pot recórrer en suplicació contra la resolució i la part ha anunciat el recurs en el termini i la forma escaients i ha complert les altres prevencions que estableix aquesta Llei, el jutge ha de considerar anunciat el recurs, i ha d'acordar posar les actuacions a disposició del lletrat designat perquè en el termini d'una audiència se'n faci càrrec i interposi el recurs en el termini dels deu dies següents al del venciment de l'audiència. Aquest termini corre independentment del moment en què el lletrat reculli les actuacions posades a la seva disposició.

2. Si contra la resolució impugnada no es pot recórrer en suplicació, si el recurrent infringeix el seu deure de consignar o d'assegurar la quantitat objecte de condemna, o si el recurs no s'ha anunciat en el termini escaient, l'òrgan judicial, mitjançant una interlocutòria motivada, ha de declarar que considera no anunciat el recurs. S'ha d'aplicar la mateixa regla quan el recurs versí sobre prestacions de la Seguretat Social i s'ometin les prevencions que conté l'article anterior. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa davant la sala.

3. Si el recurrent ha incorregut en defectes o omissions consistents en la insuficiència de consignar la condemna o d'assegurar-la, de presentar el resguard del dipòsit a què es refereix l'article 227 d'aquesta Llei, o qui anuncia el recurs no acredita la representació deguda, el jutge ha de concedir a la part el temps que consideri pertinent perquè s'aportin els documents omesos o perquè s'esmenin els defectes apreciats, que en cap cas no ha de ser superior a cinc dies. Si no ho fa, ha de dictar una interlocutòria que posi fi al tràmit del recurs, i la sentència impugnada resta ferma. Contra la interlocutòria esmentada es pot recórrer en queixa davant la sala.

Article 194

1. L'escrit que interposi el recurs de suplicació s'ha de presentar davant el jutjat que va dictar la resolució impugnada, amb tantes còpies com parts contra les quals es recorri.

2. En l'escrit d'interposició del recurs s'ha d'expressar, amb suficient precisió i claredat, el motiu o els motius en els quals s'empari, i s'han d'esmentar les normes de l'ordenament jurídic o la jurisprudència que es considerin infringides. En tot cas s'ha de raonar la pertinència i la fonamentació dels motius.

3. També s'han d'assenyalar de manera suficient perquè siguin identificats els documents o les perícies en què es basi el motiu de la revisió dels fets provats que s'addueix.

Article 195

Interposat el recurs en el termini i la forma escaients o reparats els seus defectes o omissions, el jutge ha de proveir en el termini de dos dies i traslladar el recurs a la part o parts contra les quals es recorre per un termini únic de cinc dies per a totes. Transcorregut aquest termini, tant si s'han presentat escrits d'impugnació com si no, s'han d'elevat les actuacions a la sala social del tribunal superior de justícia, juntament amb el recurs i amb els escrits, dins dels dos dies següents.

Article 196

Les parts recurrents i objecte del recurs han de fer constar, en els escrits d'interposició del recurs i d'impugnació del recurs, un domicili a la seu de la sala social del tribunal superior a l'efecte de notificació.

Article 197

Si la sala, un cop rebudes les actuacions, aprecia defectes o omissions esmenables en el recurs, ha de concedir a la part el termini que consideri suficient i en cap cas superior a vuit dies perquè s'aportin els documents omesos o es reparin els defectes apreciats. Si no ho fa, la sala ha de dictar una interlocutòria que declari la inadmissió del recurs i la fermesa de la resolució objecte de recurs, amb devolució del dipòsit constituït i remissió de les actuacions al jutjat de procedència. Contra aquesta interlocutòria només es pot interposar recurs de súplica.

Article 198

1. Instruït de les actuacions per tres dies el magistrat ponent, ha de donar compte a la sala del recurs interposat i aquesta en pot acordar la inadmissió, amb audiència del recurrent, pel fet que la sala ja hagi desestimat en el fons altres recursos en supòsits substancialment iguals.

2. L'audiència al recurrent s'ha d'ajustar a les regles següents:

a) El tribunal, en els cinc dies següents en què va quedar instruït el magistrat ponent, ha d'identificar, mitjançant una relació succinta, els precedents jurisdiccionals d'igualtat que constitueixin una doctrina consolidada, així com el precepte o preceptes legals de referència aplicables a les situacions iguals esmentades i les raons que justifiquin l'adopció del criteri ja seguit per la sala, i ho ha de notificar al recurrent.

b) Dins dels cinc dies següents a la notificació, el recurrent ha d'evacuar les seves al·legacions sobre els punts continguts en l'acord de la sala.

3. La resolució d'inadmissió del recurs s'ha de dictar motivadament dins dels tres dies següents al transcurs del termini d'audiència concedit a la part, tant si s'han evacuat les al·legacions com si no. Contra la interlocutòria d'inadmissió no es pot interposar el recurs de súplica i s'ha de notificar a les parts i a la fiscalia del tribunal superior de justícia.

4. La inadmissió del recurs determina la imposició de costes al recurrent en els termes que estableix aquesta Llei, com també la devolució del dipòsit de la quantitat fixa i necessària per recórrer, cosa que s'ha de dur a terme quan la interlocutòria sigui ferma.

Article 199

1. Si s'admet el recurs, la sala ha de dictar sentència dins el termini de deu dies i s'ha de notificar a les parts i a la fiscalia del tribunal superior de justícia.

2. Un cop sigui ferma la sentència, la sala ha de tornar les actuacions, juntament amb la certificació d'aquella, al jutjat de procedència per a la seva execució.

Article 200

Quan la revocació de la resolució d'instància es fundi en el fet d'haver-se infringit normes o garanties del procediment que hagin produït indefensió, la sala, sense entrar en el fons de la qüestió, ha de manar que es reposin les actuacions a l'estat en què es trobaven en el moment de cometre's la infracció; i si aquesta s'ha produït en l'acte del judici, al moment del seu assenyalament.

Article 201

1. Quan la sala revoqui totalment la sentència d'instància i el recurrent hagi consignat en metàl·lic la quantitat import de la condemna o l'hagi assegurat de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, com també que hagi constituït el dipòsit necessari per recórrer, la decisió ha de disposar la devolució de totes les consignacions i del dipòsit i la cancel·lació dels asseguraments prestats, una vegada ferma la sentència.

2. Si, estimat el recurs de suplicació, es condemna a una quantitat inferior a la resolució objecte de recurs, la decisió ha de disposar la devolució parcial de les consignacions, en la quantia que correspongui a la diferència de les dues condemnes, i la cancel·lació també parcial dels asseguraments prestats, una vegada ferma la sentència.

3. En tots els supòsits d'estimació parcial del recurs de suplicació, la decisió ha de disposar la devolució de la totalitat del dipòsit.

Article 202

1. Quan la sala confirmi la sentència i el recurrent hagi consignat les quantitats a què es refereix aquesta Llei, la decisió ha de condemnar a la pèrdua de les consignacions, a les quals s'ha de donar la destinació que correspongui quan la sentència sigui ferma.

2. En cas que el jutge hagi imposat a la part que va obrar amb mala fe o temeritat notòria la multa que assenyala l'article 97.3 d'aquesta Llei, la sentència de la sala ha de confirmar o

no, en tot o en part, també motivadament, la multa esmentada, i s'ha de pronunciar igualment, i, quan el condemnat sigui l'empresari, sobre els honoraris dels advocats imposats en la sentència objecte de recurs.

3. Si el recurrent ha assegurat l'import de la condemna de conformitat amb el que preveu aquesta Llei la sala ha de manar en la seva decisió confirmatòria que es mantinguin els assegurances prestats, fins que el condemnat compleixi la sentència o fins que en compliment de la sentència resolgui la realització dels assegurances.

4. Si el recurrent ha constituït el dipòsit necessari per recórrer, la sentència confirmatòria n'ha de disposar la pèrdua, cosa que s'ha de fer quan la sentència sigui ferma.

CAPÍTOL III

Del recurs de cassació

Article 203

1. La Sala Quarta del Tribunal Suprem coneix dels recursos de cassació interposats contra les sentències dictades en única instància per les sales socials dels tribunals superiors de justícia i per la Sala Social de l'Audiència Nacional.

2. Aquest recurs és procedent contra les resolucions que determina aquesta Llei i pels motius que estableix.

Article 204

Es pot recórrer en cassació contra:

Primer. Les sentències dictades en única instància per les sales a les quals es refereix l'article anterior.

Segon. Les interlocutòries que decideixin el recurs de súplica interposat contra les que dictin les sales esmentades en execució de sentència, quan resolguin punts substancials no controvertits en el plet, no decidits en la sentència o que contradiguin el que s'ha executat.

Tercer. Les interlocutòries que resolguin el recurs de súplica interposat contra la resolució en la qual la sala, tot seguit a la presentació de la demanda, es declari incompetent per raó de la matèria.

Article 205

El recurs de cassació s'ha de fundar en algun dels motius següents:

a) Abús, excés o defecte en l'exercici de la jurisdicció.

b) Incompetència o inadequació de procediment.

c) Trencament de les formes essencials del judici per infracció de les normes reguladores de la sentència o de les que regeixen els actes i les garanties processals, sempre que en aquest últim cas s'hagi produït indefensió per a la part.

d) Error en l'apreciació de la prova basat en documents que constin en les actuacions que demostrin l'equivocació del jutge, sense ser contradits per altres elements probatoris.

e) Infracció de les normes de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència que siguin aplicables per resoldre les qüestions objecte de debat.

Article 206

1. El recurs de cassació s'ha de preparar en el termini de deu dies següents a la notificació de la sentència, i és suficient per considerar-lo preparat la mera manifestació de les parts o del seu advocat o representant, en fer-li la notificació de la sentència, del seu propòsit d'entaular-lo.
2. També es pot preparar per compareixença o per escrit de les parts o del seu advocat o representant, dins el mateix termini assenyalat en el número anterior, davant la sala que va dictar la resolució que s'impugna.

Article 207

1. Complerts els requisits establerts per recórrer, la sala ha de considerar preparat el recurs o els recursos de cassació i ha de citar a termini les parts perquè compareguin personalment o mitjançant un advocat o un representant davant la Sala Social del Tribunal Suprem en el termini de quinze dies hàbils, si tenen el seu domicili a la Península, o de vint si resideixen fora d'aquesta, i s'han de remetre les actuacions dins dels cinc dies següents al de la citació a termini.
2. Si no es pot recórrer en cassació contra la resolució impugnada, si el recurrent infringeix el seu deure de consignar o d'assegurar la quantitat objecte de condemna o si el recurs no s'ha preparat en el termini escaient, la sala, mitjançant una interlocutòria motivada, ha de declarar que considera no preparat el recurs. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa.
3. Si el recurrent ha incorregut en defectes o omissions esmenables, la sala li ha de concedir el temps suficient perquè s'esmenin els defectes apreciats, que en cap cas no pot ser superior a deu dies. Si no ho fa, la sala ha de dictar una interlocutòria que posi fi al tràmit del recurs, i la sentència impugnada resta ferma. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa.

Article 208

1. Si el recurrent compareix davant la Sala Quarta personalment o per mitjà d'un representant dins el termini establert, se l'ha de considerar part a tots els efectes.
2. La petició d'advocat d'ofici feta pel recurrent en preparar la cassació l'eximeix de comparèixer davant la Sala Quarta, sense perjudici que s'entenguin les diligències amb l'advocat esmentat.
3. Si el recurrent no comprès en el número anterior deixa transcórrer el temps concedit per a la citació a termini sense comparèixer davant la sala social, aquesta ha de declarar desert el recurs i ha de tornar les actuacions a la sala de procedència.

Article 209

Si no s'han presentat els poders que acreditin la representació de la part o el resguard d'haver constituït el dipòsit legalment exigít, o si s'hi aprecia algun defecte, la sala ha de concedir a la part el termini que consideri pertinent, que no pot passar de deu dies, perquè s'aportin els documents omesos o es reparin els defectes apreciats. Si no es fa, la sala ha de dictar una interlocutòria que declari la inadmissió del recurs i la fermesa de la resolució objecte de recurs, amb devolució del dipòsit constituït i remissió de les actuacions a la sala de procedència. Contra aquesta interlocutòria només es pot interposar recurs de súplica .

Article 210

Un cop rebudes les actuacions a la Sala Quarta, aquesta ha d'acordar lliurar-les a l'advocat designat pel recurrent o nomenat d'ofici perquè formalitzi el recurs en el termini de vint dies, termini que comença a córrer, independentment del moment en què les retiri, a partir de la data en la qual se li notifiqui que les actuacions són a la secretaria de la sala i a la seva disposició.

Article 211

1. Instruït de les actuacions per tres dies el magistrat ponent, ha de donar compte a la sala del recurs interposat i aquesta pot acordar oir el recurrent sobre la inadmissió del recurs.

2. Són causes d'inadmissió l'incompliment de manera manifesta i inesmenable dels requisits per recórrer, la manca de contingut cassacional de la pretensió i el fet que ja s'hagin desestimat en el fons altres recursos en supòsits substancialment iguals.

3. L'audiència sobre la inadmissió del recurs l'ha d'evacuar la part dins dels tres dies següents al dia que li va ser notificada la resolució de la sala, i s'han de traslladar les actuacions al ministeri fiscal per un termini de vuit dies perquè informi sobre la inadmissió de tots els motius del recurs o d'algun d'aquests.

4. Si la sala considera que concorre alguna de les causes d'inadmissió esmentades, ha de dictar en el termini de tres dies una interlocutòria motivada que declari la inadmissió del recurs i la fermesa de la resolució objecte de recurs amb imposició de costes al recurrent en els termes que estableix aquesta Llei, amb devolució del dipòsit necessari per recórrer, sense que es pugui interposar cap recurs contra la resolució esmentada. Si la inadmissió no és de tots els motius adduïts, la sala ho ha de resoldre així mitjançant la interlocutòria motivada que dicti, també sense possibilitat d'interposar-hi recurs, i ha de continuar la tramitació del recurs respecte dels motius no afectats per la interlocutòria d'inadmissió parcial.

Article 212

1. Si el recurs s'admet parcialment o totalment, s'han de lliurar les actuacions per un termini de deu dies a la part o parts contra les quals es recorre i que s'hagin personat, perquè formalitzin un escrit d'impugnació, termini que comença a comptar, independentment del moment en què es retirin, a partir de la data en la qual se'ls notifiqui que les actuacions són a la secretaria de la sala i a la seva disposició.

2. Si el ministeri fiscal no ha estat part en el plet, seguidament han de passar-li les actuacions perquè en el termini de deu dies informi sobre la procedència o la improcedència de la cassació pretesa.

3. Un cop el ministeri fiscal retorni les actuacions, juntament amb el seu informe, la sala, si ho considera necessari, ha d'assenyalar el dia i l'hora per celebrar la vista o, altrament, per a votació i decisió; l'una o les altres s'han de dur a terme dins dels deu dies següents.

4. La sala ha de dictar sentència en el termini de deu dies, comptats des de l'endemà de l'acabament de la vista o de la celebració de la votació.

Article 213

Si s'estima el recurs per tots o alguns dels motius, la sala, en una sola sentència que cassi la resolució objecte de recurs, ha de resoldre conforme a dret, tenint en compte el següent:

a) Si s'estima la manca de jurisdicció, la incompetència o la inadequació del procediment, s'ha d'anul·lar la sentència i s'ha de deixar estalvi el dret d'exercir les pretensions davant de qui correspongui o pel procediment adequat.

b) Si s'estimen les infraccions processals que preveu el paràgraf c) de l'article 205 d'aquesta Llei, s'ha de manar reposar les actuacions a l'estat i el moment en què s'hagi incorregut en la falta, llevat que la infracció s'hagi produït durant la celebració del judici, cas en què s'ha de manar que es reposin al moment del seu assenyalament.

Si la infracció comesa tracta de les regles reguladores de la sentència, l'estimació del motiu ha d'obligar la sala a resoldre el que correspongui, dins dels termes en què aparegui plantejat el debat. Però si no ho pot fer, perquè el relat de fets provats de la resolució objecte de recurs és insuficient, ha d'acordar la nul·litat de la resolució esmentada i de les actuacions processals següents i ha de manar reposar-les al moment de dictar sentència, perquè se salvin les insuficiències advertides i les actuacions segueixin el seu curs legal.

c) Si s'estima algun de la resta de motius que comprèn l'article 205, la sala ha de resoldre el que correspongui dins els termes en què estigui plantejat el debat.

Article 214

1. Sempre que el recurs de cassació sigui estimat, si el recurrent ha consignat en metàl·lic la quantitat import de la condemna o l'ha assegurat de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, com també si ha constituït el dipòsit necessari per recórrer, la decisió ha de disposar la devolució de totes les consignacions i del dipòsit i la cancel·lació dels asseguraments prestats.

2. Si, estimat el recurs de cassació, es condemna a una quantitat inferior a la fixada en la resolució objecte de recurs, la decisió ha de disposar la devolució parcial de les consignacions, en la quantia que correspongui a la diferència de les dues condemes, i la cancel·lació també parcial dels asseguraments realitzats.

3. En tots els supòsits d'estimació parcial del recurs de cassació, la decisió ha de disposar la devolució de la totalitat del dipòsit.

Article 215

Si el recurs és desestimat i el recurrent ha hagut de consignar en metàl·lic la quantitat import de la condemna o assegurar-la i constituir el dipòsit, la decisió ha de disposar la pèrdua de les consignacions, així com la necessitat que es mantinguin els asseguraments prestats fins que es compleixi la sentència o se'n resolgui, si s'escau, la realització i la pèrdua de la quantitat objecte del dipòsit.

CAPÍTOL IV

Del recurs de cassació per a la unificació de doctrina

Article 216

Són objecte de recurs en cassació per a la unificació de doctrina les sentències dictades en suplicació per les sales socials dels tribunals superiors de justícia.

Article 217

El recurs té per objecte la unificació de doctrina en ocasió de sentències dictades en suplicació per les sales socials dels tribunals superiors de justícia, que siguin contradictòries entre si, amb la d'una altra o unes altres sales dels tribunals superiors o amb sentències del Tribunal Suprem, respecte dels mateixos litigants o altres de diferents en la mateixa situació en què, sobre la base de fets, fonaments i pretensions substancialment iguals, s'hagi arribat a pronunciaments diferents.

Article 218

El recurs el pot preparar qualsevol de les parts o el ministeri fiscal dins dels deu dies següents a la notificació de la sentència impugnada.

Article 219

1. El recurs s'ha de preparar mitjançant un escrit adreçat a la sala social del tribunal superior de justícia que va dictar la sentència de suplicació.
2. L'escrit ha d'anar signat per l'advocat i ha d'expressar el propòsit de la part de formalitzar el recurs amb l'exposició succinta de la concurrència dels requisits exigits.
3. Si la sentència de suplicació reconeix el dret a percebre pensions i subsidis, s'han de fer els ingressos o s'han d'aportar les certificacions que exigeix l'article 192 d'aquesta Llei per recórrer en suplicació, de la manera que s'hi estableix, i les mencions al jutjat que conté aquest precepte s'han de considerar fetes a la sala social del tribunal superior de justícia.

Article 220

Complerts els requisits per recórrer, la sala ha de tenir per preparat el recurs seguint els tràmits que estableixen els articles 207, 208 i 209 d'aquesta Llei.

Article 221

1. La part que hagi preparat el recurs ha de presentar davant la Sala Social del Tribunal Suprem, dins dels vint dies següents a la data en què va ser citada a termini, l'escrit d'interposició del recurs. Si no ho fa així, la Sala ha de dictar una interlocutòria que posi fi al tràmit del recurs.
2. Llevat que es tracti d'un advocat designat pel torn d'ofici o del lliurement designat per la part després del resultat infructuós del nomenament d'ofici, no és necessari lliurar les actuacions a l'advocat recurrent perquè formalitzi el recurs, llevat que aquest ho demani expressament, sense que la petició alteri el transcurs del termini d'interposició.

Article 222

L'escrit d'interposició del recurs ha de contenir una relació precisa i circumstanciada de la contradicció al·legada, amb l'aportació certificada de la sentència o les sentències contràries i amb fonamentació de la infracció legal comesa en la sentència impugnada, així com del trencament produït en la unificació de la interpretació del dret i la formació de la jurisprudència. El fet de no aportar la certificació de la sentència o sentències contràries s'ha d'esmenar en el termini de deu dies, llevat que la part acrediti que l'ha sol·licitat en el termini

oportú i que no se la hi ha expedit, cas en què la Sala Quarta del Tribunal Suprem l'ha de reclamar d'ofici.

Article 223

1. Quan la part hagi incomplert de manera manifesta i inesmenable els requisits processals per recórrer o quan la pretensió no tingui contingut cassacional, el magistrat ponent ha de donar compte a la sala en tres dies de la causa d'inadmissió existent i aquesta ha d'acordar oir el recurrent sobre la inadmissió, audiència que ha de tenir lloc dins del mateix termini de tres dies. Quan el ministeri fiscal no hagi interposat el recurs, se l'hi ha de traslladar perquè en el termini de vuit dies informi sobre la inadmissió del recurs.

2. Si la sala considera que concorre alguna de les causes d'inadmissió esmentades, ha de dictar en el termini de tres dies la interlocutòria motivada que declari la inadmissió i la fermesa de la resolució objecte de recurs, amb imposició al recurrent de les costes causades, en els termes que estableix aquesta Llei. Contra aquesta interlocutòria no es pot interposar cap recurs. La interlocutòria d'inadmissió comporta, si s'escau, la pèrdua del dipòsit constituït, i s'ha de donar a les consignacions i els asseguraments prestats la destinació que correspongui, d'acord amb la sentència de suplicació.

3. Quan la sala entengui que el recurs es va interposar amb propòsit dilatori, pot imposar a més al recurrent una sanció pecuniària que no pot passar de 150.000 pessetes.

4. Per al despatx ordinari i la resolució de la inadmissió d'aquest recurs, la sala s'ha de constituir amb tres magistrats.

Article 224

1. Si s'admet el recurs, la sala ha de traslladar l'escrit d'interposició a la part o les parts que s'hagin personat perquè formalitzin la seva impugnació dins el termini de deu dies, que comença a comptar, independentment del moment en què es retirin, a partir de la data en la qual se li notifiqui que les actuacions són a la secretaria de la sala i a la seva disposició.

2. Si el ministeri fiscal no és el recurrent, li han de passar seguidament les actuacions perquè en el termini de deu dies informi sobre la procedència o la improcedència de la cassació pretesa.

Article 225

1. Retornades les actuacions pel ministeri fiscal, juntament amb el seu informe, la sala ha d'acordar convocar, dins dels deu dies següents, per a votació i decisió. La sentència s'ha de dictar en el termini de deu dies, comptats des de l'endemà de la celebració de la votació.

2. Si la transcendència o la complexitat de l'assumpte ho aconsellen, el president o la majoria de la sala poden acordar que aquesta es constitueixi amb cinc magistrats.

Article 226

1. Els pronunciaments de la Sala Quarta del Tribunal Suprem en resoldre aquests recursos, en cap cas no han d'afectar les situacions jurídiques creades per les resolucions precedents a la impugnada.

2. Si la sentència del Tribunal Suprem declara que la que és objecte de recurs trenca la unitat de doctrina, ha de cassar i anul·lar aquesta sentència i ha de resoldre el debat plantejat en suplicació amb pronunciaments ajustats a la unitat de doctrina, que abastin les situacions jurídiques particulars creades per la sentència impugnada. En la sentència de la Sala Social del Tribunal Suprem s'ha de resoldre el que escaigui sobre consignacions, assegurances, costes, honoraris i multes, si s'escau, derivats del recurs de suplicació d'acord amb el que preveu aquesta Llei. Si s'ha constituït dipòsit per recórrer, se n'ha d'acordar la devolució de l'import.

3. La sentència desestimària pel fet de considerar que la sentència objecte de recurs conté la doctrina ajustada comporta la pèrdua del dipòsit per recórrer. La decisió ha de disposar la cancel·lació o el manteniment de les consignacions o els assegurances prestats, d'acord amb els seus pronunciaments.

CAPÍTOL V

De les disposicions comunes als recursos de suplicació i cassació

Article 227

1. Tothom qui sense tenir la condició de treballador o drethavent seu o beneficiari del règim públic de la Seguretat Social intenti interposar recurs de suplicació o cassació, ha de consignar com a dipòsit:

- a) 25.000 pessetes, si es tracta d'un recurs de suplicació.
- b) 50.000 pessetes, si el recurs és el de cassació, inclòs el de cassació per a la unificació de doctrina.

2. Els dipòsits s'han de constituir a l'entitat de crèdit corresponent, i el recurrent n'ha de lliurar el resguard acreditatiu a la secretaria del jutjat, quan interposi el recurs de suplicació, o a la secretaria de la sala quan s'hi personi.

Si no es constitueixen aquests dipòsits en la forma indicada, cal atènyer-se al que estableix aquesta Llei en els articles corresponents.

3. Els dipòsits la pèrdua dels quals hagi estat acordada per sentència s'han d'ingressar al Tresor Públic.

4. L'Estat, les comunitats autònomes, les entitats locals, els organismes autònoms que en depenen i els qui tinguin reconegut el benefici de justícia gratuïta queden exempts de constituir aquest dipòsit i les consignacions que exigeix aquesta Llei per recórrer.

Article 228

Quan la sentència impugnada hagi condemnat a pagar una quantitat, és indispensable que el recurrent que no gaudeixi del benefici de justícia gratuïta acrediti, en anunciar el recurs de suplicació o en preparar el recurs de cassació, que ha consignat la quantitat objecte de la condemna a l'entitat de crèdit oportuna i al «Compte de dipòsits i consignacions» obert a nom del jutjat o de la sala d'instància. Es pot substituir la consignació en metàl·lic per l'assegurament mitjançant un aval bancari, on s'ha de fer constar la responsabilitat solidària de l'avalador. El resguard de consignació en metàl·lic o, si s'escau, el document d'assegurament ha de quedar sota la custòdia del secretari, que n'ha d'expedir testimoni per unir-lo a les actuacions i n'ha de facilitar el rebut oportú.

Article 229

1. Si el recurs que s'entaula és el de suplicació, el nomenament de lletrat s'ha de fer davant el jutjat en el moment d'anunciar-lo. Si el recurs és el de cassació, tant ordinari com per a la unificació de doctrina, s'ha de fer davant la sala social de procedència si s'efectua dins el termini assenyalat per preparar-lo o davant la Sala Social del Tribunal Suprem dins del de la citació a termini.
2. La designació es pot fer per compareixença o per escrit. En aquest cas, i si no s'adjunta un poder notarial, no hi ha necessitat de ratificar-se.
3. Si no hi ha designació expressa de representant, s'entén que el lletrat també porta la representació del seu defensat.
4. Quan el recurrent no designi expressament un lletrat, si és un treballador o un empresari que gaudeix del benefici de justícia gratuïta, l'ha de nomenar d'ofici el jutjat, l'endemà del dia que finalitzi el termini per anunciar el recurs, o la Sala Quarta del Tribunal Suprem, dins del dia següent al dia en què venci el termini de citació a termini.

Article 230

1. Si el lletrat recurrent ha estat designat d'ofici, se li han de lliurar les actuacions a fi que interposi el recurs de suplicació o formalitzi el de cassació dins el termini de deu o vint dies, respectivament. Aquests terminis comencen a comptar des de la data en què se li notifiqui que les actuacions són a la secretaria i a la seva disposició.
2. Si el defensor d'ofici considera improcedent el recurs, ho ha d'exposar per escrit sense raonar la seva opinió, en el termini de tres dies. En aquest cas, dins dels dos dies següents s'ha de nomenar un nou lletrat, i si aquest opina com l'anterior, cosa que ha d'exposar en la forma i el termini abans indicats, se n'ha de fer saber a la part el resultat perquè dins dels tres dies següents es pugui valer, si així ho vol, d'un advocat de la seva lliure designació, que ha de formalitzar el dit recurs dins el termini que assenyala la Llei. La part ha de comunicar la designació d'advocat al jutjat o a la sala dins del mateix termini de tres dies i aquests han d'acordar lliurar les actuacions al designat, en la forma que disposa l'apartat anterior. Altrament, s'ha de posar fi al tràmit del recurs.
3. El lletrat designat d'ofici que no torni les actuacions dins el termini de tres dies que assenyala l'apartat anterior manifestant la seva opinió que el recurs és improcedent, resta obligat a interposar-lo en el termini legalment establert.

Article 231

1. La sala no pot admetre a les parts cap document ni alegacions de fets que no resultin de les actuacions. Això no obstant, si el recurrent presenta algun document dels que comprèn l'article 506 de la Llei d'enjudiciament civil o un escrit que contingui elements de judici necessaris per evitar la vulneració d'un dret fonamental, la sala, oïda la part contrària dins el termini de tres dies, ha de disposar en els dos dies següents el que sigui procedent, mitjançant una interlocutòria motivada contra la qual no es pot interposar recurs de súplica.
2. El tràmit a què es refereix l'apartat anterior interromp el que, si s'escau, acordi la sala sobre la inadmissió del mateix recurs.

Article 232

1. La sala pot acordar, d'ofici o a instància de part, abans de l'assenyalament per a votació i decisió o per a vista, si s'escau, l'acumulació dels recursos en tràmit en els quals hi hagi identitat d'objecte i d'alguna de les parts. Abans d'acordar el que escaigui sobre l'acumulació, la sala, dins el termini únic i comú de cinc dies, ha d'oïr les parts comparegudes en els recursos a acumular. L'audiència ha de versar sobre si hi ha o no identitat objectiva.

2. S'ha de designar magistrat ponent dels recursos acumulats el qui hagi estat primerament nomenat de tots ells, i en igualtat de dates, el més recent.

3. L'acord de la sala sobre l'acumulació s'ha d'adoptar per interlocutòria motivada.

Article 233

1. La sentència ha d'imposar les costes a la part vençuda en el recurs, excepte quan gaudeixi del benefici de justícia gratuïta. Les costes inclouen els honoraris de l'advocat de la part contrària que hagi actuat en el recurs, sense que els dits honoraris puguin superar la quantitat de 100.000 pessetes en recursos de suplicació, i de 150.000 en recursos de cassació.

2. La regla que estableix l'apartat anterior no s'aplica quan es tracti d'un procés sobre conflicte col·lectiu, en el qual cada part s'ha de fer càrrec de les costes causades a instància seva. Tanmateix, la sala pot imposar el pagament de les costes a la part que hagi interposat el recurs en el procés amb temeritat.

CAPÍTOL VI

Del recurs de revisió

Article 234⁴⁰

Contra qualsevol sentència dictada pels òrgans de l'ordre jurisdiccional social es pot interposar el recurs de revisió que preveu la Llei d'enjudiciament civil. El recurs s'ha d'interposar davant la Sala Social del Tribunal Suprem, que ha d'emetre resolució d'acord amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil, per bé que el dipòsit per recórrer té la quantia que assenyala aquesta Llei per als recursos de cassació.

⁴⁰ Article redactat de conformitat amb la DF 11.8 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

LLIBRE IV

De l'execució de les sentències

TÍTOL I

De l'execució definitiva

CAPÍTOL I

Disposicions de caràcter general

Article 235

1. Les sentències fermes s'han de portar a efecte en la forma que estableix la Llei d'enjudiciament civil per a l'execució de sentències, amb les especialitats que preveu aquesta Llei.⁴¹
2. L'execució l'ha de dur a efecte l'òrgan judicial que hagi conegut de l'assumpte en instància. Quan en la constitució del títol no hi hagi hagut intervenció judicial, n'és competent el jutjat en la circumscripció del qual s'hagi constituït.
3. En els supòsits d'acumulació d'execucions i en els d'atribució en exclusiva del coneixement de l'execució a determinats jutjats socials en l'àmbit d'una mateixa circumscripció, cal atènyer-se a la seva regulació específica.
4. On hi hagi diversos jutjats socials es pot establir, en els termes que preveu la Llei orgànica del poder judicial, que el coneixement de les execucions l'assumeixin en exclusiva determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes.
5. En cas de concurs, cal atènyer-se al que estableix la Llei concursal.⁴²

⁴¹ Apartat 1 redactat de conformitat amb la DF 11.9 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

⁴² Apartat 5 redactat de conformitat amb la DF 15.7 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 236

Les qüestions incidentals que es promoguin en execució s'han de substanciar citant a dia cert les parts, en el termini de cinc dies, les quals poden al·legar i provar tot el que convingui al seu dret, i s'han de concloure amb una interlocutòria que s'ha de dictar en el termini de tres dies.

Article 237

1. L'execució de les sentències fermes s'inicia a instància de part, llevat de les que es dictin en els procediments d'ofici, l'execució de les quals s'inicia d'aquesta manera.
2. Iniciada l'execució, s'ha de tramitar d'ofici i s'han de dictar a aquest efecte les resolucions i les diligències necessàries.

Article 238

Els qui, sense figurar com a creditors o deutors en el títol executiu o sense haver estat declarats successors d'uns o altres, al·leguin un dret o un interès legítim i personal que pugui resultar afectat per l'execució que es tracta de dur a terme, tenen dret a intervenir en condicions d'igualtat amb les parts en els actes que els afectin.

Article 239

1. L'execució s'ha de portar a efecte en els mateixos termes que estableix la sentència.
2. Davant la part que, requerida a aquest efecte, deixi transcórrer injustificadament el termini concedit sense fer el que s'hagi ordenat i mentre no compleixi o no acrediti la impossibilitat del seu compliment específic, el jutjat o el tribunal, a fi d'obtenir i assegurar el compliment de

l'obligació que executi, després de l'audiència de les parts, poden imposar constrenyiments pecuniaris, quan executin obligacions de donar, fer o no fer o per obtenir el compliment de les obligacions legals imposades en una resolució judicial. Per fixar la quantia dels constrenyiments se n'ha de tenir en compte la finalitat, la resistència al compliment i la capacitat econòmica del requerit, i es poden modificar o deixar sense efecte, ateses la conducta ulterior i la justificació que sobre aquests aspectes pugui fer el constret. La quantitat fixada, que s'ha d'ingressar al Tresor, no pot excedir, per cada dia de retard en el compliment, de la quantia màxima que preveu el Codi penal per a les multes com a pena corresponent a les faltes.

3. De la mateixa forma i amb els mateixos tràmits, l'òrgan judicial pot imposar multes coercitives a qui, no sent part en l'execució, incompleixi injustificadament els seus requeriments tendents a aconseguir l'execució deguda i completa del que s'hagi resolt o per obtenir el compliment de les obligacions legals imposades en una resolució judicial.

Article 240

Es pot executar parcialment la sentència, encara que s'hi hagi interposat un recurs en contra, respecte dels pronunciaments de la sentència que no hagin estat impugnats.

Article 241

1. Sense perjudici del que disposa l'article 277, el termini per instar l'execució és el mateix que el que fixen les lleis substantives per a l'exercici de l'acció tendent al reconeixement del dret l'execució del qual es pretén. El termini és de prescripció a tots els efectes.

2. En tot cas, el termini per reclamar el compliment de les obligacions de lliurar quantitats de diners és d'un any. No obstant això, quan es tracti del pagament de prestacions periòdiques de la Seguretat Social, el termini per instar l'execució és el mateix que el fixat en les lleis substantives per a l'exercici de l'acció per al reconeixement del dret a la prestació de què es tracti o sigui imprescriptible si aquest dret té aquest caràcter en aquestes lleis.

Si l'entitat gestora o col·laboradora de la Seguretat Social ha procedit, per aplicació de l'article 126 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, al pagament de les prestacions econòmiques de les quals hagi estat declarada responsable l'empresa, pot instar l'execució de la sentència en els terminis establerts en el paràgraf anterior a comptar de la data de pagament per part de l'entitat que hagi avançat la prestació.⁴³

3. Iniciada l'execució, la prescripció no s'interromp mentre no s'hagi acomplert íntegrament l'obligació que s'executi, fins i tot si les actuacions s'han arxivat per declaració d'insolvència provisional de l'executat.

⁴³ Apartat 2 redactat de conformitat amb la DA 3 de la Llei 50/1998, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (BOE núm. 313, de 31 de desembre, i suplement en català núm. 2, de 28 de gener de 1999).

Article 242

1. L'execució es pot suspendre únicament en els casos següents:

- a) Quan ho estableixi la llei.
- b) A petició de l'executant, llevat que l'execució derivi d'un procediment d'ofici.

2. Suspès o paralitzat el procés a petició de l'executant o per una causa imputable a aquest, i transcorregut un mes sense que n'hagi instat la continuació, l'òrgan judicial l'ha de requerir

a fi que manifesti, en el termini de cinc dies, si l'execució ha de seguir endavant i sol·liciti el que convingui al seu dret, amb l'avertiment que, transcorregut aquest últim termini, s'arxivaran provisionalment les actuacions.

Article 243

1. Si el compliment immediat de l'obligació que s'executa pot ocasionar a treballadors que depenen de l'executat perjudicis desproporcionats en relació amb els que derivarien a l'executant del no-compliment exacte, pel fet de posar en perill cert la continuïtat de les relacions laborals subsistents a l'empresa deutora, l'òrgan judicial executor, amb l'audiència prèvia dels interessats i en les condicions que estableixi, pot concedir un ajornament pel temps imprescindible.

2. L'incompliment de les condicions que s'estableixin comporta, sense necessitat de declaració expressa ni de requeriment previ, la pèrdua del benefici concedit.

Article 244

1. Llevat dels casos expressament establerts a la Llei, les resolucions dictades en execució s'han de portar a efecte malgrat la seva impugnació i no és necessari fer consignacions per recórrer-hi en contra.

2. Tanmateix, durant un mes, prorrogable excepcionalment per un altre, l'òrgan executor pot suspendre cautelarment, amb exigència de fiança o sense, la realització dels actes executius que puguin produir un perjudici difícil de reparar. Té la mateixa facultat la sala que conegui del recurs interposat contra les resolucions de l'òrgan executor i pel temps de tramitació del recurs.

3. La suspensió o la seva denegació pot ser modificada en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no es van poder conèixer en el moment de resoldre sobre la suspensió.

Article 245

Es prohibeix la transacció o la renúncia dels drets reconeguts per sentències favorables al treballador.

CAPÍTOL II

De l'execució dinerària

SECCIÓ 1A

Normes generals

Article 246

1. En cas de concurrència d'embargaments decretats per òrgans judicials de l'ordre jurisdiccional social sobre uns mateixos béns, la preferència per seguir la via de constrenyiment contra aquests correspon, sense perjudici del que estableix aquesta Llei en els supòsits d'acumulació d'execucions, a l'òrgan que va embargar aquests béns amb prioritat.

Això no obstant, l'embargant posterior pot continuar la via de constrenyiment si queden garantits els drets dels embargants anteriors.

2. La regla anterior no afecta la prelación de crèdits entre diversos creditors.

3. En cas de concurs, les accions d'execució que poden exercir els treballadors per al cobrament dels salaris que se'ls pugui deure queden sotmeses al que estableix la Llei concursal.⁴⁴

⁴⁴ Apartat 3 redactat de conformitat amb la DF 15.8 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 247

1. L'executat, a requeriment de l'òrgan judicial, està obligat a fer manifestació sobre els seus béns o drets, amb la precisió necessària per garantir les seves responsabilitats. Així mateix, ha d'indicar les persones que tinguin drets de qualsevol naturalesa sobre els seus béns i, si estan subjectes a un altre procés, concretar-ne els aspectes que puguin afectar l'execució.

2. Aquesta obligació incumbeix, quan es tracti de persones jurídiques, als seus administradors o a les persones que legalment les representin; quan es tracti de comunitats de béns o grups sense personalitat, als qui constin com els seus organitzadors, directors o gestors.

3. En el cas que els béns estiguin gravats amb càrregues reals, l'executat està obligat a manifestar l'import del crèdit garantit i, si s'escau, la part pendent de pagament en aquella data.

Aquesta informació es pot reclamar al titular del crèdit garantit, d'ofici o a instància de part o d'un tercer interessat.

Article 248

1. Si no es té coneixement de l'existència de béns suficients, l'òrgan judicial s'ha d'adreçar als organismes i registres públics pertinents a fi que facilitin la relació de tots els béns o drets del deutor dels quals tinguin constància, després que aquests hagin dut a terme, si és necessari, les indagacions legalment possibles.

2. L'òrgan judicial, dins els límits del dret a la intimitat personal, també pot adreçar-se o demanar la informació necessària, per aconseguir l'efectivitat de l'obligació pecuniària que executi, a entitats financeres o dipositàries o altres persones privades que per l'objecte de la seva activitat normal o per les seves relacions jurídiques amb l'executat hagin de tenir constància dels béns o drets d'aquest o en puguin ser deutores.

Article 249

Llevat que es disposi una altra cosa de forma motivada, la quantitat per la qual es despatxi execució en concepte provisional d'interessos de demora i costes no pot excedir, per als primers, de l'import dels que es meritarien durant un any i, per a les costes, del 10 per 100 de la quantitat objecte de constreyniment en concepte de principal.

Article 250

Atesa la quantitat objecte de constreyniment, les interlocutòries en les quals es despatxi l'execució o altres resolucions en què es decretin embargaments s'han de notificar als

representants dels treballadors de l'empresa deutora, a l'efecte que puguin comparèixer en el procés.

Article 251

1. El Fons de Garantia Salarial i les entitats gestores o serveis comuns de la Seguretat Social, quan estiguin legitimats per intervenir en el procés, queden obligats a assumir el dipòsit, l'administració, la intervenció o el peritatge dels béns embargats, i amb aquesta finalitat han de designar la persona idònia, des que se'ls requereixi judicialment. Es poden alliberar d'aquesta obligació amb autorització judicial, si justifiquen la impossibilitat de complir-la o el seu cost desproporcionat.

2. La mateixa obligació i amb els mateixos límits es pot imposar, motivadament, a qualsevol persona o entitat que per la seva activitat i els seus mitjans se'n pugui fer càrrec, sense perjudici del rescabament de despeses i l'abonament de les remuneracions procedents de conformitat amb la Llei.

3. Les actuacions materials relatives al dipòsit, la conservació, el transport, l'administració i la publicitat per a la venda dels béns embargats judicialment es poden encomanar a entitats autoritzades administrativament amb aquesta finalitat, si així ho acorda l'òrgan judicial.

SECCIÓ 2A

L'embargament

Article 252

Si consta l'existència de béns suficients, l'embargament que es decreti s'ha d'ajustar a l'ordre legalment establert. En cas contrari i per tal d'assegurar l'efectivitat de la resolució judicial l'execució de la qual s'insta, s'ha de fer l'adequació a aquest ordre una vegada coneguts els béns esmentats.

Article 253

1. Si els béns embargats són immobles o altres d'inscriptibles en registres públics, l'òrgan judicial ha d'ordenar d'ofici que es lliuri i es remeti directament al registrador un manament perquè faci l'assentament que correspongui relatiu a l'embargament i expedeixi una certificació d'haver-ho fet, de la titularitat dels béns i, si s'escau, de les seves càrregues i gravàmens.

2. El registrador ha de comunicar a l'òrgan judicial si hi ha assentaments posteriors que puguin afectar l'embargament anotat.

Article 254

1. Es pot constituir una administració o una intervenció judicial quan sigui necessari per la naturalesa dels béns o drets embargats.

2. Amb aquesta finalitat, l'òrgan judicial ha de citar a dia cert les parts perquè arribin a un acord o, si s'escau, efectuïn les alegacions i les proves que estimin oportunes sobre la necessitat o no de nomenar administrador o interventor, la persona que hagi d'exercir aquest càrrec, l'exigència o no de fiança, la forma d'actuació, la rendició de comptes i la retribució procedent.

3. L'administrador o, si s'escau, l'interventor nomenat han de retre un compte final de la seva gestió.

Article 255

Pot ser designat dipositari l'executant o l'executat, llevat que hi hagi una oposició justificada de la part contrària. L'òrgan judicial també pot aprovar la designació com a dipositari d'un tercer, si hi ha un acord comú de les parts o a proposta d'una d'aquestes, sense oposició justificada de la contrària.

Article 256

1. Si els béns estan embargats prèviament, l'òrgan judicial reembargant ha d'adoptar les mesures oportunes per a la seva efectivitat.

2. L'òrgan judicial o administratiu al qual es comuniqui el reembargament ha d'acordar el que sigui procedent per garantir-lo i, en el termini màxim de deu dies, ha d'informar el reembargant sobre les circumstàncies i el valor dels béns, la quantitat objecte de constreyniment de la qual responguin i l'estat de les seves actuacions.

3. Així mateix, ha de comunicar a l'òrgan que va decretar el reembargament les resolucions ulteriors que puguin afectar els creditors reembargants.

Article 257

1. L'òrgan judicial, després de donar compte de la diligència d'embargament positiva, ha de ratificar o modificar el que hagi fet la comissió executiva, i ha d'acordar, si s'escau, l'adopció de les garanties necessàries per assegurar l'embargament segons la naturalesa dels béns embargats.

2. També, en qualsevol moment, atesa la suficiència dels béns embargats, pot acordar la millora, la reducció o l'alçament dels embargaments.

Article 258

1. El tercer que invoqui el domini sobre els béns embargats, adquirit abans de l'embargament, pot demanar que s'aixequi l'embargament davant l'òrgan de l'ordre jurisdiccional social que conegui de l'execució, que als mers efectes prejudicials ha de resoldre sobre el dret al·legat i alçar, si s'escau, l'embargament.

2. La sol·licitud, a la qual s'ha d'adjuntar el títol en què es basa la pretensió, l'ha de formular el tercer amb una antelació no inferior a quinze dies a la data assenyalada per dur a terme la primera subhasta.

3. Admesa la sol·licitud, s'ha de seguir el tràmit incidental que regula aquesta Llei. L'òrgan judicial només ha de suspendre les actuacions relatives a la liquidació dels béns discutits fins a la resolució de l'incident.

SECCIÓ 3A

Realització dels béns embargats

Article 259

1. Quan sigui necessari taxar els béns embargats abans de la seva realització, l'òrgan judicial ha de designar el perit taxador que correspongui d'entre els que prestin servei a l'Administració de justícia, i a més d'aquest o si no n'hi ha, pot requerir la designació d'una persona idònia a les entitats obligades legalment a assumir el peritatge.

2. El nomenament s'ha de posar en coneixement de les parts o de tercers que consti que tenen drets sobre els béns a taxar perquè, dins del segon dia, en puguin designar altres per part seva, amb la prevenció que, si no ho fan, se'ls consideraran conformes.

Article 260

Si els béns o els drets embargats estan afectes amb càrregues o gravàmens que han de quedar subsistents després de la venda o l'adjudicació judicial, el secretari, amb la col·laboració pericial i sol·licitant les dades que consideri oportunes, els ha de valorar i n'ha de deduir l'import del valor real dels béns, a fi de determinar el preu just.

Article 261

1. Per liquidar els béns embargats es poden emprar aquests procediments:

- a) Per venda en una entitat autoritzada administrativament amb aquesta finalitat, si ho acorda així l'òrgan judicial, independentment del valor dels béns.
- b) Per subhasta davant d'un fedatari públic en els termes que s'estableixin per reglament.
- c) Mitjançant subhasta judicial, en els casos en què no s'emprin els procediments anteriors.

2. Si el que s'ha embargat són valors, s'han de vendre tal com estableix per a aquests la Llei d'enjudiciament civil.⁴⁵

3. A fi de dotar-la de més efectivitat, la venda dels béns es pot fer per lots o per unitats.

⁴⁵ Apartat 2 redactat de conformitat amb la DF 11.10 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, i suplement en català núm. 2, de 5 de febrer).

Article 262

La realització dels béns embargats mitjançant subhasta judicial s'ha d'ajustar al que disposa la legislació processal civil, amb les modalitats següents:

- a) En la tercera subhasta no s'admeten postures que no passin del 25 per 100 de la quantitat en què s'hagi fixat el preu just dels béns. Si hi ha un postor que ofereix una suma superior, s'ha d'aprovar la rematada.
- b) Si la tercera subhasta queda deserta, els executants o, si no, els responsables legals solidaris o subsidiaris, tenen el dret d'adjudicar-se els béns, pel 25 per 100 de l'apreuament, i se'ls ha de donar a aquest fi el termini comú de deu dies. Si no es fa ús d'aquest dret, s'ha d'aixecar l'embargament.

Article 263

Si l'adquisició en subhasta o l'adjudicació en pagament es fa a favor de part dels executants i el preu d'adjudicació no és suficient per cobrir tots els crèdits de la resta de creditors, els crèdits dels adjudicataris només s'han d'extingir fins a la concurrència de la suma que els hauria de ser atribuïda sobre el preu d'adjudicació en el repartiment proporcional. Si és inferior al preu, els creditors adjudicataris han d'abonar l'excés en metàl·lic.

Article 264

Només l'adquisició o l'adjudicació feta en favor dels executants o dels responsables legals solidaris o subsidiaris es pot fer en qualitat de cedir a un tercer.

Article 265

1. No és preceptiu documentar la interlocutòria d'adjudicació en escriptura pública.
2. És títol suficient per a la inscripció de la interlocutòria d'adjudicació el testimoni expedit pel secretari del jutjat o tribunal, que compregui la interlocutòria esmentada i les circumstàncies necessàries per efectuar-la.

SECCIÓ 4A

Pagament als creditors

Article 266

1. Les quantitats que s'obtinguin en favor dels executants s'han d'aplicar, pel seu ordre, a pagar el principal, els interessos i les costes una vegada liquidats aquells i taxades aquestes.
2. Si ho ha aprovat prèviament l'òrgan judicial, es pot anticipar al pagament del principal l'abonament de les despeses que necessàriament hagi requerit la mateixa execució i el de les acreditades per tercers obligats a prestar la col·laboració requerida judicialment.

Article 267

1. Un cop coberta la quantitat objecte de constrenyiment en concepte de principal, el secretari ha de practicar la diligència de liquidació dels interessos meritats.
2. La liquidació d'interessos es pot formular en el moment que es faci la taxació de costes i en la mateixa diligència. Si s'impugnen ambdues operacions, se'n pot acumular la tramitació.
3. Els honoraris o els drets d'advocats inclosos els de les administracions públiques, procuradors i graduats socials col·legiats meritats en l'execució es poden incloure en la taxació de costes.

Article 268

Si estan acumulades les execucions seguides contra un mateix deutor i els béns embargats són insuficients per satisfer la totalitat dels crèdits laborals, s'han d'aplicar solucions de proporcionalitat, amb respecte, en tot cas, a les preferències de crèdits que estableixen les lleis.

Article 269

1. Entre els crèdits concurrents del mateix grau, s'han de repartir proporcionalment les quantitats obtingudes, sense tenir en compte cap tipus de prioritat temporal.

2. Si les quantitats obtingudes no són suficients per cobrir la totalitat dels crèdits, s'ha de procedir de la manera següent:

- a) Si cap dels creditors concurrents no al·lega preferència per al cobrament, l'òrgan judicial ha de disposar la distribució proporcional de quantitats tal com es vagin obtenint.
- b) Si algun d'ells al·lega preferència, els creditors poden presentar, o se'ls pot requerir perquè ho facin, en el termini que se'ls fixi, una proposta comuna de distribució.

3. Si no es presenten o no coincideixen les propostes formulades, l'òrgan judicial, en el termini de cinc dies, ha de dictar una provisió que estableixi provisionalment els criteris de distribució i que ordeni al secretari que, d'acord amb aquests criteris, practiqui una diligència de distribució, concretant les quantitats corresponents a cada creditor.

Article 270

1. La proposta comuna o la formulada pel jutjat o el tribunal s'ha de traslladar, si s'escau, als creditors no proponents, a l'executat i al Fons de Garantia Salarial perquè hi manifestin la seva conformitat o disconformitat en el termini de tres dies.

2. Si no s'hi formula oposició, l'òrgan judicial ha d'aprovar la proposta comuna presentada o s'ha d'entendre definitiva la diligència de distribució practicada. Si es formula, s'ha de convocar tots els interessats a una compareixença i s'ha de donar trasllat dels escrits presentats.

Article 271

1. Si en la compareixença s'aconsegueix un acord de distribució, es pot aprovar en el mateix acte. Als interessats que no compareguin injustificadament se'ls ha de considerar conformes amb el que hagin acordat els compareixents.

2. Si no s'aconsegueix un acord, ha de continuar l'incident i s'han de fer les al·legacions i les proves relatives, si s'escau, a l'existència o subsistència de les preferències invocades. S'han de resoldre, mitjançant una interlocutòria, les qüestions plantejades i s'ha d'establir la forma de distribució.

Article 272

Poden participar en la distribució proporcional els qui, fins al moment d'obtenir-se les quantitats a repartir, tinguin la condició d'executants dels processos acumulats, amb una interlocutòria ferma que despatxi l'execució a favor seu.

Article 273

1. Les terceries fundades en el dret del tercer, sigui o no creditor laboral de l'executat, a ser reintegrat del seu crèdit amb preferència al creditor executant, s'han de deduir davant l'òrgan judicial de l'ordre social que conegui de l'execució i s'han de substanciar pel tràmit incidental que regula aquesta Llei.

2. La tercera promoguda així no suspèn l'execució tramitada; es continua fins a realitzar la venda dels béns embargats i el seu import s'ha de dipositar a l'entitat de crèdit corresponent.

SECCIÓ 5A

Insolvència empresarial

Article 274

1. Abans de la declaració d'insolvència, si el Fons de Garantia Salarial no ha estat cridat anteriorment, se li ha de donar audiència, per un termini màxim de quinze dies, perquè pugui instar la pràctica de les diligències que convinguin al seu dret i designi els béns del deutor principal que li constin.

2. Dintre dels trenta dies següents a la pràctica de les diligències instades pel Fons de Garantia Salarial, l'òrgan judicial ha de dictar una interlocutòria que declari, quan sigui procedent, la insolvència total o parcial de l'executat, i en aquest cas ha de fixar el valor pericial donat als béns embargats. La insolvència s'ha d'entendre a tots els efectes com a provisional fins que es coneguin béns a l'executat o es realitzin els béns embargats.

3. Declarada judicialment la insolvència d'una empresa, això constitueix base suficient per estimar la seva pervivència en altres execucions, i es pot dictar una interlocutòria d'insolvència sense necessitat de reiterar els tràmits d'esbrinament de béns que estableix l'article 248 d'aquesta Llei, si bé en tot cas s'ha de donar audiència prèvia a la part actora i al Fons de Garantia Salarial perquè puguin assenyalar l'existència de nous béns.

4. Si en la sentència que s'executi estan determinades les quantitats legalment a càrrec del Fons de Garantia Salarial, un cop ferma la declaració d'insolvència, se li ha de requerir, si s'escau, que les aboni, en el termini de deu dies i, si no ho fa, ha de continuar l'execució contra aquest.

5. La declaració d'insolvència de l'executat s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial del Registre Mercantil*.⁴⁶

⁴⁶ Apartat 5 redactat de conformitat amb la DF 15.9 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

Article 275

1. Quan els béns susceptibles d'embargament estiguin afectes al procés productiu de l'empresa deutora i aquesta continuï la seva activitat, el Fons de Garantia Salarial pot sol·licitar que se suspengui l'execució, pel termini de trenta dies, a fi de valorar la impossibilitat de satisfer els crèdits laborals, així com els efectes de l'alienació judicial dels béns embargats sobre la continuïtat de les relacions laborals subsistents en l'empresa deutora.

2. Constatada pel Fons de Garantia Salarial la impossibilitat de satisfer els crèdits laborals perquè això determina l'extinció de les relacions laborals subsistents, ho ha de posar de manifest motivadament i ha de sol·licitar la declaració d'insolvència únicament a l'efecte de reconeixement de prestacions de garantia salarial.

CAPÍTOL III

De l'execució de les sentències fermes d'acomiadament

Article 276

Quan l'empresari hagi optat per la readmissió, dins dels deu dies següents al dia que se li notifiqui la sentència ha de comunicar per escrit al treballador la data de la seva reincorporació a la feina, perquè ho faci en un termini no inferior als tres dies següents al de

la recepció de l'escrit. En aquest cas, són a compte de l'empresari els salaris meritats des de la data de notificació de la sentència que per primera vegada declari la improcedència fins aquella en la qual tingui lloc la readmissió, llevat que, per una causa imputable al treballador, no s'hagi pogut fer en el termini assenyalat.

Article 277

1. Quan l'empresari no readmeti el treballador, aquest pot sol·licitar l'execució de la decisió davant el jutjat social:

- a) Dins els vint dies següents a la data assenyalada per a la readmissió, quan aquesta no s'hagi dut a terme.
- b) Dins els vint dies següents al dia que expiri el termini dels deu dies a què es refereix l'article anterior, quan no s'hagi assenyalat data per reprendre la prestació laboral.
- c) Dins els vint dies següents a la data en què la readmissió va tenir lloc, quan aquesta es consideri irregular.

2. Tanmateix, i sense perjudici que no es meritin els salaris corresponents als dies transcorreguts entre l'últim de cada un dels terminis assenyalats en els paràgrafs a), b) i c) i aquell en el qual se sol·liciti l'execució de la decisió, l'acció per instar aquesta última s'ha d'exercir dins els tres mesos següents a la fermesa de la sentència.

3. Tots els terminis que estableix aquest article són de prescripció.

Article 278

Instada l'execució de la decisió, el jutge ha de citar a dia cert les parts dins els quatre dies següents. El dia de la compareixença, si els interessats han estat citats en forma i no hi assisteix el treballador o la persona que el representi, se l'ha de considerar desistit de la seva sol·licitud; si no hi compareix l'empresari o el seu representant, s'ha de dur a terme l'acte sense la seva presència.

Article 279

1. En la compareixença, la part o parts que concorrin han de ser examinades pel jutge sobre els fets de la no-readmissió o de la readmissió irregular al·legada, i s'han d'aportar únicament les proves que, podent-se practicar en el moment, el jutge consideri pertinents. De les actuacions, se n'ha d'estendre l'acta corresponent.

2. Dintre dels tres dies següents, el jutge ha de dictar una interlocutòria en la qual, excepte en els casos en què no sigui acreditada cap de les dues circumstàncies al·legades per l'executant:

- a) Ha de declarar extingida la relació laboral en la data de la resolució esmentada.
- b) Ha d'acordar que s'aboni al treballador la indemnització a la qual fa referència l'apartat 1 de l'article 110 d'aquesta Llei. Atenent les circumstàncies concurrents i els perjudicis ocasionats per la no-readmissió o per la readmissió irregular, pot fixar una indemnització addicional de fins a quinze dies de salari per any de servei i un màxim de dotze mensualitats. En ambdós casos, s'han de prorratejar els períodes de temps inferiors a un any i s'ha de computar, com a temps de serveis, el que hagi transcorregut fins a la data de la interlocutòria.
- c) Ha de condemnar l'empresari a abonar els salaris deixats de percebre des de la data de la notificació de la sentència que per primera vegada declari la improcedència fins a la de la solució esmentada.

Article 280

1. La sentència s'ha d'executar en els seus mateixos termes quan:

- a) El treballador acomiadat sigui delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical i, declarada la improcedència de l'acomiadament, opti per la readmissió.
- b) Declari la nul·litat de l'acomiadament.

2. Amb aquesta finalitat, en qualsevol dels supòsits esmentats en el número anterior, el jutge, una vegada sol·licitada la readmissió, ha de requerir l'empresari perquè reposi el treballador en el seu lloc en el termini de tres dies, sense perjudici que adopti, a instància de part, les mesures que disposa l'article 282.

Article 281

1. En els supòsits a què es refereix l'article anterior, si l'empresari no procedeix a la readmissió o ho fa en condicions diferents de les que regien abans de produir-se l'acomiadament, el treballador pot acudir al jutjat social i sol·licitar l'execució de la decisió, dins dels vint dies següents al tercer que, com a termini màxim per a la reincorporació, disposa l'article precedent.

2. El jutge ha d'oír les parts en compareixença, que s'ha d'ajustar al que disposen l'article 278 i l'apartat 1 de l'article 279, i ha de dictar una interlocutòria sobre si la readmissió s'ha dut a terme o no i, si s'escau, si ho va ser en la forma escaient. En el supòsit que es consideri que la readmissió no va tenir lloc o que no es va fer de forma regular, ha d'ordenar reposar el treballador al seu lloc dins dels cinc dies següents a la data de la resolució esmentada i ha d'advertir l'empresari que, si no procedeix a la reposició o si no ho fa en la forma deguda, s'adoptaran les mesures que estableix l'article següent.

Article 282

Quan l'empresari no compleixi l'ordre de reposició a què es refereix l'article anterior, el jutge ha d'acordar les mesures següents:

- a) Que el treballador continuï percebent el seu salari amb la mateixa periodicitat i quantia que la declarada en la sentència, amb els increments que es produeixin per via de conveni col·lectiu o mitjançant una norma estatal fins a la data de la readmissió en la forma escaient. Amb aquesta finalitat, el jutge ha de despatxar execució, tantes vegades com sigui necessari, per una quantitat equivalent a sis mesos de salari, i s'han de fer efectives al treballador amb càrrec a aquesta les retribucions que vagin vencent, fins que, una vegada efectuada la readmissió en forma regular, acordi la devolució a l'empresari del saldo existent en aquella data.
- b) Que el treballador continuï en alta i amb cotització en la Seguretat Social, cosa que s'ha de posar en coneixement de l'entitat gestora als efectes procedents.
- c) Que el delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical continuï exercint, al si de l'empresa, les funcions i les activitats pròpies del seu càrrec, advertint l'empresari que, si impedeix aquest exercici o hi oposa algun obstacle, es posaran els fets en coneixement de l'autoritat laboral, a l'efecte de sancionar la seva conducta d'acord amb el que disposa l'article 97 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

Article 283

1. Quan es dicti resolució ferma en la qual es declari l'extinció del contracte de treball, si el treballador ocupa un habitatge per raó de la feina l'ha d'abandonar en el termini d'un mes. L'òrgan judicial, si hi ha un motiu fundat, pot prorrogar el termini per dos mesos més.

2. Una vegada transcorreguts els terminis del número anterior, l'empresari pot sol·licitar del jutjat l'execució mitjançant el llançament oportú, que s'ha de dur a terme seguidament observant les normes que preveu la Llei d'enjudiciament civil.

Article 284

Sense perjudici del que disposen els articles anteriors, quan s'acrediti la impossibilitat de readmetre el treballador per cessació o tancament de l'empresa obligada, el jutge ha de dictar una interlocutòria en la qual ha de declarar extingida la relació laboral en la data de la mateixa resolució i ha d'acordar que s'abonin al treballador les indemnitzacions i els salaris deixats de percebre que assenyalava l'apartat 2 de l'article 279.

CAPÍTOL IV

De l'execució de sentències davant d'ens públics

Article 285

1. En les execucions seguides davant l'Estat, entitats gestores o serveis comuns de la Seguretat Social i altres ens públics, mentre no consti l'execució total de la sentència, l'òrgan judicial, d'ofici o a instància de part, ha d'adoptar totes les mesures que siguin adequades per promoure-la i activar-la.

2. Amb aquesta finalitat, amb el requeriment previ de l'Administració condemnada i, si s'escau, citant a dia cert les parts, pot decidir totes les qüestions que es plantegin en l'execució, i especialment les següents:

- a) Òrgan administratiu i funcionaris que s'han de responsabilitzar de dur a terme les actuacions.
- b) Termini màxim per al seu compliment, atenent les circumstàncies que concorrin.
- c) Mitjans amb què s'ha de portar a efecte i procediment a seguir.
- d) Mesures necessàries per aconseguir l'efectivitat del que es mana, en els termes que estableix aquesta Llei, llevat del que preveu l'article 239, que no és aplicable.

Article 286

1. En els processos seguits per prestacions de pagament periòdic de la Seguretat Social, una vegada sigui ferma la sentència condemnatòria a la constitució de capital, el jutjat n'ha de remetre una còpia certificada a l'entitat gestora o el servei comú competent.

2. Aquest organisme, en el termini màxim de deu dies, ha de comunicar al jutjat l'import del capital a ingressar, cosa que s'ha de notificar a les parts, i ha de requerir la condemnada perquè l'ingressi en el termini de deu dies.

TÍTOL II

De l'execució provisional

CAPÍTOL I

De les sentències condemnatòries al pagament de quantitats

Article 287

1. Quan el treballador tingui a favor seu una sentència en la qual s'hagi condemnat l'empresari a pagar una quantitat i s'hi interposi un recurs en contra, té dret a obtenir bestretes a compte d'aquella. L'Estat n'ha de garantir el reintegrament i, si s'escau, l'ha d'abonar, en els termes que estableix aquesta Llei.

2. La bestreta pot arribar, com a màxim total, fins al 50 per 100 de l'import de la quantitat reconeguda en la sentència, i es pot abonar en períodes temporals durant la tramitació del recurs, des de la data de la sol·licitud i fins que es dicti sentència definitiva o per qualsevol causa esdevingui ferma la sentència objecte de recurs.

3. La quantitat no pot excedir anualment del doble del salari mínim interprofessional fixat per a treballadors més grans de divuit anys, inclosa la part proporcional de gratificacions extraordinàries, vigent durant la seva meritació.

Article 288

1. L'execució provisional la pot instar la part interessada davant l'òrgan judicial que va dictar la sentència. El sol·licitant, solidàriament amb l'Estat, ha d'assumir l'obligació de reintegrament, quan sigui procedent, de les quantitats percebudes.

2. Si per recórrer contra la sentència que provisionalment s'executi s'ha fet consignació, l'òrgan judicial ha de disposar la bestreta amb càrrec a aquesta i l'Estat ha de garantir la devolució a l'empresari, si s'escau, de les quantitats que s'abonin al treballador.

3. Si no era preceptiva la consignació per recórrer, la bestreta l'ha d'abonar al treballador directament l'Estat. En aquest supòsit, l'òrgan judicial ha de remetre a l'organisme gestor testimoni suficient de les actuacions i l'ha de requerir perquè en el termini de deu dies faci l'abonament al treballador.

Article 289

1. Si la sentència impugnada queda ferma, el treballador té dret a percebre la diferència entre l'import de la condemna i la quantitat anticipada, que s'ha de fer efectiva amb càrrec a la consignació, si la bestreta s'ha obtingut d'aquesta.

2. Si la bestreta l'ha fet l'Estat, el treballador pot reclamar la diferència a l'empresari i l'Estat s'ha de subrogar en els drets del treballador davant l'empresari per l'import de la quantitat anticipada.

Article 290

1. Si la sentència impugnada és revocada pel tribunal superior i el treballador esdevé deutor en tot o en part de la quantitat anticipada, ha de reintegrar aquesta quantitat a l'empresari si la bestreta s'ha obtingut de la consignació, cas en què l'Estat és responsable solidari amb el treballador respecte de l'empresari.

2. Quan l'Estat hagi abonat directament la bestreta o, en virtut de la responsabilitat solidària contraeta, hagi respost davant l'empresari, pot reclamar al treballador el reintegrament de la quantitat anticipada.

Article 291

1. Si s'incompleix l'obligació de reintegrament, és títol suficient per iniciar l'execució destinada a fer-la efectiva la resolució ferma en què s'acordava l'execució provisional juntament amb la certificació, lliurada pel secretari del jutjat o per l'organisme gestor, en què es determinin les quantitats abonades.

2. Quan la realització forçosa immediata de la quantitat deguda pugui causar un perjudici greu al treballador, el jutge pot concedir l'ajornament de l'obligació de pagament fins per un any i ha d'adoptar les mesures d'assegurament oportunes per garantir l'efectivitat de l'execució.

CAPÍTOL II

De les sentències condemnatòries en matèria de Seguretat Social

Article 292

1. Les sentències contra les quals s'hagi interposat recurs, condemnatòries a pagar prestacions de pagament periòdic de Seguretat Social, són executives i el condemnat queda obligat a abonar la prestació, fins al límit de la seva responsabilitat, durant la tramitació del recurs.

2. Si la sentència favorable al beneficiari és revocada, en tot o en part, no està obligat a reintegrar les quantitats que hagi percebut durant el període d'execució provisional i conserva el dret que se li abonin les prestacions meritades durant la tramitació del recurs i que encara no hagi percebut en la data de fermesa de la sentència, sense perjudici del que disposa l'article 192.3 d'aquesta Llei.

Article 293

El beneficiari del règim públic de la Seguretat Social que tingui a favor seu una sentència objecte de recurs en la qual hagi condemnat el demandat a pagar una prestació de pagament únic, té dret a sol·licitar-ne l'execució provisional i a obtenir bestretes a compte d'aquella, en els termes que estableix la secció anterior.

Article 294

A petició del beneficiari afavorit per aquestes i a criteri judicial, també són executables provisionalment, sense exigència de fiança, les sentències condemnatòries a obligacions de fer o no fer en matèria de Seguretat Social.

CAPÍTOL III

De les sentències d'acomiadament

Article 295

1. Quan en els processos on s'exerceixin accions derivades d'acomiadament o de decisió extintiva de la relació de treball, la sentència en declari la improcedència i l'empresari que hagi optat per la readmissió interposi algun dels recursos que autoritza la Llei, aquest està obligat, mentre duri la tramitació del recurs, a satisfer a la part contra la qual es recorre la mateixa retribució que percebia abans de produir-se els fets i el treballador ha de continuar

prestant serveis, llevat que l'empresari s'estimi més fer l'abonament esmentat sense cap compensació.

El que es disposa també és aplicable quan, havent optat l'empresari per la readmissió, el recurs l'interposi el treballador.

2. L'empresari té la mateixa obligació si la sentència ha declarat la nul·litat de l'acomiadament o de la decisió extintiva de la relació de treball.

3. Si l'acomiadament és declarat improcedent i l'opció, corresponent al treballador, s'ha produït en favor de la readmissió, cal atènyer-se al que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

4. En els casos als quals es refereixen els apartats anteriors se suspèn el dret a la prestació per desocupació en els termes que preveu la Llei general de la Seguretat Social.⁴⁷

⁴⁷ Apartat 4 redactat de conformitat amb l'article 6.3 de la Llei 45/2002, de 12 de desembre, de mesures urgents per a la reforma del sistema de protecció per desocupació i millora de l'ocupabilitat (BOE núm. 298, de 13 de desembre, i suplement en català núm. 1, d'1 de gener de 2003).

Article 296

Si en virtut del que disposa l'article anterior el treballador presenta una petició, per escrit o per compareixença, a fi d'exigir a l'empresari el compliment de la seva obligació o hi ha una sol·licitud de l'empresari perquè el treballador repregui la prestació de serveis, el jutge o la sala, oïdes les parts, han de resoldre el que sigui procedent.

Article 297

L'incompliment injustificat per part del treballador del requeriment empresarial de represa de la prestació de serveis comporta la pèrdua definitiva dels salaris a què es refereixen els articles anteriors.

Article 298

Si la sentència favorable al treballador és revocada en tot o en part, aquest no està obligat a reintegrar els salaris percebuts durant el període d'execució provisional i conserva el dret que se li abonin els meritats durant la tramitació del recurs i que encara no hagi percebut en la data de fermesa de la sentència.

Article 299

En els casos en què no sigui procedent aplicar les normes d'execució provisional que estableix aquest capítol, si concorren els pressupòsits necessaris, es poden concedir bestretes reintegrables, en els termes que estableix aquesta Llei, quan la sentència objecte de recurs declari la nul·litat o la improcedència de l'acomiadament o de les decisions extintives de les relacions de treball.

Article 300

Quan l'acomiadament o la decisió extintiva hagi afectat un representant legal dels treballadors o un representant sindical i la sentència declari la nul·litat o la improcedència de l'acomiadament, amb opció, en aquest últim cas, per la readmissió, l'òrgan judicial, en els termes que preveu el paràgraf c) de l'article 282, ha d'adoptar les mesures oportunes a fi de

garantir l'exercici de les seves funcions representatives durant la substanciació del recurs corresponent.

CAPÍTOL IV

De les sentències condemnatòries dictades en altres processos

Article 301

Les sentències que es dictin en els processos de conflictes col·lectius, en els d'impugnació dels convenis col·lectius i en els de tutela dels drets de llibertat sindical i altres drets fonamentals són executives des que es dictin, segons la naturalesa de la pretensió reconeguda, malgrat el recurs que s'hi pugui interposar en contra.

CAPÍTOL V

Normes comunes a l'execució provisional

Article 302

Davant les resolucions dictades en execució provisional només són procedents, si s'escau, els recursos de reposició o súplica.

Article 303

Les sentències favorables al treballador o beneficiari que no puguin ser executades provisionalment de conformitat amb aquesta Llei ho poden ser en la forma i les condicions que estableix la legislació processal civil.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

1. En el que no preveu aquesta Llei regeix com a supletòria la d'enjudiciament civil.
2. El recurs en interès de la llei, regulat en la d'enjudiciament civil, no és aplicable en el procés laboral.

Segona

1. El Govern, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial i l'audiència del Consell d'Estat, pot modificar la quantia que estableix aquesta Llei per a la procedència del recurs de suplicació.
2. Igualment, i després dels informes esmentats, pot modificar les quantitats que estableix aquesta Llei respecte dels honoraris als quals tenen dret els lletrats de les parts contra les quals es recorre, de les sancions pecuniàries i multes i de la quantia dels dipòsits per recórrer en suplicació, cassació i revisió.

Tercera

El Govern, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial, pot autoritzar entitats públiques o privades, que compleixin les garanties que s'estableixin, per a la realització de

les actuacions materials relatives al dipòsit, la conservació, el transport, l'administració, la publicitat i la venda dels béns embargats judicialment.

Quarta

Es pot encomanar al Fons de Garantia Salarial la gestió de les partides pressupostàries destinades a anticipar als treballadors i beneficiaris del règim públic de la Seguretat Social l'execució provisional de les sentències objecte de recurs que els hagin estat favorables, i en les quals el demandat hagi estat condemnat a pagar una quantitat o una prestació de pagament únic.

Cinquena

El procés ordinari que regula aquesta Llei és d'aplicació supletòria en la tramitació de les qüestions contencioses a què es refereix l'article 125 de la Llei 3/1987, de 2 d'abril, general de societats cooperatives, en els termes que estableix l'article 126 d'aquesta mateixa Llei.

Sisena

Els processos d'impugnació de les resolucions administratives que deneguin el dipòsit dels estatuts de les associacions empresarials, com també les de declaració de no ser conformes a dret els dits estatuts, s'han de substanciar pels tràmits de la modalitat processal que regula el capítol X, títol II, llibre II d'aquesta Llei. El ministeri fiscal és sempre part en aquests processos.

Setena

A tots els efectes del llibre IV d'aquesta Llei, s'entenen equiparats a les sentències fermes els laudes arbitrals igualment fermes, dictats per l'òrgan que es pugui constituir mitjançant els acords interprofessionals i els convenis col·lectius a què es refereix l'article 83 del text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

Vuitena⁴⁸

Les disposicions d'aquesta Llei no són aplicables en les qüestions litigioses socials que es plantegin en cas de concurs i la resolució de les quals correspongui al jutge del concurs d'acord amb la Llei concursal, amb les excepcions expresses que conté la Llei esmentada.

⁴⁸ Disposició addicional redactada de conformitat amb la DF 15.10 de la Llei 22/2003, de 9 juliol, concursal (BOE núm. 164, de 10 de juliol, i suplement en català núm. 16, d'1 d'agost).

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

Els recursos contra les resolucions judicials que es dictin en processos iniciats abans d'entrar en vigor el Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, pel qual s'aprova el text articulat de la Llei de procediment laboral, són els que preveu aquesta i s'han de tramitar d'acord amb el que disposa.

Els processos que estiguin en tràmit en entrar en vigor el Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, es continuen regint per la normativa que es modifica.

Segona

No obstant el que estableix la disposició anterior, tota extinció de la relació laboral produïda abans d'entrar en vigor el Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, s'ha de regir en l'aspecte processal per les normes vigents en la data en què es va produir l'extinció.

Tercera

Els processos d'impugnació de convenis col·lectius i els de conflictes col·lectius iniciats davant els òrgans judicials corresponents després d'entrar en vigor el Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, pel qual s'aprova el text articulat de la Llei de procediment laboral, s'han de substanciar de conformitat amb el que disposa aquella, encara que les actuacions administratives s'hagin tramitat abans de la seva vigència.

Quarta

Aquesta Llei és aplicable a les execucions en tràmit a l'entrada en vigor del Reial decret legislatiu 521/1990, de 27 d'abril, pel qual s'aprova el text articulat de la Llei de procediment laboral; tanmateix, són vàlides les actuacions dutes a terme a l'empara de la legislació anterior.